

**NAJTANŹSZY
CEMENT**
Firma Handlowa

Sierakowice, tel. 816-338
816-936
Gd.-Kokoszki, tel. 41-20-56
wew. 641
ul. Cementowa 1 (Szkółka Drzew)

KURIER

DZIENNIK
POMORSKI

widryński

TYGODNIK

**Biuro
Reklamy
"Kuriera
Kwidzyńskiego"**
zaprasza

82-500 Kwidzyn
ul. Braterstwa Narodów 46
tel. 30 - 59
tel./fax 22 - 64

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO
ROK IV ● NR 26/208 ● TEL. 30-59, TEL./FAX 22-64 ● 29.06.1995 R ● ISSN 1232-0099 ● CENA 80 GR / 8000 ZŁ

MOPS W POTRZEBIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zwrócił się do Rady Miasta w Kwidzynie z prośbą o zwiększenie dotacji na 1995 r. Zdaniem kierownictwa MOPS do końca tego roku potrzeba przynajmniej 230 tys. zł. Na zadania obowiązkowe potrzeba 39 tys. zł, natomiast na zadania fakultatywne czyli nieobowiązkowe potrzeba będzie 161 tys. zł. Zadania te obejmują zasiłki celowe na żywność, opał czy energię. Potrzebne będą również środki na przybory szkolne dla dzieci w najuboższych rodzinach.

Wśród zadań, na które MOPS chce uzyskać pieniądze są również zadania związane z wyjazdami dzieci na kolonie i obozy. MOPS chce dodatkowo uzyskać 300 mln starych złotych na koszty utrzymania.

Także znacząca woda o którą prosi MOPS wiąże się z korektą budżetu. Czy MOPS środki uzyska? Na to pytanie odpowie Rada Miasta. Warto dodać, że gdyby nie środki budżetowe miasta, sytuacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej byłaby tragiczna, co wiąże się oczywiście z gorszym położeniem i tak wielu ubogich kwidzyńskich rodzin.

Należy dodać, że do końca mającego roku liczba różnego typu świadczeń przynależnych przez MOPS wyniosła 72 664, zasiłków celowych przyznano 724, a 751 osobom zapewniono posiłki. Zasiłkami starymi objęto 674 osoby.

O kłopotach kwidzyńskiego MOPS na str. 2

ARESZTOWANI ZA PODKŁADANIE BOMB

Jak dowiedzieliśmy się nieoficjalnie, aresztowano kilka osób podejrzanych o podkładanie ładunków wybuchowych w Kwidzynie. Przypomnijmy, że pierwszy ładunek podłożono na terenie posesji przy ul. Konarskiego. Ładunek jednak nie eksplodował 25 kwietnia został zabrany przez saperów i zdetonowany na byłym poligonie wojskowym. Drugi ładunek podłożono w biurze firmy "Petroltex" w nocy 23 maja. Bomba eksplodowała nie wyrządzając na szczęście nikomu krzywdy. Spowodowała jedynie szkody materialne.

Prokurator rejonowy Mirosław Andrykowski nie udzielił żadnej informacji w sprawie aresztowania zastępując się dobrem śledztwa. Prokurator pytany kiedy będzie można uzyskać oficjalną informację w tej sprawie, stwierdził, że po rozprawie.

J.K.

BRUDNA WODA W BRACHLEWIE

Najpierw przegotować, później pić

Mieszkańcy Brachlewa poinformowali nas, że woda dostarczana im przez wodociąg nie nadaje się do picia oraz wywołuje biegunkę.

Nasi Czytelnicy stwierdzili, że w tej sprawie nic się nie robi i nie ma żadnej informacji o złym stanie wody pitnej.

W Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej znają problem. Okazuje się, że rzeczywiście woda w Brachlewie dostarczana przez nową sieć wodociągową nie nadaje się do picia bez przegotowania. Badania wody w Brachlewie prowadzone są ze wzmożoną częstotliwością od 26 maja. Większość prób wypadła źle. SANEPID stwierdził, że w trzech z sześciu prób z dnia 9 czerwca br. wskaźnik coli (bakterii chorobotwórczych) był wyższy niż przewiduje norma. SANEPID postawił hipotezę, że jest tak za sprawą brudnych rur. Aby wykluczyć, że brudna jest woda w studni w Kamionce wykonano badanie ujęcia. Okazało się, że woda w studni jest czysta. Pozostają więc rury.

Jak wiadomo - informujemy o tym od jakiegoś czasu - na terenie gminy trwa budowa i rozbudowa sieci wodociągowej. Obecnie budowa sieci zajmuje się przedsiębiorstwo ELTOR z Gdańska. Kierownik budowy wodociągu w gminie Kwidzyn, Jan Molenda, sam przyszedł do redakcji, by wyясnić sprawę złego stanu wody w Brachlewie i braku informacji o tym fakcie. Zakomunikował nam, że informacja taka już jest, ale nie udało się uniknąć takiego stanu rzeczy. Turmacy, że obecnie budowana sieć wodociągowa liczy 20 km oraz 10 km samych przyłączy. Często podłącza się istniejące fragmenty starej sieci. Chodzi o to, że od ujęcia czyli Kamionki do Brachlewa różnica poziomów wynosi ok. 40 m. Aby

zapewnić właściwe ciśnienie wody, wybudowano nowoczesną hydroforę, która podniosła ciśnienie z 3 do 6 atmosfer. Dalo to oczywiście taki efekt, że wszystkie osady brudu zostały po prostu zmyle i wyjądowały w domowych zlewozmywakach. Jak zapewnił nas kierownik robot Jan Molenda, ELTOR robi co może - wode się bada, sukcesywnie ją chloruje i ciągle płucze odzinki. Nie udało się uniknąć zabrudzenia wody i jest to normalna chociaż uciążliwa sprawa związana z rozruchem nowej sieci. Zakonczenie prac zaplanowano na koniec czerwca.

Na razie woda w Brachlewie nie nadaje się do picia bez przegotowania. Zanim wykonawcy rozwiążą problem, nie należy pić wody z studni w Kamionce. Należy dodać, że chodzi wyłącznie o wody opadowe i wody podziemne.

J.K.

BURZÓWKA Z.I.P. BARDZIEJ CZYSTA

Na wniosek Urzędu Miasta, po ostatnim wycieku ługu sodowego z terenu International Paper Kwidzyn S.A., Urząd Wojewódzki w Elblągu zmienił pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków przez ten zakład.

Nowe pozwolenie składa się z dwóch części. Pierwsza dotyczy okresu deszczowego czyli wzmożonego odprowadzania wód deszczowych z terenu zakładu. Ten okres w nowym pozwoleniu pozostaje praktycznie bez zmian. Nowe parametry przewidują większą obciążalność wód odprowadzanych do Liwy. Rygorystycznie potraktowano okres bezdeszczowy. I P może odprowadzać 3 razy mniej ścieków. Znaczenie zaostrzono wszystkie parametry dotyczące odprowadzanych wód do rzeki.

Nowe pozwolenie obowiązuje od 6 czerwca.

Należy dodać, że chodzi wyłącznie o wody opadowe i wody podziemne.

J.K.

SYNAK MEBLE KWIDZYN

JAK WISIA W KORZMIEWIE PIĘKNE
TAK I NAS NAJWIĘKSZY WYBÓR W KWIDZYNIE

MEBLE ŚPIALNICY, DOKŁADOWYCH
KUCHENNYCH WSZYSTKICH WYMIARÓW
A NA DODATEK W CENACH I PŁACACH
ZAROKOŃCZYCH

ul. Toruńska 36, tel. 32-88 wew. 26
Czynny w godz. 10.00-18.00, sobota 10.00-14.00

CZAS NA "SPOŁEM"

Zgromadzenie przedstawicieli Powszechnej Spółdzielni Spożyców w Kwidzynie

Jeszcze półtora roku temu było zapewne wielu takich, którzy sądzili, że Powszechna Spółdzielnia Spożyców w Kwidzynie nie ma żadnych szans w walce z bezwzględnyimi mechanizmami gospodarki rynkowej. Dzisiaj jednak - co udowodniło Walne Zgromadzenie, które odbyło się 20 czerwca - ma ona najgorsze chwile już za sobą, co nie znaczy, że wszystkie problemy zostały rozwiązane.

Czytaj str. 3

AUTOTAK

TAK KUPISZ SAMOCHÓD

- FIAT 126p el.
- CINQUECENTO-UNO
- NA 60 RAT

KWIDZYN
CENTRUM HANDLOWE
UL. PIŁSUDSKIEGO 45
TEL. 22-36 WEW. 226

FABRYKA TELEWIZORÓW "BRABORK"

poszukuje domów do wynajęcia lub do wykroczenia i wynajęcia.
Tel. 42-61 do 63

WALMAR

FHP

KLEJE DO GLAZURY ATLAS

POLECAMY WYROBY FIRMY ATLAS

FHP WALMAR S.C.
HURTOWNIA BALDRAM 27
82 - 511 TYCHNOWY
tel. 24-26
KWIDZYN UL. KOŚCIUSZKI 28
(sklep w podwórzu)

UWAGA! ZAPRASZAMY DO "KĄPIA BUDOWLANEGO" NA STR. VIII

DRUKARNIA OFFSETOWA

Druk-Ekspres

- wizytówki
- listowniki
- druki firmowe
- ulotki reklamowe
- naklejki
- foldery
- plakaty
- druki z wyciągów barwnych
- druki samokopiujące
- skład komputerowy

82-500 Kwidzyn
ul. 3 Maja 6
tel. (0555) 22-27

CURTIS PHILIPS AXION
TELEWIZORY
ELEMIS UNIMOR
GRUNDIG SONY
MAGNETOWIDY I KAMERY VIDEO

"TECHTRONIK"
UL. TARGOWA 11A, TEL. 72-65

„Pensjonat” Sp. z o.o. poleca usługi w zakresie robot budowlano - remontowych na wysokim poziomie, tanio i solidnie.

Zgłoszenia w Zakładzie Budowlano - Remontowym, Kwidzyn, ul. Kościuski 43, tel. 33-32

Stacja Obsługi Samochodów poleca:
mycie, naprawy, diagnostykę nowoczesnym sprzętem.
Kwidzyn, ul. Młynarska 4 (przy wyjeździe na Grudziądz), tel. 73-63

NASZYM ZDANIEM Ekologia dla każdego

Każdy z nas może i powinien być ekologiem. Oczywiście nie na taką skalę jak profesjonalisci, którzy zajmują się zwalczaniem globalnych skutków rozwoju naszej cywilizacji. Wypadalioby sobie jednak uświadomić, że bez pomocy każdego z nas, ekolodzy staną przed niewydolnym urządzeniem drewnianą kopią w betonowe podwalny ludzkiej niewiedzy, beztroski i zły woli. Bardzo często nie zdajemy sobie sprawy jak wiele zależy od nas właśnie i ile złego może uczynić nieświadomość skutków lekkomyślnego niszczenia natury. Kiedyś sądzono, że ogrom oceanów i mórz pochłonie każdą ilość odpadów i śmieci, że przyroda poradzi sobie z dymami i pyłami, a ziemia pochłonie wszystko co w niej zakopimy lub po prostu porzucimy w lesie. W miarę rozwoju nowoczesnych technologii w wielu dziedzinach okazało się jednak, że nie wszystko da się zalać w tak prosty sposób. Przemysł chemiczny wyprodukował już tysiące związków nieorganicznych, które służą nam na co dzień w postaci opakowań, sprzętów, ubrań, przedmiotów codziennego użytku, coraz częściej jednorazowych, wyrzucanych po jednokrotnym wykorzystaniu. I jeszcze niedawno zachowywaliśmy się zchwytym nad potęgą ludzkiej myśli technicznej, że tu okazało się, że ze zużytych przedmiotami nie ma co robić. Istnieje liczne tworzywa sztuczne, których biodegradacja jest niemożliwa lub wymaga tak długiego czasu, iż dla człowieka są one praktycznie wieczne. Klasycznym przykładem są opony samochodowe, które nie bardzo dają się przetwarzać, a ich spalanie pociągają za sobą emisję licznych związków bardzo szkodliwych dla środowiska, a więc dla nas wszystkich. Wykorzystywanie zużytych opon jako elementów urządzeń rekreatywnych, ogrodzeń czy nawet zastępczego opalu na małą skalę nie zalaćwa przecież problemu. Miliony opon stoją się dla nas pułapką. Nie jedyną.

Dziś niemal każdy produkt spożywczy opakowany jest w tworzywo. Butelki, pudełka, woreczki, całe tony plastikowych śmieci wyrzucamy na smiełnik, razem z resztkami jedzenia, papierami, drewnianymi i metalowymi elementami i nie troszczymy się więcej o nie. Od tego są przecież służby wywożące pojemniki na wysypisko. A obok Bądek mały który kwidziński jest codziennie, więc nawet smród i smutny widok rosnących odpadków nie pobudza nas do refleksji. A jakże często bezmyślnie i jakby ślepiem, dla własnej wygody przyznajemy się do degradacji środowiska, w którym sami żyjemy. Porzucenie śmieci w lesie, w przydrożnym rowie, na łące, albo jeszcze lepiej wrzucenie ich do rzeki czy jeziora, to już nie tylko głupota ale ewidentna zbrodnia. Przeciwno własnej rodzinie, dzieciom, jeżeli ktoś już zupełnie nie szanuje swojego zdrowia.

Nie chodzi tu zresztą o mnożenie przykładów naszego samobójczego działania. Chyba lepiej zastanowić się, jak pomóc i wspólnymi siłami zaradzić złu. Zbyt często ekologiczne programy w telewizji i hasła ochroni środowiska kojarzą się nam z odległą egzotyką i wydają się nas nie dotyczyć. I nie znaczą to przecież, że z dymną dymnami przeszać używać chemii, skórzanych elementów odzieży, futer i portfel, że mamy już nie kupować plastikowych opakowań i samochodów. Nie żąda od nas powrotu do jaskini i na drzewa. Cywilizacja, której jesteśmy współtwórcami, musi rozwijać się dalej, ale znając już błędy poprzednich pokoleń, może potrafić mądrzej gospodarować zasobami naturalnymi i "czyścić" sobie Ziemię poddań.

Czasem nie trzeba wiele. Wystarczy świadoma i racjonalna polityka władz, tych centralnych i tych lokalnych, aby proekologiczne akcje zamieniły się w konsekwentne i skuteczne długofalowe działania na rzecz odwrócenia skutków degradacji przyrody i zapobiegania zniszczeniu w przyszłości.

Każdy z nas mógłby mieć w tym dziele swój mały udział. A dróg jest wiele. Unikanie wyrzucania śmieci w miejscach do tego nie przeznaczonych, uczciwe używanie szamb i kanałów burzowych, regulacja silnika własnego samochodu, aby ograniczyć emisję truciźn przez rurę wdechową, zaniechanie wylewania starego oleju, wyrzucania akumulatorów opon, mycia pojazdu nad brzegami zbiorników czy wreszcie zastosowanie selekty śmieci i odpadków. Ten ostatni krok przynosi już wymierne efekty na Zachodzie od lat. Przecież zalanym nowoczesnymi wyrobami dzisiejszej technologii wystarczy dobra wola władz, trochę pieniędzy, no oczywiście chęć współpracy mieszkańców, aby wysypiska śmieci rosły wolniej, a przynajmniej odyskwały cenne surowce wtórne, których skup jakby nieśm podupałat ostatnio.

Chwałebna akcja pozbawiania się starych mebli w określonym terminie może mieć ciąg dalszy. To prawda, że trudno trzymać w małej kuchni cztery, czy pięć pojemników na różne rodzaje śmieci. Ale można choćby oddzielić to, co się już nikomu nie przyda i jest w pełni biodegradowalne od tego, co może jeszcze posłużyć za surowiec, a w środowisku naturalnym zalegać będzie przez dziesiątki, czy setki lat. Papier, złom można jeszcze przecież wykorzystać, na tworzywa sztuczne, przynajmniej niektóre, też znajduje się popyt. A reszki jedzenia, odpady organiczne możemy na wysypisku śmiało powierzyć ziemi. Ona sobie z nimi poradzi, a może jeszcze na tym zyska. Niech każdy z nas spróbuje oddać na chwile tę pień, którą dotąd podcinał gałąz, na której siedział i... nie musi nawet zakaszać rękawów. Być ekologiem nie jest tak trudno, wystarczy myśleć i czuć, a to wcale nie boli.

Redakcja

STRAŻACKIE ZAWODY W SADLINKACH

W poszczególnych gminach już kolejny tydzień trwają zawody strażackie, w których udział biorą drużyny Ochotniczych Straży Pożarnych.

11 czerwca odbyły się zawody w Sadlinkach. Startowało 5 jednostek OSP. W grupie seniorów najlepszą okazała się drużyna OSP Sadlinki, drugie miejsce zajęli strażacy z OSP Bronisławowo, a trzecie - strażacy z OSP Kanicki.

W zawodach w Sadlinkach startowały też Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. W kategorii chłopców do lat 15 zwyciężyła MDP z Bronisławowa, drugie miejsce zajęła drużyna z Sadlinka a trzecie - z Nebrowa Wielkiego. W kategorii dziewcząt do lat 15 na pierwszą pozycję uplasowała się drużyna z Sadlinka, na drugiej - z Bronisławowa, a na trzeciej - z Kanicki.

18 najlepsi okazali się strażacy z Sadlinka, na drugiej pozycji strażacy z Kanicki. W kategorii dziewcząt do lat 18 startowała tylko jedna drużyna - z Kanicki i ona wygrała zawody.

Kanicki wystawili też drużyny strażackie, która zajęła pierwsze miejsce.

Zawody Ochotniczych Straży Pożarnych organizowane w gminach pokazują wysoki poziom strażaków.

J.K.

OLA KOZDRON WYRÓŻNIONA

W Kolobrzegu odbył się XXVI Ogólnopolski Konkurs Recytatorski "Poezja i proza na wschód od Buga".

Wyróżnienie otrzymały dwie reprezentantki województwa elbląskiego. Jedną z nich była Aleksandra KOZDRON, uczennica II Liceum Ogólnokształcącego Ola recytowała - po polsku - poezję Bieli Achmaduliny i prozę Aleksandra Sołżenicyna. Doprezentacja A. Kozdron została przygotowana przez ruscystkę Lucynę Bleszyńską.

zt

Czy dąb z ul. Braterstwa Narodów stanie się pomnikiem przyrody?

Przy ul. Braterstwa Narodów, dokładnie w podwórku za sklepem rybnym, stoi piękny dąb. Drzewo liczy sobie - jak twierdzą mieszkańcy - około 300 lat i powinno stać się pomnikiem przyrody. Na razie jednak chronione jest.

Polecamy zatem, w imieniu mieszkańców wykazujących dużą troskę o to piękne drzewo, zająć się problemem. Przyroda sama się nie ochroni.

J.K.

AGRO LIGA ROZSTRZYGNĘTA

W dniach 17-18 czerwca na terenie Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Starym Polu miały miejsce II Żuławskie Targi Rolne. Impreza stanowiła przegląd aktualnych ofert producentów i dostawców maszyn sprzętu rolniczego, nawozów, środków ochrony roślin, fundacji i firm zajmujących się doradztwem rolniczym oraz inwestycjami. W targach wzięło udział ponad 120 firm.

W niedziele 18 czerwca miała miejsce wystawa zwierząt hodowlanych bydła, trzody chlewnej, owiec, kóz, drobiu, gołębi i nawet ślimaków. Niektóre gminy województwa elbląskiego zaprezentowały swoje możliwości, oferując korzystne warunki inwestorom. Na tegmin naszego województwa na plus wyróżniało się stoisko gminy Susza.

Susza. Ta podkwidzińska gmina na kilkadziesiąt metrów kwadratowych wśród drzew i krzewów, ustawia gustowne ławki, stoliki oraz wiaty kryte strzechą. Ponadto stoisko, najbardziej oblegane ze stoisk, "ozdabiały" miss i wicemiss Susza.

Podczas trwania targów rozstrzygnięto i edycję konkursu AGRO-LIGA '95. Odbyła się także olimpiada młodych producentów rolnych. Za najlepszego producenta zżyzności uznano Andrzeja ŚNIEGA z podkwidzińskiej Pastwy. W kategorii instytucji tytuł I wicemistrza otrzymał zakład INCO-VERITAS z Susza. W olimpiadzie młodych producentów rolnych II miejsce zajął Krzysztof ROGALA z Adamowa (gm. Susz).

graf

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kwidzynie ogłasza przetarg ofert na wykonanie nw. usług:

- 1. dystrybucja artykułów mleczarskich
  - 2. transport artykułów mleczarskich
- Wymagane jest posiadanie własnego taboru samochodowego wyposażonego w nadwozie izotermiczne lub chłodnicze.

Oferta powinna zawierać:

- imię i nazwisko lub nazwę firmy
- adres
- posiadane pojazdy wraz z charakterystyką techniczną
- cenę realizacji ww. usług.

Dodatkowe informacje można uzyskać w siedzibie Spółdzielni, Kwidzynie, ul. Mickiewicza 1, tel. 26-37, 26-38 w godz. 7.00 - 15.00.

Oferty należy składać do dnia 15 lipca 1995 roku w sekretariacie Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Kwidzynie.

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kwidzynie gwarantuje sobie prawo unieważnienia przetargu lub swobodnego wyboru oferenta bez podania przyczyny.

Zapraszamy do Ręcznej

W dniach 1-2 lipca w Stadninie Koni w Ręcznej K. Kwidzyna odbędzie się Międzysztosowe Zawody Konne w Skokach. W ten sposób LKJ "Ręczna" obchodzić będzie swoje czterdziestolecie. Organizatorzy serdecznie zapraszają.

Przedsiębiorstwo Prywatne
Etielka Kępczowska
82-500 Kwidzynie, ul. Oweza 37
tel. 48-48 (czynny całą dobę)

USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE

ROBOTY ZIEMNE

samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wywrotki skrzyniowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADROMA L-200

Pracujemy materiałami syphlich: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

TYDZIEŃ W KWIDZYNIE KRONIKA POLICYJNA

Kradzież samochodu
16 czerwca w Komisariacie Policji w Rywie zgłoszono kradzież samochodu Opel Kadet (nr rej. GM JR 146) na szkodę Reinharda K., obywatela Niemiec.

suszarni budynku przy ul. Polomskiego. Skradziono rower marki Turing.

Skradziono garnki
17 czerwca ukradziono garnki emalowane, oraz tacę ze sklepu AGD przy ul. Słowiańskiej. Poszkodowana została Bożena K.

Włamianie w Miłoszen
18 czerwca na terenie Miłoszen włamano się do samochodu Opel Kadet (nr rej. E KH 1326). Z pojazdu skradziono m.in. radioodtwarzacz Pioneer. Pojazd był własnością obywatela Niemiec.

Złodziej na Mickiewicza
17 czerwca włamano się do piwnicy budynku przy ul. Mickiewicza. Skradziono podnośnik hydrauliczny oraz bagażnik samochodowy.

Potrącono dziecko
16 czerwca w Suszu, na prostym odcinku drogi, samochód Fiat Ducato prowadzony przez Tomasza K. potrącił 12-letniego Kamila K. Chłopca przewieziono do szpitala. Niestety, w wyniku obrażeń chłopiec zmarł. Policja wyjaśnia okoliczności wypadku.

Kradzież BMW
19 czerwca skradziono samochód BMW 318 (ELT 4272) na szkodę Reginy P. Pojazd był zaparkowany przy ul. Konopnickiej.

Po rower do suszarni
16 czerwca włamano się do

Zniknęło Cinquecento
20 czerwca zginął P. z Kwidzyna zawiadomili policję o kradzieży samochodu Cinquecento (ELV 7961). Pojazd był zaparkowany przy ul. Poludniowej.

STRAŻ POŻARNA

16 czerwca strażacy otwierali drzwi wejściowe w mieszkaniu przy ul. Żeromskiego. Strażak wszedł po drabinie i przez drzwi balkonowe dostał się do mieszkania.

17 czerwca w mieszkaniu przy ul. Kasprzowicza lokatorka pozostawiła garnki na włączoną kuchence gazowej. Strażacy musieli wejść do mieszkania przez balkon, by odciąć dopływ gazu.

18 czerwca w Spyanicy (gm. Prabuty) spalono ulegi samochód Syrena. Straty wyniosły 500 zł. Przyczyną pożaru nie ustalono.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urodzenia: urodziło się 20 dzieci: dziewczynki - 11, chłopcy - 9, miasto - 6
Śluby: udzielono 4 ślubów.
Zgony: zmarło 8 osób.

PRZEDSZKOLE W MAREZIE

DZIĘKUJE ZA NIEODPŁATNE PRZEKAZANIE DARÓW RZECZOWYCH:
HURTOWNI ZABAWEK "NATALIA-IMPORT" - MGR LECH FISZKA,
FIRMIE "CAFÉ CONNAISSEUR" SP. Z O.O. MAREZA 27 A
ORAZ PANI J. KUCHARSKIEJ.

DYREKTOR PRZEDSZKOLE W MAREZIE

HANDEL * ZAMIANA * OBROT NIERUCHOMOŚCI

FIRMA "G&C"
Spółka z o.o. w Kwidzynie
ul. Chopina 21, tel./fax 40-32

HANDEL OPAŁEM FALKOWSKI - KIELAR KWIDZYN

UL. ŁĄKOWA
TEL. 48-74
WPROWADZA SEZONOWĄ OBNIŻKĘ CEN WĘGLA

orzech 1 gal. z 195,00 zł/11 na 185,00 zł/11
kosika 1 gal. z 210,00 zł/11 na 200,00 zł/11

Obniżka cen aktualna do 15 lipca 1995 r.
Ponadto prowadzimy sprzedaż opału w systemie ratalnym.
ZAPRASZAMY!

CZAS NA "SPOŁEM"

Zgromadzenie przedstawicieli Powwszechniej Spółdzielni Spożywców w Kwidzynie

"Społem" na prostej Zgromadzenie przedstawicieli spółdzielni odbyło się pod hasłem "Społem znaczy razem". Powybraniu przewodniczącego zgromadzenia i uchwaleniu porządku obrad głos zabrał prezes Jacek Dagil, przed stawiając sprawozdanie Za rządzą działalność spółdzielni za rok 1994. Prezes J. Dagil pozytywnie ocenił realizację zadan w handlu detalicznym, mimo trudnej sytuacji ogólnej. Powiedział, że nastąpiła poprawa zaopatrzenia w placówkach "Społem", która spowodowała jest przede wszystkim operatywność działani kierowniczych i personelu placówek. Prezes podkreślił pełną swobodę zaopatrzenia w doborze i sprawnym przewożeniu towarów, a nawet regulowaniu płatności. Zarząd sprawuje tylko kontrolę, ale jak stwierdził prezes - w taki sposób by nie utrudniać pracy poszczególnym placówkom.

Prezes J. Dagil określił rok 1994 rokiem przemowlonym. Uznał, że sytuacja spółdzielni była wyjątkowo trudna. Do tego wszystkiego dochodziło zadłużenie i kolejka wierzycieli tracących cierpliwie. Dodał, że w tej trudnej sytuacji podjęto próby negocjacji, które zakończyły się sukcesem. Zadłużenia spółdzielni wyniosła wraz z odsetkami 5 mln 398 mln. starych złotych zostało zredukowane w 70% na dzień 31 grudnia 1994 r. a do dnia dzisiejszego uległo ono dalszemu zmniejszeniu. Prezes ubolewał z powodu sprzedaży kilku placówek, ale jak dodał - jest to żal wynikający z sentymentu, gdyż kwota uzyskana dzięki sprzedaży pozwoliła na uregulowanie części zobowiązań.

Prezes wspominał w swoim sprawozdaniu o dzierżawach, które stanowią część dochodów spółdzielni. Powiedział, że Zarząd stara się aktualizować umowy, ale tak, by uniknąć zadrażeń i by umowy są sfaktycznawo obie strony.

Prezes "Społem" poświęcił nieco uwagi sprawie - jak to określił - najbardziej przykrejczyli cięciem kadrowym. Dodał, że cięcia kadrowe to sprawy wyjątkowo trudne, gdyż bezpośrednio dotyczą pracownika i człowieka, który częściej swego życia zostawił w spółdzielni. Stwierdził jednak, że "Społem" jest szlachetne i używamy zbędnych etatów. Jednocześnie przeszedł się z zarzutem, że liczba pracowników administracji spółdzielni jest zbyt duża. Uznał, że liczba ta jest obecnie właściwa. Jednocześnie zaszczyli, że w niedługim czasie "Społem" przystąpi do komputeryzacji, opierającej się do zwiększenia wydajności pracy, ale poлагnie za sobą dalsze redukcje etatów w administracji.

Prezes J. Dagil, przedstawiając sprawozdanie za rok 1994, powiedział, że sprawozdanie składa się za cały rok, ale osobiście składa je za okres od lipca do grudnia 1994 r., bowiem od lipca pełni on funkcję prezesa, po odwołaniu poprzedniego. Dlatego też J. Dagil powiedział kilka słów o swojej działalności w tym roku. Stwierdził, że tempo toczących się spraw jest tak ogromne, że każdy miesiąc przynosi coś nowego. Dodał, że niektóre dane z roku 1994 są już nieaktualne. Wprowadzono szereg zmian, które przyniosły pozytywne efekty np. w handlu detalicznym. Wprowadzono bowiem nowy system wynagradzania. Np. za osiągnięcie określonego pułapu sprzedaży pracownik otrzymuje dodatkową prowizję. Poza tym "Społem"

wprowadziła w tym roku kasy fiskalne, które rejestrują sprzedaż i wykazują podatek VAT. Jak stwierdził prezes, była to duża inwestycja "Społem" jako pierwsze w Kwidzynie rozliczać się będzie z podatku VAT z tego typu kas.

Mówiąc o roku ubiegłym prezes powiedział, że na czoło wysuwa się zadanie polegające na zwiększeniu obrotów w placówkach handlowych. Planowana jest też wymiana drzwi wejściowych Centrum Handlowego przy ul. Pilsudskiego w Roku 1995 zaplanowano podwyżkę dla pracowników. Prezes dodał, że trwają dalszym etapem rozmowy na temat spłaty odsetek. Będą to - jak powiedział prezes - spółdzielni - ostatnie rozmowy, po których podjęte zostaną działania w celu inwestowania w placówkę handlową "Społem". Po uregulowaniu zobowiązań, spółdzielnia będzie stać na pomysłach i ich realizację.

Konczącej swoją wypowiedź, prezes Jacek Dagil podziękował Radzie Nadzorczej za współpracę i także przedstawicielom wszystkich plac, z którymi "Społem" prowadziła negocjacje w sprawie zobowiązań, za cierpliwość i wyrozumiałość. Prezes zwrócił się także do przedstawicieli zgromadzonych na sali z prośbą o zaufanie dla Zarządu i wierę w to, że darobek pokoleni członków PSS nie zostanie zaprzeczony. Poprosił także o uszanowanie przy podejmowaniu uchwał.

Następnie głos zabrał Adam Kozłowski, przewodniczący Rady Nadzorczej. Powiedział m.in. o podejmowaniu w 1994 r. roku trudnym, wielu niepopularem decyzji. Wspomniał sprawy zaopatrzenia placówkę spółdzielni przez Urząd Miasta. Ta niespodziana sprawa zakończyła się osiągnięciem porozumienia po rozmowie z wiceburmistrzem Piotrem Wilkiem.

Dużo uwagi Rada Nadzorcza poświęcała nowemu statutowi spółdzielni, który miałby zatwierdzony podczas tego zgromadzenia.

Przewodniczący A. Kozłowski dodał, że spółdzielnia wychodzi obecnie na prostą i ma coraz lepsze wyniki ekonomiczne. "Cieszymy się z tego ogromnie, chociaż nie musimy mówić, ile to kosztowało nas trudny wywóz" - stwierdził przewodniczący.

A. Kozłowski ustosunkował się do opinii, jak to określił - pseudointelektualnych, którzy określają spółdzielnię mianem reliktu komunijnego. Zdaniem przewodniczącego spółdzielczość nie ma nic wspólnego z komunizmem, a idee spółdzielczości i jej tradycje mają ponad stuletnią przeszłość.

Kłopoty PSS wzięły się częściowo z budowy Centrum Handlowego, narzuconej przez ówczesną władzę i prokuraturę. Budowa budynku administracji pochłonęła 1 mlrd 900 mln zł, natomiast budynku Centrum - 7,5

mlrd zł. Przewodniczący uznał budowę tego obiektu niechcianym dzieckiem. Przetrwanie spółdzielni w tej sytuacji określił jako cud.

A. Kozłowski przypomniał słowa burmistrza Jerzego Godzika, uczestniczącego w otwarciu Centrum Handlowego. Burmistrz - zdaniem przewodniczącego - pozytywnie ocenił wybudowanie Centrum i powiedział, że będzie ono stanowiło wyjątkowo miasto i dobrze służyło mieszkańcom. Jednak - jak powiedział przewodniczący - spółdzielnia zwróciła się do władz miasta z prośbą o umorzenie lub obniżenie odsetek podatku od nieruchomości, ale wtedy Urząd Miasta odmówił. A. Kozłowski stwierdził, że jako przewodniczący Rady Nadzorczej czuje żal do władz miejskich. "My nie chcemy uciekać w spokój, bowiem jesteśmy przyzwyczajeni do naszego ruchu spółdzielczego" - powiedział w swoim wystąpieniu przewodniczący.

Dyskusję nad sprawozdaniem, zarówno zarządu jak i Rady Nadzorczej nie było i jak stwierdził przewodniczący zgromadzenia po raz pierwszy od dłuższego czasu. Milczenie przedstawicieli "Społem" było aprobatą zmian i działań podejmowanych przez Zarząd.

Jednogłośnie zatwierdzono sprawozdania i bilans z roku 1994 oraz udzielono Zarządowi absolutorium.

Podczas zgromadzenia podjęto kilka uchwał, w tym o zwiększeniu funduszu zobowiązań czyli majątku o zysk za rok 1994 i nie podzieloną część zysku za rok 1993. Delegaci upowazniali Zarząd do zaciągania zobowiązań w kwocie 200 tys. zł.

Najwięcej kontrowersji wzbudziły niektóre punkty nowego, przygotowanego statutu spółdzielni. Jak wiadomo, wszystkie zmiany wymagały ustawowo przyjęcia większością głosów. Wniosek o zmianę wysokości udziału na 150 zł wywołał żywą dyskusję. Niektórzy delegaci wyrazili poglądy, że stawka jest zbyt wysoka, poza tym statutowy miesiąc czasu na uzupełnienie wysokości udziału delegaci uznali za zbyt krótki. Kontrowersje budził także punkt mówiący, że wszyscy pracownicy działalności konkurencyjnej nie mogą być członkami spółdzielni.

Prezes oraz radca prawny odpowiadał na pytania i wyjaśniał wątpliwość delegatów. Prezes uznał, że udział w wysokości 150 zł jest jedną z form uregulowania liczby członków "Społem", których oczymowiliwiedli z delegatów - jest blisko 7 000, ale najbardziej aktywnej jest około 400. W sprawie terminu uzupełnienia udziału prezes obiecał kompromis. Po dyskusji i uzgodnieniu kontrowersji związanych ze statutem jego projekt przyjęto jednogłośnie.

Wnioski zebrane podczas zgromadzenia podsumował dele

gat Antoni Dąbek, który stwierdził, że warto by "Społem" zajęła się produkcją. Jeszcze raz poruszył sprawę uporządkowania członkostwa w "Społem". Wśród wniosków znalazły się również dotyczące Centrum Handlowego, w którym PSS ma tylko jedno stoisko. Zdaniem wnioskodawcy w razie rezygnacji któregoś z dzierżawców PSS miałyby zająć stoisko.

Całe spotkanie trwało niecałe trzy godziny. Jak podkreślił przewodniczący Komisji Rewizyjnej, było to najspokojniejsze spotkanie od liku lat.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców "Społem" w Kwidzynie na dzień 31 grudnia 1994 r. prowadziła działalność handlową w 6 placówkach o łącznej powierzchni 621 m². Do tego czasu wyprzedano sporo obiektów, wśród których znalazła się rzeźnia i masarnia przy ul. Hallera. Sprzedano także magazyn przy ul. Długiej i bar "Maluch". Sprzedano oraz inne pocągnięcia - jak to ocenili delegaci i działania Zarządu pozwoliły na wyprzedzenie "Społem" na prostą z raportu przygotowawczego delegatów. Wynikiem jest to, że wydajność na 1 zatrudnionego pracownika w handlu detalicznym, liczona wartości sprzedaży w cenach detalicznych wrosła w porównaniu z rokiem 1993 aż o 134,3%, zaś średnia miesięczna płaca wrosła o 108,3%. Jednak nadal średnia płaca w spółdzielni wynosiła ok. 2,6 mln zł, stan na 31.12.94 r.

Mimo kłopotów spółdzielnia zachowała wszystkie formy działania na rzecz swoich członków, emerytów i ich rodzin. W roku ubiegłym zorganizowano kolację wigilijną dla emerytów i rencistów.

Jacek Kluczkowski

TELEKOMUNIKACJA NIEPEŁNOSPRAWNYM

Kwidzińska Telekomunikacja kierowana przez Bogdaną Drywnia, postanowiła wyjechać naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych.

W czasie Integracyjnych Zawodów Jeździeckich w Olsztynie, kwidzińska Telekomunikacja ogłosiła całą imprezę. Obecnie w oddziale Telekomunikacji można kupić dla osób niedosłyszących specjalną nakładkę na słuchawkę telefoniczną, nakładkę posiadającą wbudowany wzmacniacz głosu. Wprawdzie cena urządzenia nie jest zbyt niska (urządzenie

kosztuje 1 mln 430 tys. starych złotych), ale należy pochwalić inicjatywę kwidzińskiego Rejonu Telekomunikacji.

Należy dodać, że instytucja ta otrzymała listę osób niepełnosprawnych, dla których telefon jest często jedynym łącznikiem ze światem zewnętrznym. Osoby te mają niepieniężny numer przydzielony numerem telefonicznym. Jak wiadomo, Telekomunikacja w Kwidzynie zamierza sprostać oczekiwaniom mieszkańców w zakresie telefonizacji.

J.K.

PODWYŻKI! JAKIE PODWYŻKI?

Polska Agencja Prasowa podała we wszystkich publikacjach, że z dniem 1 lipca nauczyciele otrzymają wyższe zapowiadane podwyżki.

Zgodnie z wcześniejszymi obietnicami ministra Kotoldki miała ona wynosić 100 zł. Niesłyszany pan minister zmienił zdanie i ostatecznie po negocjacji między ministrem a oświatowymi związkami zawodowymi średnia podwyżka na 1 talat kalkulacyjny nauczyciela ma wynosić 95 zł brutto.

Informacje rzeczywistych sumach dotarły do szkół w ostatnim czasie i co się okazało? Z rozmachem wydzielone nauczycielom dostanie o wiele mniejsze zapowiadano i ustalono. Pedagogzy ze stopniem naukowym (doktor) lub wyższym wykształceniem pedagogicznym po 30 latach pracy otrzymają podwyżkę w wysokości 83 zł brutto. Pozostali nauczyciele, z krótszym stażem pracy, otrzymają odpowiednio mniejszą podwyżkę, np. 52 zł brutto przysiało 6-10 lat. Nauczyciel rozpoczynający pracę otrzymał pensję w wysokości 403 zł brutto.

Pensja nauczyciela z wyższym wykształceniem zawodowym rozpoczynającego pracę, wyniesie niewiele więcej niż najniższa pensja krajowa 298 zł, a z wykształceniem średnim pedagogicznym mniej niż najniższa krajowa - tylko 254 zł (tyle samo co szkolna sprzątaczką). Zastanawiające jest, co robia w Sejmie posłowie Związku Nauczycielstwa Polskiego?

Nauczyciele na pewno bez entuzjazmu przyjęli zaferowane przez ministerstwo podwyżkowe ochłapy, ale co mają zrobić - czegoś musią zyc. Na pewno nie takie podwyżki otrzymają pracownicy kuratorium i oświatowej centrali.

Godziwie pensje otrzymują też kwidzińscy dyrektorzy szkół podstawowych i średnich, którym wysokość uposażenia ustala Zarząd Miasta. Również i zastępcy dyrektorów w większości wypadków otrzymują maksymalne dodatki funkcyjne.

ajc

SAMOCHÓD DLA NIEPEŁNOSPRAWNEJ OSOBY POŻYCZKI NA ZAKUP POJAZDU

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nazywa to "Programem samochodowym". Program to chwałebny, zwiastująca, że samochód dla osoby niepełnosprawnej jest rzeczą szczególną. Dla wielu jest to konieczność, bez której trudno prowadzić normalne życie.

Celem programu jest aktywizacja rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez pomoc w rozwiązywaniu ich problemów komunikacyjnych. Liczona wartość sprzedaży w cenach detalicznych wrosła w porównaniu z rokiem 1993 aż o 134,3%, zaś średnia miesięczna płaca wrosła o 108,3%. Jednak nadal średnia płaca w spółdzielni wynosiła ok. 2,6 mln zł, stan na 31.12.94 r.

W tym celu Fundusz przyznaje pożyczki będącym najbardziej potrzebującym. Pożyczka z PFRON na zakup samochodu nie może być większa niż 10 tys. zł i nie może stanowić więcej niż 80% wartości samochodu. W przypadku zakupu silnikowego wózka inwalidzkiego, którego cena nie przekracza 5 tys. zł, jest konieczny wkład własny osoby niepełnosprawnej. Pożyczka może być udzielona także na zakup i instalację specjalnego oprogramowania umożliwiającego prowadzenie samochodu osobowego przez osoby niepełnosprawne. Spłata całości pożyczki może być rozłożona na 48 lub 60 rat miesięcznych.

opracował J.K.

P.S. Wnioski o pożyczkę wraz z wymaganymi dokumentami należy składać do 30. września 1995 r. w terenowych oddziałach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Oddział Funduszu mieści się w Elblągu przy ul. Wojska Polskiego 1 (siedziba Urzędu Wojewody), tel. 50 33-74-70. Pod tym numerem można także uzyskać szczegółowe informacje o pożyczce.

Należy dodać, że mimo iż pożyczka nie jest oprocentowana, jej obsługa zajmuje się bankowy obowiązujący normalne zasady związane ze spłatą kredytu.

DARY Z BAWARII

Dzięki zabiegom księdza prepozyta Wojciecha Kruka, z bawarskiego miasta Passau trafiły do Kwidzyna dary w postaci różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjnego oraz odzieży. Dary przekazane zostały oddziałowi niemieckiego CARITAS w Passau. Strona niemiecka sfinansowała nawet koszty transportu, opłacając paliwo.

Dyrektorem diecezjalnego CARITAS w Passau jest ksiądz Konrad Unterhitzberger, który razem ze swoimi współpracownikami: Amanda Drottalia i Guntherem Bernauer włożyli sporo pracy, by zebrać i przekazać dary mieszkańcom Kwidzyna. To już drugi tego typu transport z Passau. Wśród darów znalazły się wielofunkcyjne łóżka szpitalne, odzież używana oraz sprzęt rehabilitacyjny. Sprzęt w postaci wózków inwalidzkich, kul, baloników, a nawet rowerów trafi do wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego. Nad całością ma pieczę Fundacja "Misericordia".

P.S. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego działa już kolejny rok pod egidą Fundacji "Misericordia". Wszelkich informacji na ten temat udziela Danuta Bogacka - tel. 73-81 MOPS.

Przedsiębiorstwo Usługowo - Inwestycyjne "Inwest" sp. z o.o. w Kwidzynie
w imieniu Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej "PEC" sp. z o.o. w Kwidzynie
ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie sieci ciepłej z rur preizolowanych - Magistrali ciepłej "Zachód" w Kwidzynie.

- Specyfikacja istotnych warunków zamówienia oraz materiały i wytyczne do przygotowania oferty można uzyskać w siedzibie przedsiębiorstwa "Inwest" w Kwidzynie, ul. Warszawska 16 w godzinach 7.00-15.00 (tel./fax 42-37).
- Oferty przygotowane zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia należy składać do dnia 13.07.1995 r. do godz. 10.00 w siedzibie zamawiającego.
- Publiczne otwarcie ofert nastąpi 14.07.1995 r. o godz. 10.00 w siedzibie zamawiającego.

20158

Z okazji Dnia Spółdzielczości serdeczne życzenia

członkom Spółdzielni, pracownikom i sympatykom
składa Rada Nadzorcza,
Zarząd "Społem" Powwszechniej Spółdzielni Spożywców w Kwidzynie.

Przewodniczący Rady Nadzorczej
Aleks Kuchowski

Prezes Zarządu
Jacek Dagil

20159

FABRYKA TELEWIZORÓW "BRABORK"

poszukuje kandydata na stanowisko głównego księgowego z biegłą znajomością jęz. angielskiego.

Tel. 42 - 61 do 63

20112

INTERBIURO

82-500 Kwidzyna, ul. Bratstwa Narodu 46, tel. fax (0-555) 22-75

Krzyszta Obrotowe meble biurowe

20158

INFORMATOR

BYDURY SKELEPOW SPOZYWCZYCH

"STARE MIASTO"
 "DELIKATESY IRENEUSZA BRZYKA" ul. Braterswa Narodow w.dni powszednie 8.00-22.00, niedziela 10.00-18.00 "DELIKATESY DEBOWA" soboty 8.00-22.00, niedziela 14.00-22.00 "DELIKATESY KARO" ul. Chopina codzienne i soboty 6.00-21.00, niedziela 10.00-21.00 "SAM ul. Braterswa Narodow" soboty 6.00-20.00, wolne soboty 7.00-15.00 "SKLEP NA DWORCU PKS" codzienne 8.00-18.00, soboty i niedziela 9.00-16.00 "SKLEP 'LASUCH' ul. Hallera" soboty 9.00-21.00, niedziela 9.00-21.00 "SKLEP SPOZYWCZY NR 10" ul. Batalionow Chopickich, codzienne 6.00-19.00, soboty 6.00-15.00, niedziela 7.00-12.00 "SKLEP NABIALOWY UL. BATALIONOW CHLOPSKICH" codzienne 6.00-18.00, soboty 7.00-15.00 "SUPERSAM ELBA" ul. Targowa 15 codzienne 7.00-22.00, niedziela i swieta 12.00-20.00

"ZATORZE I"
 "PAWILON SPOZYWCZY 'Perfekt' NA ZATORZU I" ul. J. Brzechwy 6.00-23.00, niedziela 12.00-22.00 "DELIKATESY B.M.S" ul. Warszawska 26 soboty 6.00-22.00, niedziela 16.00-22.00 "SKLEP 'GROSIK' ul. Staszica" soboty 8.00-19.00, niedziela 7.00-19.00 "SKLEP NABIALOWY ul. Mickiewicza" codzienne 6.00-18.00 i soboty 6.00-13.00 "Sklep Spozyczy 'Jagoda III' ul. Mickiewicza" codzienne 6.00-22.00, niedziela 9.00-21.00 "GROSIK II" ul. Warszawska I (k. Banku), czynny 6.00-21.00, niedziela 7.00-18.00

"ZATORZE II"
 "SAM ul. Wschodnia" soboty 6.00-20.00, wolne soboty 7.00-15.00, niedziela 7.00-16.00 "SAM ul. Kaszowicka" soboty 7.00-18.00, wolne soboty 6.00-18.00, niedziela 7.00-15.00 "HARO ul. Korczaka" soboty 6.00-22.00, niedziela 8.00-22.00 "SKLEP OGOLNOSPZOZYWCZY GAJA" ul. Korczaka 10A soboty 7.00-18.00, niedziela 10.00-16.00 "Sklep 'PROMIL' ul. Slawieckiego 8-6.00-23.00, niedziela 8.00-21.00"

"OSIEDLE HALLERA"
 "SAM Dębowa ul. Kamienna 13" 6.00-22.00, niedziela 10.00-18.00 "SKLEP 'KAMA' ul. Kamienna 15" 6.00-20.00, niedziela 14.00-18.00 "MINI DELIKATESY PLUS" ul. Hallera sobota 6.00-20.00, niedziela 9.00-18.00 "SKLEP FUNDACJI NIOSACEJ POMOC" ul. Kamienna 15, soboty 6.00-22.00, niedziela 14.00-22.00

"OSIEDLE BAJKOWE"
 SKLEP SPOZYWCZY-PRZEMYSLOWY "JAGODA I" ul. Cypkiska 20, poniedziałek - piątek 6.30-16.00, sobota 6.30-14.00, niedziela - nieczynny "DELIKATESY JAGODA II" ul. Długosza, poniedziałek - soboty 6.00-21.30, niedziela 10.00-17.00

SKLEP SPOZYWCZY MARLUX Kwidzyn ul. Sokola 7 tel. 79-24 6.00-22.00, niedziela 10.00-20.00

BYDURY APTEK

*Apteka "ESKULAP" ul. Kamienna 8.00-18.00 tel. 37-20
 *Apteka "MEDICA" ul. Staszica 8.00-19.00 tel. 43-27, od 5.06 do 31.08 w soboty nieczynna
 *Apteka "Centralna" ul. Chopina 8.00-20.00 tel. 33-83 w każdą sobotę 8.00-14.00
 *Apteka "Cito" ul. Braterswa Narodow 9.00-19.00 tel. 38-72
 *Apteka "Lek" w Tylichowach czynna w dni robocze od 8.30 do 15.00
 *Apteka "Nowa" ul. Chopina 9.00-19.00, soboty 9.00-14.00 tel. 42-19
 *Apteka "Pod Róża" w Rakowcu 9.00-16.00, soboty 9.00-13.00, tel. 16-69
 Od 26.06 do 2.07 dzialuje apteka "Esculap" przy ul. Kamiennej 15
 Od 1.07 do 3.07 dzialuje apteka "Centralna" przy ul. Chopina 6

TELEFONY ALARMOWE

Pogotowie Ratunkowe 999, 39-09
 Policja 998, 26-11
 Straż Pożarna 999
 Pogotowie Energetyczne 37-23
 Pogotowie Gazowe 22-50
 Pogotowie Ciepłownicze 37-26, 993

LECZNICZA ILA ZWIERSZAJ

Rejonowy Oddzial Weterynaryjny, Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna, Kwidzyn ul. Warszawska 112, telefon 31-62
 Lecznica dla zwierzat ul. Warszawska 112, tel. 38-61, czynna codzienne w godz. 8.00-22.00 w niedziale 10.00-22.00
 dzur domowy 22.00-8.00 (również wizyty domowe), ul. Mickiewicza 1 - czynna 16.00-20.00 w soboty 9.00-12.00 (również wizyty domowe)
 MINIZOO - czynna poniedziałek-piatek 10.00-18.00, sobota 10.00-14.00

TELEFONY INFORMACYJNE

Biurowe Numerów 913
 Zegarynka 926
 Międzydzielowa 900
 Urząd Miejski (centrala) 42-31
 Rada Miejska 22-38
 Burmistrz Miasta 36-14
 Centrala Wojskowa 37-93
 PKP 26-31
 PKS 20-08
 Wydział Pracy przy Sądzie Rejonowym czynny 7.30-15.00
 srody 7.30-16.00
 tel. 42-27, 42-28
 Postój taxi przy PKP 36-01

PRZEMY

DOJP Ludzanski Zarząd Drog w Kwidzynie informuje, że z dniem 10. maja 1995 r. zostaje uruchomiona przeprawa promowa na rzece Wisle w miejscowości **Solny Potok** w dniach 14 i 21 maja w miejscowości: **Jambur**

BIBLIOTEKI W KWIDZYNIE

Wypożyczalnia dla dorosłych czytelników:
 poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 18.00
 środa - 11.00 - 15.00

Czytelnia dla dorosłych czytelników:
 poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 12.00 - 18.00
 środa - 11.00 - 15.00

Wypożyczalnia dla dzieci:
 poniedziałek, wtorek, piątek - 12.00 - 17.00, środa 11.00 - 15.00, czwartek - 12.00 - 16.00

Czytelnia dla dzieci: poniedziałek, wtorek, piątek - 13.00 - 17.00, środa 11.00 - 15.00, czwartek - 12.00 - 16.00

Pierwsza sobota miesiąca: 9.00-15.00

Pilnowca w budynku pływali przy ul. Slawieckiego 19 (powstała z połączenia filii nr 1 i nr 2):
 poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00-18.00
 środa 10.00-15.00
 pierwsza sobota każdego miesiąca 10.00-15.00

Biblioteka Pedagogiczna ul. Grudziadzka
 wypożyczalnia i czytelnia
 poniedziałek wtorek czwartek piątek - 10.00 - 17.00
 środa 10.00 - 15.00
 pierwsza sobota miesiąca 9.00 - 13.00

Główna Biblioteka Publiczna M. J. M. 54:
 wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 17.00
 sobota - 10.00 - 15.00
 w poniedziałek nieczynna

STACJE BENCZYNOWE

ul. Malborska w dni powszednie 6.00-21.00, w soboty 7.00-19.00 w niedziale 8.00-17.00
 ul. Sportowa: czynna całą dobę
 ul. Zwrotna dni powszednie 6.00 - 20.00, dni wolne od pracy 7.00 - 15.00
 ul. Hallera 71 codzienne 6.30 - 16.00, oprócz niedzieli
 ul. Malborska - Stacja Rafinerii (Gdansk) (przy wyjeździe z Kwidzyna w kierunku Sztumu) czynna całą dobę
 Stacja tankowania gazem propan-butan Kwidzyn ul. Krokta 4. Czynna całą dobę
 SĄDLINKI, poniedziałek - piątek 7.00-18.00, soboty 8.00-14.00, niedziela i swieta 10.00-13.00
 GARDĘJA, czynna całą dobę
 RAKOWIEC, poniedziałek - sobota 6.30-20.00, niedziela i swieta 8.00-17.00
 NOWA STACJA W RAKOWCU - czynna całą dobę
 NOWY DWÓR KWIDZYŃSKI, poniedziałek - piątek 7.00-15.00 (ON E 94)
 ZARZE GÓRNE, poniedziałek - sobota 7.00-13.00

MUZEUUM ZAMKOWE

Czynne codzienne oprócz poniedziałków w godz. 9.00 - 15.00. Wystawy sztuki archeologicznej etnograficznej - dotycząca Dolnego Powisla, rzemieślniczo-artystyczne z terenu Dolnego Powisla, przyrodnicza.

ROZKŁAD JAZDY WAŻNY OD 28 MAJA 1995 R

ODJAZDY POZIOMYCH W KIERUNKU

ZDUNSKA WOLA KARSZNICE	10 00
TORUN GRUDZIĄDZ	6.37, 10.00, 14.36, 16.09, 18.54 6.37, 10.00, 12.15 (A), 14.36, 15.25 (A), 16.09, 18.54, 20.11, 22.05, 22.23 17.52, 19.42
MALBORK	5.32, 6.42, 8.26, 14.03, 15.30 (D), 17.15, 17.52, 19.42
PRABUTY	5.22, 6.43, 14.16, 15.54, 16.00

PRZYJAZDY POZIOMYCH

ZDUNSKA WOLA KARSZNICE	17 12
TORUN GRUDZIĄDZ	8.28, 14.02, 17.12, 17.51, 19.41 4.50, 5.31, 6.31, 7.26 (A), 8.28, 14.02, 15.08 (A), 17.12, 17.51, 19.41
MALBORK	6.36, 7.46 (D), 9.59, 14.34, 16.06, 18.53, 20.11, 22.04, 22.22
PRABUTY	6.30, 7.52, 16.35, 18.47, 22.04

(A) - w dni robocze oprócz wolnych sobót
 (D) - w dni robocze oprócz sobót

ODJAZDY AUTOBUSOWE

GDANSK	6.00, 12.45
MALBORK	10.50
ELBLAG	5.50, 7.45, 9.35, 17.30
PRABUTY	4.15, 6.30, 7.20, 11.40, 12.20 (w dni rob.) 13.45 (w dni rob.) 14.00 14.30 (w dni rob.) 19.20, 22.30 7.30, 8.30, 10.30

NA DUZYM EKRANIE

Dlaczego ludzie są tacy głupi i niszczą ten świat? Z tym pytaniem 8-letni syn zwraca się do swego ojca. Pod wpływem rozmowy z synem literat Zbigniew Książek wpada na pomysł rysunkowego filmu dla najmłodszych, który by w czytelny sposób uswiadomił dzieciom zło polegające na dewastacji przyrody.

Bohaterem filmu zrealizowanego na podstawie scenariusza Zbigniewa Książka przez Krzysztofa Kiwerskiego w Studio Filmow Animowanych w Krakowie jest osmiolatek o imieniu Marek. Przemykając na szkolnej wycieczce w lesie chłopak odłącza się od grupy. Niepomyślnie brzośnie wychowawczyni, przemstnie niszczy przyrodę depteczką mrowisko, kalcem nożem drzewa, zamierza się na pająka krychły. Gdy już niemal przytoczył wszystkie zwierzęta, ten okazuje się przebrzmianym Księciem Czarnym i Białej Magii. Przeniesionym na Marka do Królestwa Zielonej Polany i zmniejszonym go do rozmiarów "obywateli" karząc go lyle wartę podkreśla, że przy filmie, dewastującym życie niedionych jest zazwyczaj około sześciuset rysowników.

"Królestwo Zielonej Polany" to druga pełnometrażowa produkcja krakowskiego Studia Realizacja filmu trwała ponad rok. Nad filmem pracowali dwudziestu animatorów, co jest lyle wartę podkreśla, że przy filmie, dewastującym życie niedionych jest zazwyczaj około sześciuset rysowników.

"Królestwo Zielonej Polany" z prostą, klasyczną animacją i nienaturalnym dyktanym przez przystępny filmem do napisów, czyni film zawiązującym, czytelny dla nich przesłanie.

"Epidemia" to historia walki z fikcyjnym, stworzonym w wyobraźni scenarzystów wirusem, historia oparta o najnowsze osiągnięcia współczesnej nauki. Podobna do wymyślonej filmowej epidemia może w każdej chwili pojawić się naprawdę na Ziemi. Eksperymenty genetyczne, rozmaite próby z broniąjącej oraz zasilenie ludzi w pogoni za zyskiem i władzą czynią coraz bardziej realnym ujawnienie się roznych, nie znanych do tej pory, a wiele straszniejszych niż znane nam dotychczas plagi. Stosunkowo krótki pobyt człowieka na naszej planecie może się więc równie gwałtownie skonczyć jak niedug 15 milionów lat panowania dinozaurów.

"Epidemia" przynosi całą galerię ludzkich postaw wobec takiej zarazy. Pokaz odważnych i heroicznych występieni aktów tchórzostwa, paniki, strachu i podłości. Główną rolę realizatorzy powierzyli aktorowi o imieniu Wolfgang Petersen. Jego intuicja i pasja czynią go wręcz idealnym do tej roli - ocenia reżyser Wolfgang Petersen. Reżyserzamy z takich obrazów jak "Określenie", "Nieokreślone opowieści", "Okultyzm" czy "Nina i ogień".

"Piknik pod Wisiąca Skala" Hollywood zawsze wykorzystuje talenty przybyszów z oceanu. Przerabia ich na swoich rodzimych i tak im ulega, wzbogaca się o ich sposób widzenia świata i myślenia o filmie, pozwala im współdziałować swie oblicze. Zaden reżyser nie wnosi do Hollywood tak wiele nowego jak Australijski Peter Weir.

Okazji do obejrzenia jego "Pikniku pod Wisiąca Skala" bylo do tej pory sporo i zapewne wielu widzów zna ten film doskonale. Film Weira to właśnie magika, to stylowa historia tajemniczego zaginiecia kilku dziewcząt pod

ZBIG

Zarząd Gminy Kwidzyn

ogłasza przetarg nieograniczony na wykonywanie wywozu nieczystości stałych i płynnych z budynków stanowiących mienic komunalne Gminy Kwidzyn na czas nieokreślony od dnia 1.08. 1995 r.

Szczegółowe informacje dotyczące zakresu robót można uzyskać w Urzędzie Gminy w Kwidzynie, ul. Warszawska 18 a, pokój nr 7, tel. 23-3311 wew. 16. Upoważnioną do udzielania tych informacji jest Inp. A. Burdyska.

Oferta winna być składana w formie pisemnej, w zaklejonych kopertach, adresowana na Zarząd Gminy Kwidzyn i zawierać:

1. Nazwę i siedzibę oferenta.
2. Koszt wywozu 1m³ nieczystości stałych.
3. Koszt wywozu 1m³ nieczystości płynnych.
4. Doplata za przejazd, za 1km oraz informację, do ilu kilometrów od miasta Kwidzyna dopłata nie będzie pobierana.
5. Zobowiązanie do zawarcia umowy w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyników przetargu.

Termin składania ofert do dnia 13.07.1995 r. godz. 15.00 w pokoju nr 10 Urzędu Gminy w Kwidzynie.

Ogłoszenie wyników przetargu nastąpi poprzez wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Kwidzynie.

Zakład Handlowo - Usługowy "TAR-MAL"
 NIP 584-035-68-36

oddz. Malbork ul. Torniska tel. 36-06 wew. 8
 80-177 Gdansk ul. Macierczankowa 16 tel. 47-56-75
 oddz. Kwidzyn ul. Braterswa Narodow 46 tel. 39-98
 oddz. Tczew Pl. Hallera 6 tel. 31-64-34

oferuje:

- ☛ tarcicę obrzynaną, krawędziarki, krokwie,
- ☛ drzewiczki meblowe,
- ☛ deski podłogowe, mozaikę i parkiet,
- ☛ sklejki i płyty,
- ☛ boazerię
- ☛ listwy wykończeniowe (duży wybór),
- ☛ lakiery, farby,
- ☛ boazeria panelowa itp.

Wytwórnia Materiałów Budowlanych M.Leier
 = beton towarowy =
 wychodząc naprzeciw Klientom z dniem 1.06.95r. uruchomiono produkcję betonu towarowego w klasie: B - 10, B - 15, B - 20

Szanownych Klientów zapraszamy codziennie w dni robocze w godz. 6.00 - 14.30. Termin odbioru betonu należy uzgodnić z jednodniowym wyprzedzeniem.

Odbiór betonu z wytwórni własnym transportem. Malbork, al. Wojska Polskiego 92, tel. (055) 32-12, 34-03

NAPOJE I WODA MINERALNA grodziska
 w cenach producenta oraz ALKOHOLE: - wódki, - koniaki.

PROPONUJE HURTOWNIA PRZY UL. TORUŃSKIEJ 36 W KWIDZYNIE
 TEL./ FAX 32-88 WEW. 24
 TEL. KOM. (90) 50-33-20

DLA STAŁYCH ODBIORCÓW DOGODNE TERMINY PŁATNOŚCI

KWIDZYN NA STAREJ FOTOGRAFII

Ratusz po przebudowie. W latach 1878-1880. Zdjęcie wykonano w 1925 roku

RATUSZ

Ratusz to niezwykła budowla w mieście. symbol jego znaczenia i niezależności. ośrodek polityki, kiedyś także handlu.

Ten - najczęściej okazały - budynek był usytuowany centralnie w rynku lub w jednej z jego pierzei. Był także swoistym teatrem dla rozgrywających się w mieście wydarzeń, bowiem tutaj ogłaszano postanowienia rady miejskiej, wykonywano niektóre wyroki sądowe, przyjmowano dostojnych gości, urządzano uroczystości.

Przy ratuszu znajdował się zazwyczaj pregieryz (pregnierz lub piat) - stół, pod którym kat ścinał głowy skazanym, gdzie smagano przestępców, przywiązywano skazanych na publiczną haniebę czyli piętnowano zwyciężajco pregalub chłostano (wyświecano) skazanych. Do pregieryza przymocowana była

zazwyczaj żelazna kupa - uchwyty, którym przytrzymywano skazanego za szyję i ręce. Wszystkie te narzędzia średniowiecznej i późniejszej "sprawiedliwości" możemy oglądać w podziemiach kwidzyńskiego zamku. Kwidzyn nie miał swojego kata, gdy zachodziła potrzeba przyjeżdżał on ze swoimi pomocnikami z Malborka.

W Kwidzynie obok ratusza stał drewniany pregieryz z dwoma kunami. Obok kwidzyńskiego ratusza znajdowało się także narzędzie publicznego zawstyżenia tzw. osioł przeznaczony wyłącznie do "dosiadania" przez żołnierzy miejscowego garnizonu. Często rekonstruowany służył kwidzyńnikom jeszcze w XIX stuleciu.

A jak wyglądał kwidzyński ratusz, z którego został tylko kikut?

Ratusz w Kwidzynie wznie-

siono około połowy XIV wieku pośrodku rynku. Był to budynek ceglany, założony na planie czworoboku, trzykondygnacyjny, pokryty czterospadowym dachem z monumentalną pięciokondygnacyjną, czworoboczną wieżą, która znajdowała się przy elewacji wschodniej. Od północnej i południowej strony ratusz zwieńczony był dekoracyjnymi szczytami schodkowymi.

W drugiej połowie XVI w. wieżę pokryto renesansowym, kopułowym hełmem, zakończonym

Rynek Staromiejski z ratuszem według sztychu z 1840 roku

Starego w 1576 r. Stefana Batorego, którego portret zdobył kwidzyński ratusz aż do 1945 r.

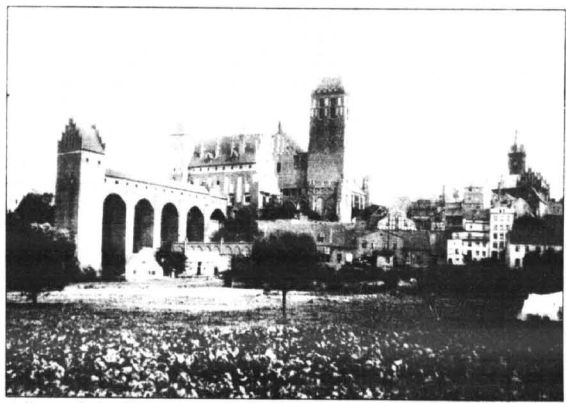
W ratuszu gościli też książęta pruscy Albrecht Hohenzollern w 1544 r., elektor Fryderyk Wilhelm 10 stycznia 1669 r.

W 1709 r. miał tu miejsce gwałt króla Prus Fryderyka I Wielkiego i cara rosyjskiego Piotra I Wielkiego.

W czerwcu 1629 r. w czasie wojny z Polską, przebywał w Kwidzynie król szwedzki Gustaw Adolf.

Po opanowaniu miasta w styczniu 1945 r. przez wojska sowieckie, już w lutym ratusz został spalony. Ruiny ratusza zostały rozebrane w 1955 r. Pozostawiono jedynie fragment ratuszowej wieży, który w latach 1957-1958 zabezpieczono w formie trwałej ruiny.

Zachowane do wysokości drugiej kondygnacji ściany północno-wschodniej i południowej wieży zbudowane są z cegły gotyckiej, wylicowanej XIX-wieczną cegłą maszynową. Od północnej i południowej strony do wnętrza prowadzą dwa wejścia sklepione łukiem odcinkowym - zamurowane. Otwór południowy wieży ceglane profilowane nadprozie, pochodzące z okresu rekonstrukcji z lat 1878-1880. Nad nim umieszczone jest okragłe dekoracyjne

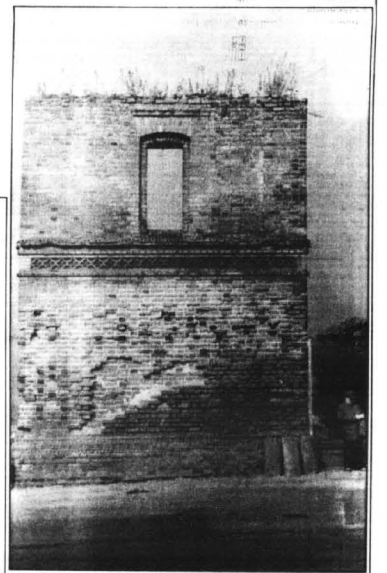

Na tym zdjęciu widoczna jest zabudowa starego miasta z ratuszem

azurową latarnią z iglicą i chorągiewką. W górnej kondygnacji wieży wmontowano zegar. W połowie wieku XIX ratusz spłonął. W latach 1878-1880 dokonano rekonstrukcji obiektu, w wyniku której zmieniono pierwotną formę wież. Wschodniej części ratusza, gdzie dodatkowo wybudowano dwa nowe szczyty sterczyńno-blendowe.

Kwidzyński ratusz w swojej historii gościł wiele dostojnych osób, m.in. królów polskich 19

września 1410 r. powracającego z bitwy grunwaldzkiej Władysława Jagiełłę, w 1526 r. Zygmunta I

Z ratusza pozostały tylko te szczytki

Przedsiębiorstwo Usługowo - Inwestycyjne „Inwest” sp. z o.o. w Kwidzynie w imieniu Kuratorium Oświaty w Elblągu ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie dokumentacji technicznej wielobranżowej przebudowy budynku pokoszarowego przy ul. Kościuszki w Kwidzynie na budynek dydaktyczny Zespołu Szkół Technicznych w Kwidzynie.

- Specyfikacja istotnych warunków zamówienia oraz materiały i wytyczne do przygotowania oferty można uzyskać w siedzibie przedsiębiorstwa „Inwest” w Kwidzynie, ul. Warszawska 16 w godzinach 7.00 - 15.00 (tel./fax 42-37).
- Oferty przygotowane zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia należy składać do dnia 10.07.1995r. do godz. 10.00 w siedzibie zamawiającego.
- Publiczne otwarcie ofert nastąpi 11.07.1995r. o godz. 10.00 w siedzibie zamawiającego.

Nowo otwarte SOLARIUM
Kwidzyn, ul. Grudziądzka 23; Czynne w godz. 9.00 - 20.00
CENY KONKURENCYJNE
20 gr za minutę
tel. (090) 52-01-97
ZAPRASZAMY

INTERTOP Malbork ul. Wojska Polskiego 91 tel. 28-22, 28-47

oferuje:

- rury, pręty gładkie i żebrwane, kątowniki, ceowniki, dwuteowniki, płaskowniki, blachy, siatki ogrodzeniową
- drut spawalniczy i elektrody
- styropian, wełnę mineralną i rynnę
- silikon, makroflex i pinotex
- gazy techniczne
- usługi ślusarsko-spawalnicze
- obrabiarki wielonarzędziowe stołowe do obróbki drewna

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!

Jeśli chcesz kupić bardzo dobry

WĘGIEL

po konkurencyjnych cenach przyjeżdż lub zadzwoń do depozytowego składu kopalni "PIAST"

SADLINKI - wyładownia PKP

Zapewniamy transport i załadunek.

W MIESIACACH LETNICH SUPEROFERTA

TEL. 75-61

F.H.P. WALMAR

Baldram 27 k. Kwidzyna 82-511 Tychonow ul. (6555) 24-26

Sklep firmowy Kwidzyn, ul. Kościuski 28 (u podwórka)

GLAZURA I TERAKOTA (w cenie już od 12,90 zł)

ELEWACJE, KLINKIERY, GRESY

KLEJE I SPOINY (CERESIT, RATAS, WUDRAN)

WYPOSAŻENIE ŁAZIENEK (kubiny, podgrzewacz wody, baterie, lustra, lustro)

CERAMIKA ŁAZIENKOWA (kompakty, bidety)

BORZERIA PLASTIKOWA

MEBLE OGRODOWE

DABINY ALUMINIOWE

BLACHODACHÓWKI

okno w ceglanej opasce. Cokół wieży jest bogato profilowany cegłą formowaną. Elewację dzieł wagi gzyms międzykondygnacyjny, pod którym biegnie ceglany fryz roślinno-geometryczny o motywach czterolistnych rombów. W ścianie wschodniej, na poziomie drugiej kondygnacji znajduje się otwór okienny o podwójnym rozgięciu, sklepiony odcinkowo z cegłami, profilowanym nadproziem.

Ruina wieży ratusza jest jedynym zachowanym w Kwidzynie gotyckim reliktem świąckiej budowli użyteczności publicznej.

Miejny nadzieje, że kwidzyński ratusz zostanie jeszcze w tym stuleciu odbudowany.

ajc

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 EKO-SZKOŁA

Tegoroczny konkurs na EKO-SZKOŁĘ wygrała Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kwidzynie. Konkurs organizowany już drugi rok jest jedną z form kształtowania świadomości o otaczającym nas środowisku naturalnym. Inicjatorem i organizatorem są władze miejskie.

Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kwidzynie znana jest z wielu cennych inicjatyw, a przede wszystkim z dużej aktywności w zakresie ochrony środowiska. W ubiegłorocznej pierwszej edycji konkursu również znalazła się w czołówce kwidzyńskich EKO-SZKOŁ.

Uroczystość odczytania wyników i wręczenia nagród odbyła się w poniedziałek 19 czerwca w auli SP 1. Wśród gości byli wiceburmistrz Leszek Czarnobaj, który już piąty rok odpowiedzialny jest za sprawę związane z ochroną środowiska w naszym mieście. Na uroczystości odczytania wyników przybyła także przedstawicielka Wydziału Ochrony Środowiska UM Jolanta Klusek. Wyniki odczytał Leszek Czarnobaj, który powiadał m.in., że tegoroczny pokonaniem był wyższy Pierwsza nagroda - jak już wspomnieliśmy - otrzymała Szkoła Podstawowa Nr 1, która oprócz nagrody książkowej otrzymała od miasta nagrodę pieniężną w wysokości 25 mln starych złotych. Drugie miejsce w kategorii szkół podstawowych zajęły dwie placówki: Szkoła Podstawowa Nr 2 i Szkoła Podstawowa Nr 4. Trzecią EKO-SZKOŁĄ została Szkoła Podstawowa Nr 3. Pozostali uczestnicy otrzymali również nagrody w postaci książek. Nikogo z biorących udział w konkursie nie pominięto. Nagrody odbierali uczniowie wraz ze swoimi nauczycielami.

EKO-SZKOŁĄ w roku szkolnym 94/95 wśród szkół średnich zostało I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego, a drugie miejsce zajęło I Liceum Ogólnokształcące. Trzecią pozycję w konkursie zajął Zespół Szkół Zawodowych nr 2. Oprócz nagród książkowych zwycięska szkoła czyli I LO otrzymała 25 mln starych złotych.

Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 1 Marek Wawrnyk powiedział, że tym konkursie nie ma wygranych ani przegranych. "Wszystko, co robimy, robimy dla matki Ziemi". Po-nieważ nie tak dawno minęło 50. rocznica powstania SP 1, dyrektor z tej okazji wręczył pamiątkowe medale i dyplomy wiceburmistrzowi Leszkowi Czarnobajowi oraz przedstawicielce Wydziału Ochrony Środowiska Jolancie Klusek.

Zaraz po uroczystości odbył się krótki program artystyczny przygotowany przez młodzież SP 1. Występ młodzieży miał ścisły związek z konkursem na EKO-SZKOŁĘ. Teksty przygotowane przez młodzież nie są szczytami słów gorczy pod adresem dewastatorów otaczającej nas przyrody. "Ten świat jest nasz, posprzątać go już czas" - śpiewała młodzież i pod tym fragmentem można podpisać się obiema rękami. Warto dodać, że konkurs EKO-SZKOŁA organizowany przez władze samorządowe jest jednym z nielicznych tego typu konkursów w kraju.

Kolejny konkurs rozpoczął się właściwie już w chwili podsumowania tegorocznych wyników. Tak naprawdę jednak nagrody w postaci książek, bowiem w zakresie ochrony przyrody przeważa w działaniach trwała blisko 50 lat.

J.K.

CZY SZKOŁA JEST BEZPŁATNA

Wiele kontrowersji wzbudziła wśród rodziców wpłata na tzw. Komitet Rodzicielski. W niektórych przypadkach doszło do wstrzymania świadczeń przez nauczycieli. Nie wydano ich uczniom, którzy nie rozliczyli się ze szkolnych opłat.

Czy polska szkoła publiczna jest bezpłatna? To pytanie drzeło w nas przez dziesięciolecie, by ujawnić się z niespodziewaną siłą wtedy, kiedy oswiata w naszym kraju gwałtownie spada na dno. Dziwne, że w czasach kiedy wszystko kobyłoby panstwowo a zarazem siemnicze, nie miał protestować przeciwko wpłaceniu ustalonej sumy na Komitet Rodzicielski czy też "na świadczenie". Dyskusja wybuchła niedawno, kiedy media ogłosiły publicznie, że zgodnie z przepisami, opłaty te są dobrowolne i ani dyrekcja, ani wychowawca ani żaden inny pracownik systemu oswiaty nie może zmusić rodziców do ich uiszczenia.

Informacja jest rzetelna, prawdziwa i nikt w Polsce nie zamierza podważać zasady bezpłatności szkół publicznych. Niestety ci, którzy narobili tyle hałasu, zapomnieli także i wyjaśnić drugą stronę medalu. Po pierwsze pomimo, że szkolnictwo jest biedne a nauczyciele zarabiają mało, ani zlotówka z nieszczerego Komitetu Rodzicielskiego nie jest przeznaczona na pensje czy też utrzymanie szkoły. Nie jest to więc żadne czesne ani honorarium, ale zbiórka na fundusz uzupełnienia budżetu szkoły i mający służyć zupełnie innym celom. Może to być dofinansowanie klasowej wycieczki lub wyjazdu tylko małej grupy na zawody. Może to być zakup telewizora do szkolnej świetlicy, który będzie służył wszystkim uczniom. Może się jednak zdarzyć, że ktoś nie wyjedzie na wycieczkę i nie lubi telewizora. Dlaczego więc ma płacić?

I to jest drugi problem, znacznie delikatniejszy natury. Nauczyciele przeważnie mniej więcej orientują się w sytuacji rodzinnej ucznia. Bardzo często też spokoją się z charakterystyczną reakcją rodziców. Ci proszą ludzi, którzy rzeczywiście mogliby powiedzieć, że nie stać ich na jednorazowe zapłacenie 30 czy nawet 10 zł, placąc bez dyskusji. Najbardziej narzekają ci, dla których miejsc to problem życia i śmierci, a ich dzieci często przejeżdżają do szkoły własnymi samochodami. Bywa i tak, że pojechał otzy-

JAW

małapienią i do rodziców, ale po drodze do szkoły nie mogła się powstrzymać przed wydanym ich na drogie papiery czy inne "smakolki".

Nauczyciele zobowiązani do dopinania zbiórki pieniędzy nie mają zbyt wielu możliwości perswazyj. Zresztą istnieją szereg ułatwień i wyjątków. Można płacić w ratach, można wreszcie poprosić o zwolnienie z opłaty. Jeżeli w jednej szkole uczy się dwoje dzieci z tej samej rodziny, płać tylko jedno.

Na początku roku szkolnego rodzice są powiadamiani o wysokości opłat za ubezpieczenie ucznia i za Komitet Rodzicielski. W niektórych szkołach praktykowane jest nawoływanie tejże opłaty z rodzicami na ogólnoszkolnym zebraniu. A pod koniec roku okazuje się, że mimo tej umowy dyktando wypłynęło 50 albo nawet 25% przewidywanej sumy.

Oswiata funkcjonuje jeszcze niestety na bardzo archaicznych zasadach. System finansowy i organizacyjny był taki sam za Gomulki, Gierka, Jaruzelskiego i taki jest obecnie, w III Rzeczpospolitej. Istnieją pewne skłonne schematy, które drażnią zarówno rodziców, jak i samych pracowników szkół. Nie można jednak zmieniać, użytego metodą podwyższenia trybunału i odpalania zapalnika. Istnieją trywizowane, demokratyczne metody załatwiania sporów i nieporozumień. Nadziej chyba czas, aby pomyśleć o prawdziwej reformie oswiaty zamiast rydlęciem ludziom oczy budziarną "odchudzaniu" programów, przywracaniu prawdy i zasad demokracji i wolności. Wielkie słowa zostawmy na akademia i okolicznościowe, a szkoły trzeba ratować. Może się bowiem okazać, że pozostaną na placu boju tylko prywatne i społeczne placówki oswiatowe z czesnym nie 30 czy nawet 100 zł rocznie ale 1000 i więcej. Przy obecnej kondycji finansowej społeczeństwa była by to prawdziwa katastrofa. Na naukę nie byłoby stać prawie nikogo. A co stałoby się z pokoleniem dorastającym w takich czasach? Odpowiedź zostawmy Czytelnikom.

ZAPRASZAMY DO GNIEWA

Zamek w Gniewie żyje. Wspaniale położony na wysokim wzgórzu nad brzegami Wisły i Wierzyca, jeden z najbardziej tajemniczych zamków pokrzyżackich w północnej Polsce. Zamek, o którym jest bardzo dużo legend, o jego tajemniczych przejściach, kilkupiętrowych lochach i ukrytych skarbach planowanych przez ducha dawnych komturów, zaprasza w każdy wakacyjny weekend na niezmiernie ciekawą imprezę.

Organizatorem imprezy są Centrum Kultury, Turystyki i Sportu i Rekreacji przy Urzędzie Miejskim Gminy w Gniewie, gniewski muzeum oraz burmistrz miasta i gminy Gniew, a przedewszystkim bardzo aktywnie działające Bractwo Rycerskie Zamku Gniewskiego.

Już w czerwcu w gniewskim zamczysku odbyło się szereg wspaniałych imprez, m.in. "GNIEWNIKI" - Dni Miasta Gniewa w typie średniowiecznym, w którym rycerstwo bawiło się wspólnie z miejską gwardią i licznie przybyłymi z innych miast naszego kraju i zagranicą. Podczas "GNIEWNIKI" - obok koncertów muzyki dawnej i ludowej odbył się szereg imprez dla publiczności, w tym trzeci już otwarty turniej kusznicy mistrzostwo gniewskiego zamku.

W czerwcu miał też miejsce drugi międzynarodowy pokaz karku artystycznego oraz wielki jarmark świętojański, któremu nie przeszkodziła wesoła aura. Oprócz jarmarku odbyło się popołudnie ruszenie młodych Pomorzańców ku zamkowi gniewskiemu. Było puszczenie wianok, licznkami usierozymy świętojańskich atakacji. Gnie-

wanie na wiadomość, że w Kwidzynie odwołano imprezy nocy świętojańskich sarkastycznie stwierdzili, że pewnie przyczyną był chrońniczy brak dzieci, które mogłyby przyszkadzać wianki.

W dniach 1-2 lipca odbędzie się wieczorna biesiada rycerska ze średniowiecznym jadłem, muzyką, tańcami, szereg uciech dla ciała i duszy.

2 lipca odbędzie się wielki spektakl historyczny pt. "Średniowieczny dzień w Zamku Gniewskim". Podczas którego gniewsiememy się do drugiego połowy XV w i będziemy brali udział w powrocie rycerzy z wojny trynastoletniej. Odbędzie się biesiada, pojedynki rycerskie, będzie wspaniałobitkowo wspaniałe stroje i święta zabawa.

W dniach 8-9 lipca na gniewskim zamczysku będzie miała miejsce inscenizacja historyczna, nawiązująca w swej fabule do wojen polsko-krzyżackich. Podczas imprezy będzie ukazany podziemiecki napad Teutonów na uśpioną słowiańską wioskę. Następnie wojska króla Kazimierza Jagiellończyka będą oblegały zamek w Gniewie, który zaczęli bronić dzieje zająca krzyżacka.

W dniach 15-16 lipca odbędą się czwarte mistrzostwo Polski w strzelaniu z kuszy.

W dniach 22-23 lipca ponownie będzie miała udział w wieczornej, średniowiecznej biesiadzie rycerskiej oraz przeżył historyczny dzień ciemnego średniowiecza na gniewskim zamku.

29 lipca będzie miał miejsce spektakl plenerowy "Światło i dźwięk", przedstawiający dzieje zamku gniewskiego od średnio-

wiecza do wielkiego pożaru w 1921 r.

W pierwszy weekend sierpnia (5-6) odbędzie się IV Międzynarodowy Turniej Rycerski i Kusznicy z Mieczem króla Jana III Sobieskiego, podczas którego będziemy mogli podziwiać rycerstwo konne i piesze, zawody kusznice, zabawy plebskie i rycerskie, inscenizacje bitew średniowiecznych, biesiady przy ogniu i lawie.

W dniach 12-13 sierpnia odbędzie się wieczorna biesiada rycerska oraz spektakl historyczny "Średniowieczny dzień na zamku gniewskim".

19 sierpnia będzie miała miejsce widowisko plenerowe "Śwalbidźwięk" opowiadające historię gniewskiego zamczyska.

W ostatni wakacyjny weekend, 26-27 sierpnia - odbędzie się Festiwal Kultury Rycerskiej z koncertami muzyki dawnej, msza gregoriańska, inscenizacja legend i baśni średniowiecznych, przedstawieniami sławnych poetów rycerskich oraz uctwą rycerską z udziałem publiczności. Wszystkiemu towarzyszyć będą rybakci, wodni trubadury, trupy teatralne. Zgonglerzy przetrzeźniony pokazy dla ciała i duszy.

Wybierając się na Gniewa można liczyć na tanie noclegi w zamkowym dormitorium, w komnatkach z surowymi przycymkami krzyżackimi mniszów - w cenie noclegu znalazł się DUCH ZAMKU GNIEWSKIEGO.

Wrócić podobnie imprezy będą zapewne miały miejsce także w Sztumie, gdzie powstało Bractwo Rycerskie Ziemi Sztumskiej. Zapraszamy zatem na zamki do Gniewa i Sztumu.

21

ANKIETA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Policia oraz władze lokalne rozprawiły wśród mieszkańców specjalną ankietę. Celem ankiety jest poznanie sposobów walki z przestępczością. Zdaniem samorządu, ankietę pozwoli opracować plan działań zmierzających do obniżenia ilości popełnianych przestępstw.

W ankiecie można znaleźć pytania dotyczące bezpieczeństwa, źródeł przestępczości, postępowania wobec zagrożenia itp. Pytania dotyczą także dotychczasowej oceny pracy policji oraz stanu porządku publicznego w mieście.

Zdaniem autorów ankiety, jej wypełnienie będzie miało duży wpływ na zmniejszenie ilości przestępstw. Wydaje się, że to lekka sprawa, nie mniej tego typu ankiety pozwolą stworzyć obraz bezpieczeństwa publicznego w Kwidzynie. Wydaje się, że w tej sprawie panuje pewna informacyjna dziura. Wprawdzie "KK" w miarę możliwości informuje o sprawach związanych z przestępczością, jednak często sprawa przegrywa się między sprawką a ofiarą. Mieszkańcy jak do tej pory - nie mieli okazji wypowiedzieć się w tej sprawie i ankietę im to umożliwi. Należy

jednak zdac sobie sprawę, że jeżeli nie zostaną rozwiązane pewne kwestie związane z nowelizacją prawa karnego i jeżeli nie skorzysta się z pomocy kadrowej i finansowej policji oraz prokuratury i sądów, niewiele będzie można zrobić.

Obiegowe opinie na temat bezpieczeństwa publicznego są różne. Pojawia się dużo głosów, iż Kwidzynie jest miastem niebezpiecznym, szczególnie w godzinach wieczornych. W Kwidzynie jednak nie występują, jeżeli już, to bardzo rzadko, przestępstwa te najgroźniejsze czyłobyżby zabójstwa. Policja w Kwidzynie - wbrew obiegowym opiniom - cieszy się dobrą opinią, gdyż miastem jej pracy są wykryci sprawcy przestępstw, a wykrywalność w Komendzie Rejonowej Policji w Kwidzynie nie jest zła.

Ankieta opracowana przez policję i władze lokalne przyczyni się zapewne do przygotowania obiektywnego obrazu stanu bezpieczeństwa w mieście. Jej wypełnienie nie jest jednak równoznaczne z obniżeniem się wskaźnika przestępczości w mieście. W tym względzie zarówno policję, jak i lokalny samorząd czeka dużo pracy. Cieszą jednak tego typu inicjatywy. Świadczą bowiem o tym, że myśli się o bezpieczeństwie mieszkańców Kwidzyna. Szkoła tylko, że nie unikniemy w ankiecie błędów, ale to już jakby drobiazg.

J.K.

KINOTEATR PROPONUJE

czwartek

17.30 "Epidemia" - USA, od 1.15
20.00 "Piknik pod Wiszącą Skalą" - Australia, od 1.15

piątek - niedziela

18.00 "Królestwo Zielonej Polany" - Polska, b.o.
20.00 "Epidemia" - USA, od 1.15

Burmistrz Miasta Kwidzyna ogłasza przetargi nieograniczone na wykonanie modernizacji ulic w Kwidzynie:

1. ul. Krasickiego
2. ul. Kopernika.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia oraz materiały i wytyczne do przygotowania oferty można uzyskać od 03.07.1995r. w siedzibie Przedsiębiorstwa Usługowo - Inwestycyjnego „Inwest” w Kwidzynie, ul. Warszawska 16, tel. 42-37 w godz. od 7.00 do 15.00. Oferty przygotowane zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia należy składać do dnia 13 lipca 1995r. (ul. Krasickiego), do 17 lipca 1995r. (ul. Kopernika), do godz. 15.00 w siedzibie zamawiającego.

Publiczne otwarcie ofert nastąpi 14.07.1995r. (ul. Krasickiego), 18.07.1995r. (ul. Kopernika) o godz. 10.00 w siedzibie zamawiającego.

20142

Burmistrz Miasta Kwidzyna ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie chodników:

1. ul. Sztumska (obie strony),
2. os. Odrowskiego (od ul. Miedzianej do „stodoły”).

Informacje szczegółowe można uzyskać w tut. Urzędzie Miejskim, pok. nr 47, tel. 42-31 wew. 40.

Termin składania ofert do dnia 11.07.1995r. do godz. 15.00.

Publiczne otwarcie ofert nastąpi w dniu 12.07.1995r.

o godz. 9.00 w siedzibie zamawiającego

20142 (001)

SZYBY SAMOCHODOWE

- ▲ Naprawa szyb samochodowych
- ▲ Szyby samochodowe wszystkich marek
- ▲ Sprzedaż - montaż

SUPER PROMOCYJNE CENY

CREATIVE-SERVICE MALBORK
autoryzowany warsztat "GLAS-WELD-SYSTEM" inc. USA
Malbork, ul. Boczna 11, tel. 113 22, 115 71

maWex
MALBORK (Wielbark), ul. Kochanowskiego 106, tel. (055) 35-07

- ☉ sprzedaż hurtowa i detaliczna nowych i używanych opon samochodowych prod. zachodniej i krajowej
- ☉ opony używane i bieżnikowane do samochodów ciężarowych
- ☉ wulkanizacja i komputerowe wyważanie kot

● ELBLĄG Zakład Wulkanizacji ul. Rauska (przy CPN)

ZAPRASZAMY W GODZ. OD 9.00 DO 18.00

REMAL
MALBORK ul. KOSZYKOWA 9
TEL. (055) 27 07

PRODUKCJA • SPRZEDAŻ • MONTAŻ

● OKNA • DRZWI • WITRYNY • ROLETY

● BOAZERIE • PARAPETY • SZYBY ZESPOLONE

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

SPORTOWY WEEKEND

PIŁKA NOŻNA
PIERWSZA RUNDA PUCHARU POLSKI NA SZCZEBLU CENTRALNYM
2.07.95 (niedziela) godz. 17.00 RODLO Kwidzyn - POLONIA Gdańsk. Stadion Miejski Kwidzyn ul. Sportowa
REKREACJA
LIGA MIEJSKA PIŁKARSKICH DZIEWIĄTEK
29.06.95 (czwartek) Godz. 18.00 TOR-PAL - IP SA - 17.00 BRABORK - BALTIMEX.

18.00 POLICJA - KOMPAP.
19.00 ENERGETYK - STOMIL
4.07.95 (wtorek) Godz. 16.00 TOR-PAL - BALTIMEX. 17.00 BRABORK - BALTIMEX. 18.00 NAUCZYCIELE - IP SA. 19.00 BE & K - POLICJA
6.07.95 (czwartek - ostatnia kolejka spotkań) Godz. 16.00 ZK - ENERGETYK. 17.00 IP SA - FC PORNO. 18.00 BE & K - BALTIMEX WB

PIŁKARSKIE "DZIEWIĄTKI"

Dobiegają końca rozgrywki ligi miejskiej piłkarskich "dziewiątek". Tegoroczna rywalizacja jest wyjątkowo zacięta i wyrównana. Na końcowy sukces mają szansę jeszcze trzy, a nawet cztery zespoły - największe IP SA, który prowadzi w tabeli i ma jedno rozegrane spotkanie mniej. Ostatnie wyniki: Stomil - Nauczyciele 2:2, Tor Pal - Brabork 1:0, BE & K - FC Porno 2:0, ZK - Baltimex 1:1.

1 IP SA	8	13:3	16:6
2 Zakład Karny	9	12:6	21:11
3 Nauczyciele	9	12:6	16:11
4 Stomil	9	10:8	21:21
5 Baltimex	8	9:7	11:12
6 BE & K	8	8:8	9:11
7 Energetyk	8	7:9	12:10
8 Tor Pal	9	7:11	13:16
9 FC Porno	9	7:11	17:22
10 Brabork	9	7:11	11:19
11 Kompap	8	6:10	11:11
12 Policia	8	4:12	9:16

WB

Z haczykiem w herbie

Wraz z kończącym się czerwcem skończył się także I wiosenny etap wędkarskich imprez sportowych. Jedną z ostatnich było III spotkanie Ligi Wędkarskiej NTW, rozegrane 18 czerwca w Rozajnach nad jeziorem Samówek. Spotkanie to przyniosło wiele niespodzianek, co spowodowało spore "przemieszanie" tabel.

Oto komplet wyników po rozegraniu trzech spotkań:

Indywidualnie po III spotkaniach:

1. Zdzisław Biesiekierski	11 pkt.
2. Marek Raniszewski	16
3. Roman Roliński	23
4. Stanisław Górnica	24
5. Henryk Matla	31
6. Edward Cykał	34
7. Mieczysław Bala	39
8. Jarosław Dubas	40
9. Marek Roliński	42
10. Mirosław Kurek	44
11. Krzysztof Ufnal	45
12. Bolestaw Klugiewicz	45
13. Janusz Skierkowski	46
14. Sebastian Sądę	46
15. Stanisław Przybyś	48
16. Rafał Sitko	54
17. Daniel Jurczyk	54
18. Janusz Radliński	56
19. Kazimierz Konczalski	56
20. Jacek Kielar	61
21. Zbigniew Sitko	62
22. Zbigniew Goyk	65
23. Rafał Konczalski	66
24. Władysław Krawczyński	66
25. Wiesław Falkowski	67
26. Ignacy Orłowski	68
27. Marek Dubas	68
28. Ryszard Kubacki	72
29. Kazimierz Górski	79
30. Piotr Działdzo	81
31. Piotr Jarosz	84
32. Tadeusz Gawronski	88
33. Bartosz Jaworowicz	91
34. Edmund Szwedowski	101

Drużynowo po III spotkaniach:

1. GARDEJA I	5 pkt.
2. POCZTOWIEC	8
3. WĘGŁOKOKS	10
4. POLMO II	15
5. WILGA	17
6. SPUM	18
7. GARDEJA II	22
8. LEŚNIK	22
9. POLMO I	26
10. KOMPAP	27
11. LOTNICA	32
12. GARDEJA JUN	35
13. GARDEJA III	38
14. EMERYT	40
15. OTŁOWIEC	45
16. SCHARK	48

IV spotkanie Ligi odbędzie się 17 września br. Kalendarz bran: piątek, sobota, niedziela - z rana bardzo dobre, wieczorem zmienne; poniedziałek - cały dzień zle; wtorek - z rana i wieczorem zmienne, w południe dość dobre; środa - z rana dobre, wieczorem znośnie; czwartek - z rana dobre, wieczorem dość dobre.
Zbigniew Sitko

W Poznaniu komplet zwycięstw

PUCHAR im. J. ZAREMBY OBRONIONY

W Poznaniu, już po raz trzeci, rozegrano OGÓLNO-POLSKI TURNIEJ PIŁKI RĘCZNEJ o PUCHAR im. JĘDRZEJA ZAREMBY dziesięć lat po jego śmierci.

Przypominamy, że przed rokiem reprezentantki kwidzyńskiego MKS-u wygrały zawody Również w tym roku młode kwidzyńskie powtórzyły sukces nie dając rywalom większych szans. Wyraznie pokonały wszystkie przeciwniczki (m.in. MCS Poznań 11:3, Varsovie Warszawa 20:4, SP 3 Oborniki 11:3, w półfinale Ochotę i Warszawa 11:3 i w finale, gospodynie turnieju SSP 71 Poznań 12:9) uzyskując wysokie oceny obserwatorów zawodów i powoli przyswoić PUCHAR ZAREMBY do Kwidzyna. To już drugi kolejny sukces młodych kwidzyńskich piłkarek w ciągu ostatnich kilkunastu dni. Przypominamy, że przed dwoma tygodniami, MKS w Kępnie wywalczył drugie miejsce w nieoficjalnych mistrzostwach Polski. Jak poinformował nas kierownik zespołu Kazimierz Korczyk, podopieczne trenera J. Zdziennickiego podczas zbliżających się wakacji, mają zaplanowany oboz szkoleniowy - na Mazurach. W Poznaniu zespół wystąpił w składzie: M. Deuter, J. Borkowska, A. Dron, A. Korczyk, E. Zdziennicka, K. Fijałkowska, K. Hirny, M. Kupiec, M. Omełan, A. Sumińska, A. Ludzowska, M. Zip, K. Żuka.

Na zdjęciu: Piłkarki ręczne MKS z trenerem J. Zdziennickim

DZIEŃ SPORTU W ZSZ 1

Za chwilę mecz, nauczyciele...

Mimo, iż jedna z największych kwidzyńskich szkół średnich (około 1200 uczniów) nie posiada praktycznie żadnych obiektów sportowych (przejęcie szkoły przez samorząd miejski w niczym nie poprawiło słabej sytuacji - opuszczoną przez wojsko salę gimnastyczną przekazano posiadającej zaplecze, kwidzyńskiej "osmieci" to dyrekcja i rada pedagogiczna ZSZ 1 wielką wagę przywiązują do rozwijania wśród swej młodzieży zamiłowania do sportu i rekreacji. Świadczy o tym m.in. fakt, że ZSZ 1 okazała się najlepszą z kwidzyńskich szkół w mistrzostwach szkół średnich woj. ełbiąskiego GIMNAZJADZIE, zajmując w końcowej ogólnej klasyfikacji trzecią lokatę. Jedną z form propagowania sportu jest organizowany w ostatnich dniach roku szkolnego, już od ponad dziesięciu

uczniowie...

lat, DZIEŃ SPORTU. W ubiegły czwartek na dziedzińcu szkolnym zebrała się cała młodzież, impreza pedagogiczna i po otwarciu ogłoszono przez dyr. Romana Szmeltera rozpoczęto rywalizację w typowych i nietypowych konkurencjach sportowych: tenisie stołowym, wyciskaniu sztangi na ławeczce siłowni na ręce, mini lawercze, labrynie, rzutach do tarczy i nakładaniu maski na czas. W przerwach prezentowały się

szkolne zespoły muzyczne, oraz grupy taneczne IMPULS i CARMEN. Ciu imprezy stanowią mecz siatkarski, najpierw dziewczęczę ZSZ 1 - II LO (wygrały 2:0 mistrzynię Kwidzyna czyli II LO), a potem, REPREZENTACJA SZKOŁY - NAUCZYCIELE. Ci ostatni z racji złotych strojów nazwani zostali pszczołkami, którymi dowodziła sympatyczna "MAJAJA", czyli Halina Bukowska, a wyróżnił się potężną sylwetką

ks. Aleksander Lewandowski. Uczniowie zrekompensowali sobie całoroczne niepowodzenia i spotkanie ku uciesze pozostałej młodzieży, wygrali drobne upominki, oraz słodczyce i napoje ufundowane przez Wiesława Lipińskiego z baru HAGA. A za rok znowu DZIEŃ SPORTU, do którego przygotowania i szlifowanie formy zacząć się już we wrześniu.

WB

PRZEPRASZAM

Oj rozpażnoszyliśmy się chcieliśmy w poprzednim numerze KURIERA (zresztą nie tylko na stronie sportowej). Człowiek korekta gazety wykazała zastraszający spadek formy! ZAMARKA CYBOWICZA zrobiła Chybowicza a trenerowi ANDRZEJOWI BIANDEZIE zmieniła imię na Ireneusz Zainteresowanych, za nie swoje winy, serdecznie przepraszam.

WB

Sprzedaję

węgla i koks

CENY KONKURENCYJNE

każda ilość

Gwarantujemy bezpłatny dowóz.

KWIDZYN,
ul. Toruńska 36 (WZGS)
tel./fax 32-88 w. 24

ELTOR S.A. Oddział w Kwidzynie powiadamia mieszkańców Brachlewa, Dubiela, Dubiela Wybud.) i Tychnowo, że wybudowany wodociąg jest w czasie rozruchu.

W związku z powyższym pobierana woda nie nadaje się do picia bez przegotowania.

Za powyższe uprzejmie mieszkańców przepraszamy.

ZS 100

PING-PONGOWY RANKING

W ogłoszonym przez Okręgowy Związek Tenisa Stołowego w Elblągu rankingu minionego sezonu w kategorii kadetek, juniorek i młodzieżek czołowe miejsca zajmują tenisistki stołowe kwidzyńskiego MKS.

W klasyfikacji uwzględniono wyniki trzech turniejów na szczeblu wojewódzkim i mistrzostw okręgu. W kategorii młodzieżek na liście rankingowej znalazły się 32 zawodniczki, wśród nich na drugim miejscu zawodniczka

MKS Joanna ZABRON. Wśród 38 kadetek trzecią pozycję zajęła Joanna KLOCK, a wśród 24 juniorek na drugiej pozycji sklasyfikowano Dorotę WYROZEMSKA, obie MKS Kwidzyn.

cia

Masoneria w Kwidzynie

Masoneria - wolnomularstwo. Ruchten pochodził od angielskich średniowiecznych bractw wędrownych murarzy-budowniczych katedr, którzy używali tajnych znaków, by nie dopuścić robotników spoza bractwa do pracy. Dopiero później zaczęli do swego związku dopuszczać ludzi z zewnątrz.

W XVIII w. masoneria przekształcała się w ruch parareligijny o charakterze tajnego stowarzyszenia. Od bractw średniowiecznych masoni zaczęli symbolikę: fartuszek murarski, rękawice, pion, diuto, młotek i kielnie, nazwy bracia, łopie (od angielskiego lodge) i stopy: uczeń, czeladnik, mistrz, a także tajne znaki, obrzędy wtajemniczenia oraz historię wolnomularstwa, która sięgала ponadto budowy świątyni Salomona w Jerozolimie.

Pierwszą lożą masonską była Wielka Loża Masońska założona w 1717 r. w Londynie. Głównym celem osiemnastowiecznego wolnomularstwa było doskonałość ludzi poprzez rozwój osobowości i powszechne zbratanie się przez wywołanie z różnic religijnych i stanowych.

Nadawało to wówczas wpływ politycznym masonerii charakter postępowy, odpowiadający duchowi Oświecenia.

Z Anglii ruch rozprzestrzenił się szybko w Europie i Ameryce Północnej, zwłaszcza wśród możnego mieszczaństwa, arystokracji, oficerów i urzędników. W 1738 r. 11571 r. papież potępił wolnomularstwo.

Ruch ten zmienił się nieco po Wielkiej Rewolucji Francuskiej 1789 r. W krajach anglosaskich przybrał on charakter klubowofilantropijny, we Francji - wolnowyściskielki, antyklerykalny, republikański i mieszczański-radikałny.

W Polsce loże masonskie powstały w XVIII w., a rozwinęły się drugiej połowie wieku XVIII, za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego - król sam należał do masonerii i - po rozbiorach. W 1822 r. carat rozwiązał wolnomularstwo. Odrodziło się ono w końcu XIX w. i funkcjonowało z powodzeniem w okresie dwudziestolecia międzywojennego.

W Prusach, w granicach których znajdował się Kwidzyn,

ruch wolnomularski po Wielkiej Rewolucji Francuskiej przybrał charakter humanitarno-wychowawczy. Do Kwidzyna masoneria zawitała wraz z napływem dużej liczby urzędników, kiedy to masoni masowo zostało w 1772 r. stolicą reencji. Do Kwidzyna przybyli urzędnicy, głównie z Berlina. Oni też w latach 1777-1778 prubną zaliczyć pierwszą lożę wolnomularską. Działała ona jednak bardzo krótko i dokładnie nie wiadomo, dlaczego została rozwiązana. Prawdopodobnie przy-czyną były trudności lokalowe oraz fakt, że założenie loży miało być na celu utworzenie w Kwidzynie stolicy reencji, która by była przed-wzięciem. Obszar był trudny, urzędnicy mieli bardzo duży wpływ i mało czasu na spotkania i działalność w loży.

Ponownie loża wolnomularska powstała w 1803 r., a jej głównym założycielem i fundatorem był prezes sądu Oeinchs.

Na pamięć dawnej loży, nazwanej "Pod złotym LEYER" nazwano ją "Pod złotą harfą". Od 27 kwietnia 1805 r. siedzibą wolnomularzy był dom starosty, który później został zamieniony na Szkołę Fryderykańską (obecnie szkoła muzyczna przy ul. Batalionów Chłopskich). Później loża masoniowa wyjechała pomieszczenie przy dawnej Alen Schutzenstrasse (obecnie Starozamkowa), być może by to do budynku bractwa, na fundamentach którego zbudowano Technikum Wikliniarskie.

Członkami kwidzyńskiego wolnomularstwa byli głównie urzędnicy wszystkich szczebli. W 1820 r. kwidzyński masoni zakupili posesję na rogu Hinderburge-strasse i Backermuehler (obecnie rz. Warszawskiej Piastowskiej), tzw. Kozie podwórce - dwór. Zbudowano w tym miejscu obszerny budynek z wieloma pomieszczeniami, mieszkaniami administratora i wygodną werandą. Przy budynku założono park. Później jeszcze doszedł pięknie położony kort tenisowy. W sumie była to reprezentacyjna budowla, gdzie w niedziele spotykali się kwidzyńscy wolnomularze z całym rodzi-mi i przyjaciółmi. Podczas i wojny światowej w salach budynku masonerii znajdował się szpital wojskowy.

Po wojnie masoneria użytkowała obiekt do 1935 r. Maso-nowie, po dojściu Hitlera do władzy, byli łepieni, podobnie jak przez Kociół. Faszyści zajęli budynek w 1935 r. wraz z inwentarzem. Znalazłtu siedzibę partia faszystowska NSDAP. Przejęcie budynku odbyło się tak szybko i gwałtownie, że maso-nowie nie mogli zabrać nawet swoich prywatnych rzeczy.

Po II wojnie, kiedy to Kwidzyn znalazł się w granicach państwa polskiego, w siedzibie loży masoniowskiej Joannickiej "Pod Złotą Harfą" znalazły się siostry benedyktyńki - masonerki, które są gospodarzem budynku do dzisiaj. aje

Do nowo powstającej na terenie Kwidzyna fabryki, która produkować będzie elementy plastikowe poszukujemy osób, które po odpowiednim przeszkoleniu będą mogły podjąć prace na stanowiskach **DYREKTORA NACZELNEGO** który odpowiadałby będzie za prowadzenie przedsięwzięcia, **SZEFA KONTROLI JAKOŚCI**, który odpowiedzialny będzie za kontrolę jakości produkowanych elementów. Wymagania stawiane kandydatom: wykształcenie wyższe techniczne - najchętniej absolwenci mechaniki precyzyjnej, znajomość języka francuskiego, samodzielność i dokładność w wykonywaniu zadań, zdolności organizacyjne i predyspozycje do pełnienia funkcji kierowniczych. Wybranych kandydatom firma oferuje bardzo atrakcyjne warunki pracy, możliwość rozwoju i doskonalenia posiadanych umiejętności. Osoby zainteresowane ofertą prosimy o jak najszybsze przesłanie życiorysu, zawodowego i zdjęć na adres: **BIGRAM S.A. Personal Consulting, ul. Ełtydy Rewolucyjnej 48, 02-643 Warszawa, tel./fax 022 48 86 86 48-93 84, 48-70 30.**

Nasza Sonda. Jak rzucić palenie?

Mieszkańców naszego miasta zapytaliśmy: "Jak rzucić palenie?"

Emeryt:
- Jak rzucić palenie? Po prostu palić. Ja palę, bojestem za gruby. Mówiłem sobie: więcej nie będę palił i w niedzielę nie sięgałem po papierosa. Palenie rzuciłem dwa razy. Najpierw nie paliłem cztery lata, ale - jak wspominałem - strasznie przytęliłem, więc zacząłem znowu palić. Dzięki paleniu czuję chłodnie, nie ma mi już takiego apetytu. Żebynie tałytyś, to już od jutra możesz nie palić. Takim ma charakter. Przez pierwsze dwa, trzy dni jeszcze człowieka korci, by sięgnąć po papierosa, ale jak koniec pierwszego tygodnia nie ma żadnych problemów.

Student (z papierosem):
- Jak widać, bardzo trudno rzucić palenie. Mnie się to jeszcze nie udało. Kiedyś ktoś powiedział: "Tyle razy próbowałem rzucić palenie i zawsze się udawało". Ja próbowałem dwa razy, ale bez większych rezultatów. Próbowaliśmy różnych metod: stopniowo ograniczałem liczbę wypalanych papierosów, później stwierdziłem, że od razu trzeba rzucić, ale nie udało się. W kasety, gumy do żucia pomagające rzucić palenie jakoś nie wierzę. Tylko siła wola. Najgorzej, gdy w najbliższym otoczeniu są ludzie palący. Utrudniają życie i namawiają do palenia. Palę polskie papierosy, na reklamy zachod-

nich nie zwracam uwagi.
Ekspedientka:
- Rzucenie palenia to trudna sprawa. Próbowałam już, ale jakoś nie wyszło. Ograniczałam palenie stopniowo. Nie paliłam już 8 miesięcy, ale jednak nie wytrzymałam. Palę już ze dwadzieścia lat - trudno zmienić stare przyzwyczajenia. Czy rodzina się sprzeciwia? Mój mąż pali jeszcze więcej niż ja. Dobrze, że chociaż dzieci nie sięgają po papierosy. Najgorzej zacząć. Ja zaczęłam od jednego papierosa przy kawie, później więcej i więcej...

Kierowca:
- Jak rzucić palenie? Palić dalej. Jak ktoś się już przyzwyczaił, to nie ma szans rzucenia. Jak się wpadnie w nałóg, to już z niego się nie wychodzi. Są tacy ludzie, którzy mają silną wolę i rzucają palenie. Ja już rzuciłem ze trzy razy i za każdym razem udawało się. Nie paliłem już przez pół roku. Ale jestem zawodowym kierowcą i jak dugo prowadzi się samochód, szczególnie w Europie, gdzieś w Polsce czy Wiedniu, to człowiek się nudzi i jednak sięga po papierosa.

Uczennica (szkoła średnia):
- Ciężko rzucić się palenie. To jest straszny nałóg. Ja też paliłam papierosy, ale rzuciłam, kiedy okazało się, że jestem w ciąży. Szodziejwam się dziecka i dlatego. Nie zdobyłabym się nato, by z dnia na dzień przestać palić. Stopniowo zmniejszałam dawkę, w końcu

przestalam. Ale zaczęłam jeść cukierki. Zaczęłam tyć, aż wstyd powiedziałem i przeryłam. Najważniejsze jednak, że udało mi się. Więcej chyba nie sięgnę po papierosa. Teraz staraję się odzwyczaić przyszłego męża - ślub w grudniu - ale idzie to jakos oprimale. Może gdy urodzi się dziecko i zdamy maturo, to się jakoś zmobilizuje?

Bezrobotna:
- Ja nie palę, ale mój mąż pali tyle lat i nie mogę go przekonać. Nawet nie chce spróbować. Nie wiem jakoś zmobilizować. Uważam, że palenie trzeba rzucić od razu. Stopniowe ograniczanie nic nie daje. Mam znajomych, którzy palią 20-30 lat i jak z nimi rozmawiałam, to mówił, że najważniejsza jest stanowczość. Takie próbowanie nic nie daje. Wyjdaje mi się, że to nie jest prawda, że człowiek rzucający palenie zaczyna strasznie tyć. To palenie tak mówią, by usprawiedliwić się sami przed sobą.

Nauczyciel:
- Nie palę, nigdy nie paliłem. Niestety, pracuję z kimś, kto pali, więc wbrew mojej woli jestem przez kilka godzin palącym biernym. Dziwi mnie fakt, że pozwala się palić w szkołach oraz że ktoś nie potrafi zrozumieć drugiego. Paliący są zazwyczaj bezwzględni wobec niepalących i tak też jest w moim przypadku.

Przemyślali niepalący GA-CA

HOROSKOP

Baran
(21 marca - 20 kwietnia)
Jestes bardzo labowerny. Dajesz sie wykorzystac, a co smutniejsze czasami trzozas finansowo. Nie bzd takimi atutami. Zapij sie wlosniem i sprawnie odstaw nikt za Ciebie ich nie realizuje. Czas na mały egoizm.

Byk
(21 kwietnia - 21 maja)
Trzymaj się zasad. Coś zrobisz jutro wykonasz. Nie bzdź się z nikim zaległości, których nadmiar powoduje, że dzialasz swobodnie. Jeżeli posiadasz spore zasoby gotówki, ułokuj je w formie przedsięwzięcia. Świat należy do odważnych.

Blizniety
(21 czerwca - 22 czerwca)
Wreszcie osiągniesz jakąś stabilizację. Teraz możesz sromyśleć o dodatkowych, najlepszych przybranych zajęciach. Ktoś uporczywie krzywo mówi Ciebie. Czyżby nowa sympatia? Poza tym nie spójnij się do pracy, bo szef stał cięrowłowi.

Rak
(22 marca - 22 lipca)
Uśmiech na co dzień to najlepsza metoda na drobne niepowodzenia. Nie wzdychaj się w stosunku do Ciebie, żyć musisz nastawieni, dlatego. Zwróć uwagę na swoje nałogi, to do Ciebie mówią, a zwiększanie to czegoś innego. Czyli zabaw się w psychologia.

Lew
(23 lipca - 23 sierpnia)
Nieskądaj uczuciowoci deklaracji, jeśli nie jesteś przekonany na 200 procent. Nie mów kłamstw, bo potrzebujesz Ciebie. Ale, potrzebujesz Ciebie, gdyż kocham Ciebie. Postępuj bez wyrachowania, a będziesz w porządku wobec innych osób.

Panna
(24 sierpnia - 22 września)
Nie rzuć się. Błedy popełniać kazy. Najważniejsza jest zdecydowanie wypracować, jakieś swoje wnioski. Stary krawcy powiada, że lepiej kilka razy zmierzyć, niż raz źle skroić. Przemyśl się, jutro będzie lepszy dzień.

Waga
(23 września - 23 października)
Juz najwyższa pora odwieść starego znajomego. Chyba że nie pamiętasz adresu. Posperaj w szafkach, na pewno gdzieś się zakawerzysł na samym dnie. Miał powiadzić, że przyjdzie, w końcu. Cię w dobrynastan, a będzie ci wspominać.

Skorpion
(24 października - 22 listopada)
W nadchodzących dniach więcej spraw potoczy się pomiędzy Ciebie i Twojego domu. Wykrywasz wosk, zjedziesz wykos, dla zprofesjonowania projektu. Wtedy to tej, przy skrzynce ukrywał. Gra jest warta świeczki.

Strzelec
(23 listopada - 21 grudnia)
Trzaskasz humorem, cieszysz się każdym najmniejszym drobniactwem. Trzymaj jednoczesnie w ryzach i pola widziana tego, co w tej chwili jest dla Ciebie najwazniejsze. Pomysłotegorocznych wakacjach, nieżyj wspomnieniami poprzedniego lata.

Koziorożec
(22 grudnia - 20 stycznia)
Jestes pełen troski i odpowiedzialności za rodzinę. Czy nie za bardzo. Zostaw chociaż trochę samodzielności swoim bliskim. Inaczej odbrona w porka w tych obparzonych warunkach. Różę z dobroćserczym stwarzasz. Pomysł więcej o sobie.

Wodnik
(21 stycznia - 20 lutego)
Z każdej sytuacji jest jakieś wyjście, więc nie zamykaj rąk. Jeżeli nie możesz sobie sam poradzić, zwróć się o pomoc do kogoś bardziej doświadczonego. Głowa do góry na pewno znajdziesz sensowne rozwiązanie. Kłopotliwej.

Ryby
(21 lutego - 20 marca)
Miales niedawno spore wydatki, teraz czas na rozsądne gospodarowanie środkami, które jeszcze Ci pozostały. W razie czego możesz liczyć na przyjaciół. W uczuciu z przyslowowej dużej chmury, mamy deszcz. Najgorzej już za Tobą.

CZY ZNASZ SWOJE MIASTO ?

W dzisiejszym numerze rozwiązanie konkursu nr 144. Zdjęcie nr 144 przedstawia budynek położony w Kwidzynie przy ul. Batalionów Chłopskich 42. Zagadkę prawidłowo rozwiązało 31 osób, a nagrodę wylosowała pani Danuta Mecka zamieszkała w Kwidzynie.

KONKURS NR 146

Za tydzień rozwiązanie konkursu nr 146.

Odpowiedź na konkurs nr 145 i 146 prosimy przesyłać na adres redakcji lub przynosić osobiście - Kwidzyn ul. Bratersstwa Narodów 46 tylko na kartach pocztowych i pocztówkach z zaznaczonym numerem konkursu, którego odpowiedź dotyczy. Odpowiedzi zamieszczone nie na kartach pocztowych, a w listach czy w zwykłych karteczkach, nie będą brany udziału w losowaniu nagród!

Zyczymy miłej zabawy. Zapraszamy do redakcji po odbiór nagrody. **UWAGA KRZYŻÓWKOWICZE!** Rozwiązanie krzyżówki z nr 19/201 brzm: "Z osła nie zrobisz konia". Nagrodę wylosowała pani Jadwiga Bartosiewicz zamieszkała w Kwidzynie.

Krzyżówka

ALCZY- ŻNA USZA	STOL BE- NE- GALU	KONTU- AN	BŁO- KOWA RYBA	SZPALTA	WYWO- L- WY- POT- R- FICZY	DAWA JEL- GAWA	MIASTO H RUMU- NI NA ROŚLE	EDWARD POLY- K
4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56	57
58	59	60	61	62	63	64	65	66
67	68	69	70	71	72	73	74	75
76	77	78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91	92	93
94	95	96	97	98	99	100	101	102

Rozwiązanie należy nadesłać w ciągu 14 dni pod adresem redakcji.

Z	A	K	A	L	E	S	A	M	10
R	11	O	12	S	13	N	14	I	15
E	16								

O pomorskich ochotnikach na "żywe torpedy" czytaj na str. VII

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713 Nakład 85 tys. egz. Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 26(115) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • TORUŃSKIE 29.06.1995 r.

Reportaż

ZANIM PO MNIE PRZYJDĄ

Nieustająca pogoda dla oszustów?

Niemal każda niespodziewana inspekcja, nawet w najlepiej prowadzonym zakładzie pracy, potrafi spowodować panikę. W oczach kontrolowanych, inspektor nabiera cech wręcz nadludzkich. Wszelkie jego zyczenia - abitykuo w miarę rozsądne - spełniane są szybko i czasem na wyrost, tak jak gdyby już samo pozyskanie inspektorskiej sympatii gwarantowało dalszy pomyślny rozwój kontrolowanego przedsiębiorstwa i jasną przyszłość załogi.

Zdarza się, że z jeszcze większym szacunkiem i ufnoscią przystępuje się do inspektorów, którzy wagę swoich uprawnień i możliwości potrafią podkreślić osobistą prezencją. Pod tym względem Mirosław B-ski mógłby być rycerzem z najlepszych. Nieograniczone manery starannie przemyślanej ogólnie, zawsze w świeżej koszuli, krawacie, eleganckim skórzanym płaszczu - musiał zrobić wrażenie na dyrektorze jednego z niewielu wciąż dobrze prosperujących pegeerów na Pomorzu, kiedy jako odpowiadający pracownik Państwowej Inspekcji Technicznej Rolnictwa, stawiał się przed nim z upoważnieniem do przeprowadzenia państwowej kontroli.

Do dwóch trzech dniach z inspektorem na karku, kierownictwo gospodarstwa czuło się po-

częto, rzec by można, niewspoj. Inspektor bowiem okazał się jakiś dziwny. Niby lustrować miał jedynie maszyny i urządzenia, a tymczasem zaglądał we wszystkie kąty, pytał o widac tylko pozorne nieistotne szczegóły,

czasem coś zanotował i miział. Nie reagował nawet na delikatne zapytania o to, jak można by mu ułatwić, czy uprzyjemnić odpowiedzialną przebieg pracę. "Nieprzystępny" - począł szemrać w kontrolowanym zakładzie. "Taki

to wroży nieszczęście" - obawiali się umiarkowanie pesymistycznie.

Czwartego dnia Mirosław E-ski począł mówić - swoim zwyciężcem - w całkowitym milczeniu. [cd. na str. IV](#)

Nim dojdzie do rozwodu...

Specjaliści twierdzą, że gdyby samotnie borykający się ze swoimi problemami rodzice czy małżonkowie w porę trafiali do Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego, to wielu rodzimych tragedii, także - być może - rozwodów, dałoby się uniknąć.

W krajach zachodnich korzystanie z usług psychiatri czy psychoanalityka jest na porządku dziennym. W Polsce rodzice dzieci trudnych lub małżonkowie nie potrafili sprostać swej społecznej roli, także mają możliwość zwrotzenia się do instytucji, która może pomóc rozwiązać ich problemy. Jeśli jednak, na przykład, do Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego kieruje zainteresowanych sąd, to jest już za późno na skuteczną terapię.

Ośrodki powołało Ministerstwo Sprawiedliwości. Najstarsze powstały w Sopocie i Poznaniu. Ośrodek jest placówką specjalistyczną w zakresie diagnozy, opieki specjalistycznej i poradcstwa w sprawach nieletnich, opiekunów z małoletnich oraz w innych - rodzimych. [cd. na str. II](#)

Jak zarobić na wakacje?

Wystarczy gąbka, sucha szmatka i napełniona wodą butelka po "Lutdiku". Z takim wyposażeniem można udać się na stację benzynową, parking w centrum miasta czy stianą przy drodze przejeźdź. Robotą murwana.

Najlepszy interes jest w weekendy. Samochodów jeździ mniej, ale za to jakie. Szyby wyjeżdżają za miasto. Kiedy chcą zamontować dzwoniczne, sami proponują, żeby umyć szyby, przetrzeć lustro i wypocząć karoserię. Wtedy nieźle płacą. Przejedni ludzie za usługę dają najczęściej ziółkowe. Czasem nawet przeganają jak złoście lub po umyciu auta odjeżdżają z piskiem opon. Najlepiej, jak trafi się samochód z zagraniczną rejestracją. Wiadomo, że każdy właściciel jest "nadszany". Obokrajowcy nie są tak skąpi jak nasi. Czasem wpadnie kilka marek lub 2-3 "zielone". W tym fachu można niezłe zarobić. Wszystko zależy od szczęścia. Czasem jest marnie, a czasem wpada nawet pięć starych stówek dziennie. A chwilą się wyrosnioty czerstawiastek.

Mniej szczęścia, a więcej sielowkości wymaga zbieranie zioł. To popularne zajęcie naszych prababek wraca do łask. [cd. na str. VII](#)

Jest problem

Marnują się rodzime pomysły i projekty zwiększenia bezpieczeństwa człowieka przy pracy i "wyczynie", a rodzimi producenci wciąż kupują licencje zagraniczne

NADAL DALEKA DROGA OD POMYSŁU DO PRZEMYSŁU

Pomysłownie brakuje. Niektórzy wręcz szokują... prostota i zarazem trafnością. Inne przypominają fantastyczne, nierealne, a nawet nieco naiwne koncepcje, jak wyobrażenia Juliusza Verne'a. Wszelkie jednak przedstawione w wyrazistych szkicach, rysunkach, instrukcjach obrazkowych, tabelach - w mniejszym czy większym stopniu - zawierają pewien ładunek myślowy, dający podstawę do konkretnych rozważań o praktycznych możliwościach podnoszenia bezpieczeństwa i komfortu ludzi.

Mowa o dorobku Katedry Wzornictwa Przemysłowego Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku. Jej naukowcy i studenci raz na wiele lat podejmowali tematy związane z gospodarką, w konsultacji z doświadczonymi specjalistami z żegluga, ratownictwa, łączności, eksploatacji maszyn okrętowych etc. powstały nowe pomysły i recepty na - szeroko rzecz ujmując - humanizację pracy na łądzie i morzu.

Abyposłużyć się przykładami i jednocześnie nie segać za bardzo w przeszłość, wymienić warto projekt dyplomowy dotyczący rozplanowania oraz wyposażenia różnego typu i przeznaczenia pomieszczeń na platformie wiertniczej, której załoga - jak wiadomo - zmuszone są do ciągłego przebywania na niej przez długie tygodnie, a nierazko i miesiące. Propozycja ta (od razu po ogłoszeniu, zainteresowała szereg panstw inwestujących w poszukiwania podwodne m.in.

Finlandie), drobiazgowo rozważała pięć podstawowych zagadnień: warunki zakwaterowania, rekreację, transport, bezpieczeństwo i ewakuację załogi wiertniczych.

Problem ratowania życia ludzkiego na morzu jest zresztą przyszłowym oczkiem w głowie pracowników Katedry. Stąd też jedna z prac dyplomowych zawiera propozycje stworzenia zupełnie nowego "Systemu indywidualnego ratownictwa morskowego". Autor, Marek Parczewski, wswych rozważaniach dochodzi do wniosku, iż do listy sprzętów ratunkowych powinna zostać dopisana "samobieżna jednostka ratunkowa". Byłoby to rodzaj jednoosobowego kataramaru o kadłubie w kształcie podkowy, opuszczonego ze statku, a następnie naprowadzonego kablem lub falami radiowymi na rozbitka znajdującego się w wodzie. Odpowiednie, także zdalnie sterowane bądź automatyczne urządzenia (młekiie, zamkające się obłomy), chroniące ratowanego przed zatonięciem i ewentualnym zmianem podczas wciągania kataramaru z pasażerem na pokład statku.

Jednostka tego typu - jak wyobraza to sobie jej twórca - powinna mieć zresztą znaczące szanse zastosowanie, nie tylko w przypadku powstania konieczności wyłowienia człowieka, który przypadkowo wypadł za burtę. [cd. na str. II](#)

Urodziłem się 8 marca 1901 roku w Tuszowie Narodowym, powiat Mielec, z ojca Macieja i matki Agnieszki z domu Bielek. Ukończyłem siedem klas szkoły powszechnej i jednocześnie nie segąc za bardzo w przeszłość, wymienić warto projekt dyplomowy dotyczący rozplanowania oraz wyposażenia różnego typu i przeznaczenia pomieszczeń na platformie wiertniczej, której załoga - jak wiadomo - zmuszone są do ciągłego przebywania na niej przez długie tygodnie, a nierazko i miesiące. Propozycja ta (od razu po ogłoszeniu, zainteresowała szereg panstw inwestujących w poszukiwania podwodne m.in.

nien, ale dostałem zaproszenie do udziału w konkursie. Jak mogłem, tak to zrobiłem. Jeżeli zle, to przesyłam bo mam 73 lata".

"Wspomnienie to nie znalazło specjalnego uznania w oczach konkursowego jury i w końcu

Saga żuławska

GDYBY NIE KUC

Trudno się temu dziwić. Był to bowiem nie ty temat, ale raczej skromny zbiór różnych dokumentów. Przez jakiś czas - jak się można domyślić - leżały one na szafie w stercie teczek z równie nieporadnymi formalnie pracami. Następnie sterła przewrocila się, przy czym kilka kopert musiało niepostrzeżenie spaść za szafę. Znalaziono je bowiem dopiero po trzydziestu latach, podczas remontu budynku instytucji, która niegdyś ogłosiła ową pamiętnikarski konkurs.

W ten sposób w kilkadziesiąt lat po wywołaniu Elbląga, stało się możliwe stosunkowo dokładne odtworzenie losów niewątpliwie pierwszego - na co wskazują dokumenty - cywilnego ofi-

nego" mieszkańca tego wojewódzkiego dziaś ponad stulecie. [cd. na str. II](#)

Po powrocie ze stalgau Jozefow Światkowskiemu nie było dane nacieszyć się rodzinnymi stronami. Niewygodny dla niemieckich władz okupacyjnych był, podoficer wojska polskiego, już w latach 1941 roku otrzymał nakaz - zachował się oryginalny - kwiaty wraz z najbliższymi (żoną, Marią, córkami: Urszula, Danuta, Agnieszka i synem Jerzym) na przymieszanie roboty do podbelskiego Myśliczna. Czekala tam na nich praca w dużym gospodarstwie rolnym.

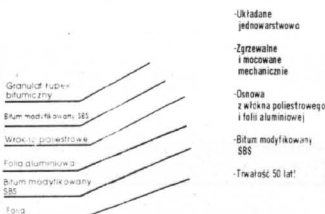
Przez następne cztery lata byli chyba jedyną polską rodziną przebywającą w tych okolicach. Okazywało się, że w tym czasie, o tym (dowodzi tego notatki Światkowskiego), że po wywołaniu postanowili na stałe osiedlić się w Elblągu. Dostarczając zbiorcze dobieżki magazynów, robaczka, mieli okazywać całkiem dobrze poznać to miasto. Od razu przypadał im do gustu. Zauroczyła ich zwłaszcza przepiękna Starówka. Która mimo, że zamieszkała głównie przez Niemców, zachowała specyficzny charakter, świadczący o twych poważnikach, który obywateli z polską kulturą i gospodarką.

Planów znalezienia stałego miejsca zamieszkania w Elblągu nie zmienił i w marcu 1945 roku zamiast kwitującego miasta zastąpił już tylko jego zgliczna. [cd. na str. II](#)

MonoPolar

Jednowarstwowe bitumiczne - poliesterowe pokrycie dachów płaskich

FJELDHAMMER NORWEGIA

FJELDHAMMER

KAMAL NOWE TECHNOLOGIE W BUDOWNICTWIE

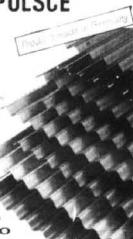
KAMAL 80-017 Gdańsk ul. Jedności Robotniczej 223/225 tel. 058 33-02-20 wew. 299, 205 tel. fax 058 33-09-14

BITUMICZNA PŁYTA FALISTA NAJTANIEJ W POLSCE

Bitumiczne Płyty

Faliste Hart-S

są wytrzymałym, ekonomicznym materiałem budowlanym.

- wykonane w 100% z surowca wsternego
- bez dodatku azbestu
- substancji trujących, nieszkodliwe dla środowiska
- malowane farbami w wysokich temperaturach
- mocowanie płyt za pomocą gwoździ samouszczelniających
- docinanie płyt przy pomocy ręcznej piły
- wymiary: 91 X 200 cm, 10 fal, ok. 6 kg wagi w 7 kolorach
- możliwość zastosowania do dachów ogrodowych, dużych hal, magazynów itp.

WYKONUJE PRACE DEKARSKIE

Pomorskie opowieści niezwykle na str. X

Orplast

PRODUCENT

- luster
- kompletów łazienkowych
- art. gospodarkowo domowego
- domczek i skrynek balkonowych opakowań - wioder 201

ZAPRASZA

handlowców oraz firmy współpracujące

PROBE

LAKIERNIA PROSZKOWA

- dowolne kolory
- krótkie terminy

Tczew, ul. 30 Stycznia 29 (069) 36-76-31 (069) 33-81-05 po 16.00

HURTOWNIA KABLI I OSPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO

BYCHGWO & AGEL

80-871 GDAŃSK
ul. Twarda 6c
tel. (058) 46-28-26
tel./fax (058) 31-78-23

84-230 RUMIA
ul. Zakopiańska 19
tel. (058) 72-19-82
tel./fax (058) 71-00-10

Nasze kable łączą najlepiej!

NADAL DALEKA DROGA

cd. ze str. I

Byłaby ona przydatna także ratownikom poszukującym i wyławiającym ofiary morskiej katastrofy. Bardzo często bowiem - aby nie rzec - najczęstszym, problemem numer jeden każdej akcji ratowniczej (zwłaszcza w trudnych warunkach pogodowych) nie jest zlokalizowanie rozbitków, ale właśnie szybkie i bezpiecznie wyginięcie ich z wody. Propozycje kataranów byłyby też nieocenione jako wyposażenie ratowników na placach większych basenach. Gotowy do bliskowicznego podjęcia akcji i rozwijający prędkość do 20 węzłów docierający do tonących znacznie szybciej, niż ratownicy w tradycyjnych łodziach wiosłowych czy nawet motorowych.

Projekt ten uzupełnił Piotr Wajchta, absolwent PWSSP z 1983 roku. Człowiek, który niespodziewanie i bez świadków wypadł za burtę (co przecież zdarza się często), powinien dysponować indywidualnym urządzeniem do wszczęcia alarmu umożliwiającego jego szybkie odnalezienie i wyłowienie. Urządzeniem tym - twierdzi Piotr Wajchta - mogłyby być prosty mikro nadajnik sprzężony z odpowiednim odbiornikiem na statku obowiązkowo noszony przy sobie. Związane przez marynarzy

pełniących służbę na pokładzie. (Rozwiązanie takiego nadajnika, uruchamianie pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa higieny pracy, a z drugiej spowodować powszechne i chętnie stosowanie ubrania przez członków załóg Suche, ciepłe i dające poczucie bezpieczeństwa, zwiększyć komfort pracy, zniweluje skutki stresu powodowanego stałym ryzykiem wypadnięcia za burtę, a w wodzie - oprócz zabezpieczenia przed utonięciem, chronić będzie przed uduszeniem, włącznie utratą ciepła, przemarzaniem wynurzeń, części ciała, utratą energii części ciała, utratą energii na skutek szoku nerwowego

Wykonypowne przez Piotra Wajchta ubranie roboczo-ratunkowe składa się ze spodni i kurtki. Spodnie wyposażone są w dwukomorową kamizelkę pneumatyczną, napełniana (automatycznie lub ręcznie) dwukrotnie nadmuchiwana kamizelką ciśnieniową. Przewidziano również możliwość nadmuchiwania kamizelki ustami przez stosowny wentyl. Całość - tak spodnie, jak kurtka - powinna być wykonana ze specjalnej tkaniny odznaczającej się dużą odpornością na uszkodzenia mechaniczne, działanie niektórych rozpuszczalników i nafty, na krótkotrwałe działanie ognia i wszelkie zabrudzenia. Ponadto zastosowanie wielowarstwowej materii

(środkowa warstwa z pianki poliuretanowej) ma na celu zapewnić możliwie najlepsze właściwości izolacji termicznej. Kurtka wyposażona jest również w kaptur, chroniący przed zimnem i atakami ptaków.

Aby choćby częściowo rozwiązać ewentualną wątpliwość co do wartości proponowanego kombinonu roboczo-ratunkowego, wypadła zacytować opinię konsultanta Piotra Wajchta - kpt z w. Jerzego Sochackiego, doświadczony dowódca wielu okrętów Marynarki Wojennej, a potem statków polskich armatorów cywilnych. Stwierdza on m. in. - Zaprojektowane ubranie z urządzeniem sygnalizyjnym znacznie przewyższa jakościowo istniejące indywidualne środki ratunkowe, wymagane przez międzynarodowe konwencje bezpieczeństwa życia na morzu. Wydaje się celowe - w przypadku realizacji projektu, gdy badania potwierdzą teoretycznie określone cechy ubrania - wprowadzenie jego (ubrania) - wprowadzenie konwencji na przyszłość do obowiązującego użytku na statkach. Doprowadziło to do poprawy stanu bezpieczeństwa życia na morzu poprzez zwiększenie prawdopodobieństwa przetrwania rozbitków.

Niestety, większość z przedstawionych powyżej projektów (jak szereg dalszych), nie doczekały się zastosowania w praktyce. Nie dlatego, że nie potwierdziły one swojej praktycznej przydatności, lecz że przyczyną, iż do tej pory nikt z potencjalnych producentów czy użytkowników nie przejął nimi

doprawdy, nie wiem, jak by wyglądał nasz Elbląg bez pana (polskiego) koca".

I nie było w tym specjalnej przesady, tyle że - do czasu Z. upływem miesięcy i lat posiadanie koca z wózek sławo się coraz mniej przekonującym dowodem kompetencji kierownika gospodarki miejskiej... Latem 1946 r. Świątkowski sam podał się do dymisji i już tylko jako szef Taboru Miejskiego stanął do odgruzowania miasta. Betonowo-ceglano-rumowisko wywołano na dawne bagno, które tym sposobem uwarunkowane, posłużyło potem jako fundament pod budowę hal produkcyjnych zakładów meblowych.

Dokumenty Józefa Świątkowskiego z 1950 roku mówią, iż znów począł występować w nowej roli. Na lewym brzegu rzeki Elbląg uruchamiano nowy zakład pracowniczy - istniejący obecnie "Trzciniola". A że najbliższy czynny most na rzece znajdował się w Toruniu, który jeździło się nawet do niedalekiej przeczki Gdańska, Świątkowski podjął się zorganizowania przeprawy łódkowej dla pracowników "Trzcinioli". Sam stanął przy wiosle w zdołył, ledwie schodząc z niej do czasu odbudowania pierwszego elbląskiego mostu. We wrześniu 1950 r. zatrudnił się jako pracownik fizyczny w Miejskim Przedsiębiorstwie Remontowo-Budowlanym

Nim dojdzie do rozwodu...

cd. ze str. I

Wydajemy opinie na zlecenie sądów cywilnych - w sprawach rozwodowych i sądów rejonowych wydziałów rodzinnych i nieletnich - w sprawach opiekuńczych i karnych. Również prokuratury dla swoich potrzeb zasięgają naszych opinii.

Zadaniem ośrodka jest pomoc w prawidłowym stosowaniu środków i metod wychowawczych oraz prawidłowym ich wykonywaniu. Realizujemy badania psychologiczne, pedagogiczne i lekarskie. Przeprowadzamy wykłady środowiskowe. Oprócz tego ośrodek prowadzi poradnictwo rodzinne dla osób, które trafiają do nas na mocy postępowania sądu. Udzielamy im porad psychologicznych i pedagogicznych.

Sądy zwracają się do ośrodka o przeprowadzenie mediacji dotyczących małżeństw występujących orzeczów, oczekując, że pomozemy małżonkom pojednać się. Dzieki nam, niejednokrotnie zainteresowani decydują się na zawieszenie sprawy rozwodowej lub wycofanie jej. Jednak nie wszyscy chcą korzystać z naszej oferty.

Gdy sąd orzeknie rozwód pozostaje jeszcze kwestia władzy rodzicielskiej i tu pomagamy sądom rozstrzygać, który rodzic daje najlepiej gwarancje wychowania dziecka.

W ośrodku rozpatrywane są również sprawy nieletnich sprawujących problemy wychowawcze, czy dydaktyczne, a także rodzin nieletnich, którzy do nas trafiają. Zastanawiamy się wspólnie co można jeszcze zrobić dla tego dziecka, aby ukieromić je przed dalszą demoralizacją, która zakończyłaby może skierowaniem do zamkniętego zakładu poprawczego.

Rodzinny Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjny współpracuje z Komitetem Ochrony Praw Dziecka.

Rocznie elbląski ośrodek wydaje ponad 350 opinii. Ze względu na ograniczenia kadrowe i finansowe nie może objąć działaniem tych wszystkich, którzy by tego potrzebowali. Jednak pomocy nie odmawia się nikomu.

Bożena Kasprowicz

CZĘŚCI SAMOCHODOWE
FIAT ■ POLONEZ ■ ŻUK ■ ZASTAWA

- układy: hamulcowy, paliwowy, kierowniczy
- układy zawieszenia, tłumiki, amortyzatory
- filtry, uszczelki, zbiorniki paliwa
- reflektory, halogeny, żarówki
- węże paliwowe, zaciski ślimakowe
- narzędzia, linki samochodowe
- szpachel, silikon, kleje, blachy
- akcesoria ponad 2000 pozycji

HURTOWNIA
BIG MOT

Zapraszamy codziennie od 7⁰⁰ do 17⁰⁰
Szybko i tanio. Ceny konkurencyjne.

PRUSZCZ GD., ul. Sikorskiego 6a (boczna od Grunwaldzkiej)
 tel. (058) 82-22-24 wew. 19, fax (058) 56-65-29
 tel. kom. 090/502130

cd. ze str. 1

Wędrowali ulicami pełnymi gruzu, palących się wraków pojazdów i sprzętów wojskowych. Wózek z zarekwirowanym "lich" bauerowi świniakiem i workiem maki - całym ich dotychczas - ciągnął z siebie na drodze "kucyk" jeszcze do niedawna noszący bęben w niemieckiej orkiestrze garmonowej. Błądzili wśród morza dymiących nadal (zmił, dągniemie szukając choćby jednego całego domu. Pytało o drogę nie było kogo.

W pobliżu rzeki natknęli się na grupę mężczyzn pod dowództwem porucznika Helmana, która pilnowała dawnych terenów portowych, czekając na pojawienie się przedstawicieli władz miasta. Jak się potem okazało, Świątkowski był pierwszym cywilem: jakich - po kilkunastodniowym stróżowaniu - urzeli ci ludzie w zbliżonym Elblągu. Przytłaczali ich więc z nadzwyczajną radością. Oficer salutował, a ustawieni w dwuszerzy strażnicy prezentowali broń. Następnie porucznik przystąpił do wypisywania przyrzeczenia zgodny na osiedlenie się w mieście wyznaczając im lokal przy ulicy Pionierskiej 5. W zamian otrzymał połowę świniaka, którą przyjął z tym większym zadowoleniem, że od ponad tygodnia jego ludzie nie mieli w ustach niczego poza wodą wdątki i sucharami.

Początkowo Świątkowski nie był pewny, czy nie przyjdzie im szukać

GDYBY NIE KUC

szczęścia w innych miastach Elbląg wciąż bowiem sprawiał wrażenie ciekawym wymarłego, skutecznie odstraszającego ludzi od osiedlenia się w nim na dłużej. Brało to zwiastowało, wód, opalu. Kiedy Józef Świątkowski rozglądał się zająkując pracę zarobkiem (choćby w naturze), jego matka, Maria dzielała z okolicznych ruin osiedla z pozoru hitlerowskie chorągwie. Popręła je, wyprala i uszyła z nich czterdziestu białych-czerwonych flag polskich, którymi następnie odgrywała polskie, w miarę całej budynki. Podzielało to jak magnes, wkrótce pojawił się w nich osiedlny przybływalcy z głębi kraju.

Jedyna zachowana podobizna pana Józefa Świątkowskiego

W kwietniu 1945 r. wojenny komendant miasta, ppłk Nowikow, rozpoczął organizowanie Zarządu Miejskiego Dysponującego własnym środkiem transportu (czytaj, kucyk i drewnianym wózekiem). Świątkowski został przez niego mianowany kierownikiem gospodarki miejskiej. W dokumencie nominacyjnym z numerem 1, wystawionym 13 kwietnia, a podpisanym osobiście przez Nowikowa, można także przeczytać, iż "ob. Józef Świątkowski zmuszony jest w godzinach wieczornych przechodzić z mieszkania do stajni z koniemi i łub krowami", i abymy nikim w tym nie przeszkadzał.

Z tymi koniemi i krowami - wnioskując z zapisów Świątkowskiego - rzec się mała następująco. Pierwszym zadaniem jakie otrzymał od Nowikowa było "organizowanie żywności dla przybywających wózekiem z okolicznych, dobrze znanych sobie gospodarstw rolnych. A że rychołow "środek transportu" okazał się niewystarczający, przyjął polecenie "urozniczenia Taboru Miejskiego". Wkrótce zebrany par do przetrwania "tabor" - czyli 20 koni, 20 krow i 20 wozów - stanął do dyspozycji nowo mianowanego prezidenta Elbląga Wacława Wysokiego. Najładniejszą kłacz wybrał prezydent do ciągnięcia swego pojazdu służbowego - dwukolowej "biedki". Reszcie zwierząt umieszczono w stajni miejskiej, zlokalizowanej w reprezentacyjnej wówczas części grodu. Długo jeszcze były prawdziwą chlubą Zarządu Miejskiego i jedynym jego majątkiem "tuchomym".

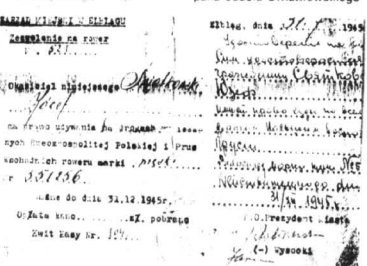
Z różnym szacunkiem podchodzono do stada miejskich krow, także rezydujących we wspomnianej stajni. Uzyskane od nich mleko znów rozdzielił po pierwszych elbląskich sklepach kucyk Świątkowskiego, przez wiele miesięcy zastępując ich transportem późniejszej Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej. Popołudniami zaś wyznaczal go resort wodociągowy. Wodociąg bowiem nie działał. Wodociąg mieszkańcom bezczynnym. Panie Józefie - zwykłym awiać do Świątkowskiego - wiceprezydent Adam Baroszewski

O dalszych losach Józefa Świątkowskiego - przynajmniej z jego własnych notatek i dokumentów - powiedzieć można niewiele. Kolejnym bowiem zarządem ostatni zapis pamiętnikarski dokonany jego ręką pochodzi z 1974 roku i brzmi:

"Obecnie, choć już jestem na emeryturze, pracuję na polistat w Zakładach Mechanicznych "Zamech". Cieszę się, że Elbląg tak pięknie się odbudowuje. Mam czworo dzieci (wszystkie pracują w Elblągu), osmioro wnuków i czuję się dobrze".

Zaraz po udośćnieniu mi odnalezionych po latach dokumentów pamiętnikarskich Józefa Świątkowskiego starałem się z nim skontaktować. Niestety, jak się okazało, pierwszy mieszkaniec wyzwolonego Elblągu od kilku lat już nie żyje.

Krzysztof Myjkowski

z wywołaniem na poruszenie się rowerem po Polsce i Pruszech Wschodnich z 1945 r.

novita MARKET S.A.

WYKŁADZINY

SALONY SPRZEDAŻY WYKŁADZIN
 GDYNIA-Chylonia, ul. Rozewska 1, tel. 23-09-78
 pon.-pt. 10.00-18.00, sobota 10.00-14.00
 GDANSK, ul. Mostek 2/8 tr.: 11-92-64, tel. 31-91-53
 pon.-pt. 9.00-17.00, sobota 9.00-13.00

HURTOWNIA FABRYCZNA - SKLEP
 GDANSK-Suchanino, ul. Schuberta 104, tel. (058) 32-17-13, 32-52-68/9 wew. 214
 pon.-pt. 8.00-16.00, sobota 9.00-13.00

WYDAWNICTWO POMORSKIE

SIEDZIBA REDAKCJI I REDAKTOR NACZELNY: ul. Lipowa 5/6, 83-110 Tczew, tel. (069) 31-31-18, fax (069) 31-25-70
 ODDZIAŁY: Gdańsk, tel. (058) 31-46-22, Tczew, (069) 31-10-44, Wąbrzeźno, (058) 72-48-20, Starogard, (069) 253-30, Elbląg, (050) 32-77-51, Kwidzyn, (055) 30-59, Malbork, (055) 27-63, Grudziądz, (051) 222-22, Współpraca Puck, (058) 73-29-52, Kartuzy - Żukowo, (058) 81-43-13
DZIAŁY REKLAMY I OGŁOSZEŃ: Gdańsk, tel. /fax (058) 31-46-22, Tczew, tel. /fax (069) 31-25-70 oraz telefony we wszystkich oddziałach
WYDAWCA: Wydawnictwo Pomorskie, ul. Lipowa 5/6, 83-110 Tczew, tel. /fax (069) 31-25-70, **SKŁAD I DRUK:** Drukarnia im. J. Czerwskiego, ul. Sadowa 5, 83-110 Tczew, tel. /fax (069) 31-36-24, 31-66-89

DZIENNIK POMORSKI

AUTO MOTO

Ze świata

Audi znad Dunaju

Silniki do Audi wytwarzać będzie węgierska fabryka w Győr. Pełna moc zostanie osiągnięta w 1998 roku. Przewiduje się, że na bratankowie znad Dunaju dolecieć będą Niemcom 2000 silników miesięcznie.

Drugi numer

Właściciel pierwszej brytyjskiej tablicy rejestracyjnej A1 pochodzącej z 1903 roku, zdecydował się sprzedać swój skarb na aukcji. Motoryzacyjny zabitek wyceniony został na około 330 tysięcy dolarów.

Drewniana kopia

Pod nazwą Husky znalazła się na brytyjskim rynku kopia historycznego już samochodu terenowego Willis. Szczególna w tym wozie jest karoseria całkowicie wykonana z drewna. Wytwórcą jest niewielka firma o nazwie White Rose Vehicle. Husky napędzany jest silnikami Forda o pojemnościach do wyboru od 1,1 do 2 l.

Blżej klienta

Toyota stała się taskawza dla niemieckich klientów: obniżyta ceny niektórych firmowych części zamiennych (pióra wycieraczek, klocki hamulcowe i amortyzatory) aż o 30 procent. W ten sposób taniej eksploatacja auta. Przewiduje się kolejną obniżkę innych części.

Schowek - lodówka

Wszystkie modele Opla wyposażone w klimatyzację mają jednocześnie chłodzony schowek pod deską rozdzielczą. Łasuchy mogą więc włożyć tam np. cze-

koladę bez obawy, że smakołyk roztopi się w upały. Chłodzenie schowka dla się wytłoczyć za pomocą dźwigni.

Słońce... chłodzi Audi

Samochody Audi typu A8 mogą być na życzenie klienta wyposażone w urządzenie chłodzące wnętrze auta podczas postoju. Wentylatory nie czerpią przy tym energii z akumulatora. Prąd dostarcza umieszczony na dachu zestaw baterii solarnych. Im bardziej świeci słońce, tym intensywniej przewietrzane jest wnętrze. Według producenta ten sposób ochrony przed nieumyślnym nagraniem pozwala utrzymać w zaparkowanym wozie temperaturę co najwyżej 20 st. C.

Nie właz w błotko

Lancia zadbała o to, aby właściciele Kappy, reprezentacyjnego modelu tej wytwórni, nie wdępywali w błotko przy wysiadaniu. Dolna krawędź drzwi wyposażona jest w lampkę, która świeci tak długo, póki drzwi są otwarte.

Składane zagłówki

Aby zwiększyć bezpieczeństwo pasażerów, Mercedes wyposażył tylne siedzenie w zagłówki. Nie jest to rewelacja, gdyż dzisiaj wszyscy będać producenci wyposażają podobnie swoje droższe modele. Nowością w "lepszyc" Mercedesach jest to, że kierowa może owe zagłówki złożyć, jeśli z tyłu nikt nie jedzie. W ten sposób poprawia się widoczność.

W. Z. H.

Piomir

sp. z o.o.
83-110 Tczew, ul. Warsztatowa 2
tel. (069) 31-20-66, fax (069) 31-53-96

HURT - DETAL

Valeo

elementy karoserii, reflektory, lampy, zderzaki, atrapy, chłodnice do samochodów marki: Audi, Opel, Mercedes, Fiat, Ford, Volkswagen i innych

Wytnij! Otrzymasz 3% rabatu!

Sp. z o.o.

STARE POLE
ul. Marynarki Wojennej 2
tel. (055) 130-30;
fax (055) 130-60

Przewodzą wyprzedaż części zamiennych do samochodów:

- ŻUK
- JELCZ
- KAMAZ
- STAR

oraz części do koparek i ładowarek

- * Posiad. ny bogatą ofertę wyrobów hutniczych.
- * Wykonujemy usługi transportowe i roboty ziemne.
- * Przyjmujemy zlecenia w zakresie obróbki metalu.

TOMPOL

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO - USŁUGOWE

OFERUJE:
PRODUKCJE, MONTAŻ I DOSTAWĘ

- PAWILONY handlowe, biurowe
- socjalne o pow. od 6 do 100 m

- SALONY SAMOCHODOWE I HANDLOWE
- STAJE I BRZYZNOWE - zabudowy
- MYSIŁI SAMOCHODOWE
- HALLI MAGAZYNOWE, CIRODNIE
- STOLARKA ALUMINIOWA I STALOWA
- KROSKI PRZEMISŁOWE
- PRZYCZEPY HANDLOWE I GASTRONOMICZNE
- PANELI SŁOJNE I DACHOWE - ocieplane pianką poliuretanową lub styropianem

SPRZEDAŻ RATALNA!

Gdańsk, ul. Kołobrzeska 32, tel. 53-37-28

ZAKŁADY AKUMULATOROWE ZAP PIASTÓW

LICENCJONOWANY PRZEDSTAWICIEL W GDAŃSKU

PH "MAKRO" posiada w swojej sprzedaży akumulatory, owekwi na szyby łozne oraz gumowe dywaniki do wszystkich typów marek samochodów i ciągników.

CENY FABRYCZNE GWARANCJA 12 I 18 M-CY

HURTOWNIA: Gdańsk-Orunia ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbud-u) tel. 39-00-71 wew. 309 od 8:00 do 16:00

- SKLEPY:
1. Gdańsk-Zępa ul. Startowa 30/7, pon-pt. 10:00-18:00, sob. 9:00-14:00
  2. Szum, Sklep Motoryzacyjny ul. Mickiewicza 1
  3. Kwiliny, Przech. Hamul. (Obag., ul. Tomaszka 36
  4. Sterogard-Gd. Przech. Złotyżanin Rehinow, ul. Lubichowska 142
  5. Trzeźw, Sklep Przemysłowo-Motoryzacyjny ul. 1 Maja 1, tel. 31-00-62
  - Agro Tech, ul. Rutkowskiego 86, tel. 31-64-13

AUTO EURO

HURTOWNIA CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH

Białystok k. Przech. Białystok, tel./fax (05-86) 92-37-24

UKŁADY KIEROWNICZE LENFOXIDER	AMORTYZATORY KYB	CZĘŚCI ZAMIESZCZENIA SOCAP	PASKI KILIMOWE I PROFIZABO Continental
Bendix	GLACIER	clean filters	GLACIER
RUVILLE	Lackheed	JURID	REINZ
Autolite	Autolite		

Eurosport

GDANSK-ORUNIA

ul. Jedności Robotniczej 29

tel. 390-351 do 8 w. 316. 326

fax. 390-633

HURTOWNIA ROWERÓW

SKLEPY FIRMOWE

Sopot	Gdańsk	Gdańsk-Wrzeszcz
"Tempo"	M & M	Sklep rowerowy
ul. Boh. Monte Cassino 5	ul. Rajska 1/5	ul. Partyzantów 33
tel. 51-24-60		

OFERTA

RENAULT

Renault 19

NOWOŚĆ
15,71%
ROZCZYNI KOSZT KREDYTU

„NADAL W CENIE KONTYNGENTU '95"

Renault

24h

SERWIS

(02) 699-1-699

Andrzej Osowski, Elbląg, ul. Nowodworska 28b, tel. (050) 32-70-75

Grzegorz Czerkowski - WZI, Sopot, ul. Niepodległości 643, tel. (058) 51-82-50

RENAULT

TO PEŁNIA ŻYCIA

TWINGO, CLIO, 19, LAGUNA, SAFRANE, ESPACE i dostawcze

Mercedes - Benz

St. Makowiec, K. D. Szynkowski
80 - 518 Gdańsk - Brzeźno, ul. Gdańska 21 D
Serwis tel. 43-41-21, 43-41-40, fax 43-40-98
Sprzedaż samochodów tel. 43-53-50, 43-49-97

SAMOCZODY DOSTAWCZE
CIĘŻAROWE, OSOBOWE

SPRINTER MODEL 95 208 D
- 32.990 DEM (bez VAT)

CIĄGNIK SIÓDŁOWY 1838
- 142.000 DEM (bez VAT)

odbior już w czerwcu

KLASA - E 230 MODEL 96 !!!
- 61.700 DEM (bez VAT)

W KONTYNGENCIE BEZ CŁA

KLASA - C 180
- 42.600 DEM (bez VAT)

LEASING PIERWSZA WPLATA
10% bez kaucji
100% W KOSZTACH FIRMY.

OBŚLUGA GWARANCYJNA I POGWARANCYJNA SAMOCHODÓW OSOBOWYCH, DOSTAWCZYCH I CIĘŻAROWYCH

cd. ze str. I

wysłuchiwał tłumaczenia zaniedbań sprawozdawczych brakami dyplomowanego mechanizatora rolnictwa. Dotychczas, gdyby zamknął oczy, obecność inspektora zdradzałaby jedynie dyskretna woń wytwornej wody po goleniu...

Głównie kopia sporządzona z kopii dyplomu ukończenia Politechniki Częstochowskiej. Na wszelki też wypadek doposażony pracownik okregowej inspekcji rolniczej. To przeważało Mirosława B-skiego poproszono o złożenie niezbędnych dokumentów...

Kadrowiec był świeży po urlopie i uprzednio nie miał okazji do zaurzuczenia się sylwetką byłego inspektora PiTR. Przyjął go wprawdzie z szacunkiem...

Opowiedział przysłał szybko. Wynikało z niej, iż swego czasu obywateli Mirosław B-ski odsiadywał karę czterech lat pozbawienia wolności za oszustwa mieszkaniowe...

I ku własnemu zaskoczeniu, otrzymał informację, że mgr inż. Mirosław B-ski zatrudniony był w inspekcji rolniczej do czasu, kiedy poprosił o służbowe przeniesienie do PGR...

W tym czasie, kiedy zaskoczony kadrowiec PGR odkładał słuchawkę telefonu, szafy szeregu instytucji mających pomagać obywatelom

wzbogacił się o kolejne strony dokumentów wzbogacających już i tak opasłą teczkę ze sprawą "skargi Mirosława B-skiego"

Chodziło o mieszkanie. Jak twierdził Mirosław B-ski, wynajął część swojego spółdzielczego M-3 pracownicze teście spółdzielni, Aliji K-skiej. Ta zaś, korzystając z jego 3-letniej nieobecności, doprowadziła do przepisania całego lokalu na własne nazwisko...

Alija K-ska posiadała dowód nieformalnego zakupu spółdzielczego mieszkania Mirosława B-skiego. W lokalu tym spokojnie zamieszkiwała przez niemal trzy lata. Az w końcu B-ski - mimo, że przegrał sprawę...

"Cwaniak wyrolował cwaniakowi nic mu nie zrobisz, poki nie znajdziesz się kolejny cwaniak" - powiadały sąsiedzi

Nieustająca pogoda dla oszustów? ZANIM PO MNIE PRZYJDĄ

Aliji K-skiej

Tymczasem, szukając drogi do najlepszego rozwiązania tej całej sprawy, pracownicy instytucji rozpatrujących skargi obywateli, usiłowali dowiedzieć się czegoś więcej o Mirosławie B-skim. Poszli tropem jego wykształcenia...

W ankietach personalnych B-ski podaje swoje kolejne miejsca pracy m.in. Zakłady Mechaniczne (jako główny technolog). Słotność Marynarki Wojennej (jako projektant), Zakłady Mechaniki Precyzyjnej (jako specjalista technolog).

Zwalniał go z bliżej nie określonych powodów. Tylko Zakłady Mechaniczne podają, że przyczyną było "wykorzystywanie stanowiska służbowego do osiągnięcia korzyści prywatnych".

Dopiero z telefonu pracownika biura listów, personalny PGR dowiedział się, że jego podejrzania w stosunku do kandydata na mechanizatora były w pełni uzasadnione.

W tym czasie, kiedy zaskoczony kadrowiec PGR odkładał słuchawkę telefonu, szafy szeregu instytucji mających pomagać obywatelom

ślądu. Wobec tego urzędnicy sami dokładnie opisać całą sprawę, dodając iż na marginesie licznych oszustw M. B-skiego, należy podkreślić bezroskosz służb kadrowych i dyrekcyj powonnych zakładów pracy, które go zatrudniały.

Daremnie by dzisiaj szukać M. B-skiego pod jakimkolwiek adresem, jakie podaje w ankietach. Świadectwem, że taki ktoś jednak istnieje, jest obecnie tylko zaworawiona pełna gratów oraz gruby plik skarg, jakie napisał do różnych instytucji.

W Zakładach Mechanicznych pracował 11 miesięcy. Najbliżsi współpracownicy doskonale orientowali się, że B-ski nie ma zielonego pojęcia o robocie, do jakiej go przyjęto. Mimo to, swoje spostrzeżenia zachowywali tylko dla siebie.

W Zakładach Miesnych pracują jeszcze osoby, które pamiętają Mirosława B-skiego. Dowiedziały się, że ich wytwornym i przemylem kolegą jest oszustem, kilka tygodni przed jego zwolnieniem.

- Mireczku, jak ty tak możesz sobie spokojnie chodzić z myślą, że w każdej chwili mogą ci aresztować? - Zanim po mnie przyjdą, zawsze zdążę dobrze pozycy - Ale co to za życie? - Każdy ma na nie swoje recepty

W Zakładach Mechanicznych pracował 11 miesięcy. Najbliżsi współpracownicy doskonale orientowali się, że B-ski nie ma zielonego pojęcia o robocie, do jakiej go przyjęto.

W PiTR dopiero z relacji dyrektora PGR dowiedziawszy się, że inspektor Mirosław B-ski okazał się oszustem. Przeszedł do nich ze skierowaniem z Urzędu Zatrudnienia. Kadry PiTR mieszczą się w Warszawie.

Oczywiście, znowu przez drobne niedopatrzanie. Tyle, że gdyby gdzieś z Polski zadzwonił do PiTR inny pracodawca, chcąc upewnić się co do przeszłości Mirosława B-skiego, a w inspekcji nie byłoby akurat nikogo poza nie zorientowaną sprzątaczką, owi pracodawca mógłby jeszcze raz usłyszeć, że mgr inż. B-ski faktycznie figuruje w wykazie dawnych pracowników powonnego urzędu.

Oczywiście, znowu przez drobne niedopatrzanie. Tyle, że gdyby gdzieś z Polski zadzwonił do PiTR inny pracodawca, chcąc upewnić się co do przeszłości Mirosława B-skiego, a w inspekcji nie byłoby akurat nikogo poza nie zorientowaną sprzątaczką, owi pracodawca mógłby jeszcze raz usłyszeć, że mgr inż. B-ski faktycznie figuruje w wykazie dawnych pracowników powonnego urzędu.

Oczywiście, znowu przez drobne niedopatrzanie. Tyle, że gdyby gdzieś z Polski zadzwonił do PiTR inny pracodawca, chcąc upewnić się co do przeszłości Mirosława B-skiego, a w inspekcji nie byłoby akurat nikogo poza nie zorientowaną sprzątaczką, owi pracodawca mógłby jeszcze raz usłyszeć, że mgr inż. B-ski faktycznie figuruje w wykazie dawnych pracowników powonnego urzędu.

Oczywiście, znowu przez drobne niedopatrzanie. Tyle, że gdyby gdzieś z Polski zadzwonił do PiTR inny pracodawca, chcąc upewnić się co do przeszłości Mirosława B-skiego, a w inspekcji nie byłoby akurat nikogo poza nie zorientowaną sprzątaczką, owi pracodawca mógłby jeszcze raz usłyszeć, że mgr inż. B-ski faktycznie figuruje w wykazie dawnych pracowników powonnego urzędu.

Dyrekcja Okręgu Poczty Polskiej w Gdańsku przygotowuje kolejną edycję Katalogu Firm - Polska Północna

Trzy tomy katalogu - Handel, Usługi, Produkcja, umożliwiają błyskawiczny dostęp do informacji o firmie, oferowanych przez nią wyrobach, usługach i towarach. Katalog Firm - zredagowany jest w oparciu o zawierającą ponad 700 tys. adresów firm i instytucji Poczтовую Bazę Danych.

URZĄD POCZTOWY ELBLĄG 2 PLAC DWORCOWY 2 82-310 ELBLĄG

Zachęcamy wszystkie firmy do prezentacji siebie poprzez wejście do Pocztovej Bazy Danych. Firmy zainteresowane reklamą prosimy o kontakt telefoniczny z panią Renatą Jackiewicz (069) 31-2 5-70 lub z przedstawicielem reklamowym Wydawnictwa Pomorskiego.

PAŃSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ POCZTA POLSKA DYREKCJA OKRĘGU POCZTY • 80-940 Gdańsk, Targ Rakowy 7/8

ANKIETA katalog firm Polska Północna '95

TAL Agencja Wydawnicza 80-164 Gdańsk ul. Trzy Lipy 3 tel. (058) 32-64-41 w.219

Formularz danych firmy: Nazwa firmy, Skróć nazwy, Ulica, numer, Miejscowość, Kod, Woj., Telefony, Fax, Telex. Właściciel, dyrektor, prezes, przedstawiciel.

Działalność: branża TAL, Działalność: PRODUKCJA, USŁUGI, HANDEL. 1. (podstawowa) EKD, 2. EKD, 3. EKD, 4. EKD, 5. EKD, 6. EKD, 7. EKD, 8. EKD.

Forma własności: państwowa Skarbu Państwa, państwowa państwowych osób prawnych, komunalna, prywatna, zagraniczna, mieszana. Forma prawna: Zakład prywatny, Spółka Akcyjna, Spółka z o.o., Spółka Jawna, Spółka Cywilna, Spółka Innego typu, Samorząd terytorialny, Organ władzy adm., Organ wymiaru spraw., Skarbu Państwa, Przedsiębiorstwo państwowe. Zatrudnienie: ma filie/oddziały, jest agentem Innych. Obrót roczny (stare zł): ma sklepy, jest podrzędna. Rok założenia: ma filię, jest samodzielną. Samorząd gospodarczy.

prezentacja, prezentacja z wyróżnieniem, prezentacja z logo, reklama, wpis w dodatkowej branży, wpis

Potwierdzam powyższe dane: data, podpis, pieczęć. Oświadczam, że nie decyduję się na płatną prezentację firmy w katalogu Polska Północna: data, podpis, pieczęć.

Pocztovej Reklama Kierunkowa

SPRZEDAM forda escort 1.6 - wersja sportowa - rocznik 1987 - metalik. Tel. (069) 31-47-12 (7.00-15.00). 020094

SPRZEDAM chevrolet lumina van 3.1 V.6 - 1993 - 18.000 km. 7-osobowy, automatik, wtrysk ABS. Wspomagania kierownicy, centralki zamiek, elektryczne szyby lustka, klimatyzacja radio. Tel. (069) 389-979. 030754

SPRZEDAM audi sport 1981 poj. 1300, alufelgi, sztyrdach, 2-drzwiowy stan dobry, cena 6.250. Subkowy tel. 369-634 (do 16.00). 030758

AUTO-GLAS - szyby samochodowe: osobowe, dostawcze, ciężarowe; dachy uchylne - sprzedaż, montaż. Tczew, ul. Głowackiego 2A (STW), tel. (069) 31-06-05, wew. 38. 11241

SPRZEDAM nissan ceftura 704-1994 r. Starogard. Tel. (069) 281-72. 211464

SPRZEDAM mercedes 200 D-1980 r. Starogard. Tel. (069) 288-51. 211462

SPRZEDAM ford escort 1.3 - 1993 r. 28 tys km. bez wypadku kupiony u dealera Jabłowo. Tel. (069) 257-18. 211458

FIAT 126 p-1989 r. - sprzedam Lubichowo. Tel. (069) 85(389). 211452

SPRZEDAM fiat 126 p - 1994 r. Starogard. Tel. (069) 294-53. 211456

SPRZEDAM fso 1500 combi - 1986 r. cena 2600 zł. Starogard. Tel. (069) 295-46 po godz. 18.00. 211455

SPRZEDAM tano zaku skrzyniowego - rok prod. 1979 w dobrym stanie. Nowy Pruszc. telefon (055) 15-313. 211454

SPRZEDAM ciagnik Ursus C-385- rok 1978 po kapitalnym remoncie Starogard. Tel. (069) 296-74. 211453

SPRZEDAM golfia diesel - 1981 r. Starogard. Tel. (069) 288-51. 211453

MERCEDES 123 200 D - XII/1982 Starogard. Tel. (069) 224-94. 211451

SPRZEDAM fiat 126 p - 1978 r. Wysoka 42, gmina Bobowo. Tel. Starogard. Tel. (069) 298-41. 211450

SPRZEDAM fiat 126 p - 1991 r. Zblewo. Tel. 84-470. 211449

SPRZEDAM "beckze" - 1979 r. stan dobry, cena atrakcyjna. Starogard. ul. Klebarg 92. 211445

SPRZEDAM ifp skrzyniowa - 1989 r. stara uloterma Starogard. Tel. (069) 297-57. 211444

SPRZEDAM peugeot - rok prod. 1985, poj. siln 1300, olej napędowy. Starogard. Tel. (069) 257-19. 211443

SPRZEDAM opła kadet - 1981 r. Tczew. Tel. 31-52. 030432

C-385 - 1981 r. stan dobry (8 700 zł). sprzedam Henryk Łacz - Kitrowo, gm. Gruta k. Grudziądza. Tel. (051) 823-18. 240057

SPRZEDAM forda fiesta - 1982 r., 1100 cm³. Tczew. Tel. 31-25-87. 030432

CZĘŚCI samochodowe - używane również do japońskich i francuskich Tczew, ul. Spółdzielcza 6, tel. 31-25-87. 070432

SPRZEDAM fiat 126 p - IX 1991 r. FI. Tczew, ul. Warskiego 20/34 (po 18.00). 030430

POLONEZ - 1989 r. składak 3-000 zł. sprzedam Pruszc. Gd., tel. 82-48-78. 030430

SPRZEDAM 126 p - 1987 r. Starogard, tel. (069) 256-27. 030430

SPRZEDAM mitsubishi colt - rok 1987, pojemność 1500 - tano Starogard, tel. (069) 247-28. 030430

PRZYCZEPĘ kempingową Bushner 450' - 1979 r. (lodowka, zlew, kuchnia, ogrzewanie gazowe, 4-osobowa) - stan idealny, cena ok 5500 zł. Tel. (055) 15-252. 041331

GOLF - 1978 r., 1.100, stan dobry, cena ok 43.000 zł. Tczew. Tel. (069) 15-252. 041331

C-360 - 1983 r. - 6.800 zł. poloniza - 1989 r. - sprzedam Tel. (069) 33-85-78 (po 19.00). 041335

FIAT lipo - 1989 r. Tczew, telefon 31-04-66. 070437

SPRZEDAM skoda 120L - rok 1984. Tczew, tel. 311-21 po godz. 15.00. 070437

BLASZAK - sprzedam - ul. Sadowa, Tczew. Tel. 33-89-11. 070438

SPRZEDAM koly perskie. Malbork. tel. 31-99. 150868

LOMBARD najniższe oferty! Tczew, ul. Jarzebnicza 1, tel. 33-82-82. 0404084

APARATY słuchowe PHILIPS. Tel. (069) 20-13-65. 270030

POTRZEBUJESZ pożyczki - zapraszamy Lombard RTI - Tczew, ul. Żwirki 49 - obywateli także we soboty. 110212

POLITECHNIKA Gdańska umożliwia legitymacje studencką Elgiusza Michałaka nr 59 039. 070439

JEANS Hurtownia Gdansk. ul. Rzeczypospolitej 4 Gdańsk, tel. 53-02-11. 020046

NIEZALEŻNY dystrybutor Herbalife. Tel. (058) 72-32-30. 460363

PRZYJMIĘ wspólnika z gotówką Tczew. Tel. 33-70-02. 041279

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

WYPOSAŻONY Zakład Produkcyjny Spółdzielczy przy E-1 - sprzedam. Tel. (069) 33-73-56. 070436

UNIWAŻNIA się legitymacja nr 59529 na nazwisko Tomasz Alkajdas zamieszkały Tczew, ul. Hodygowa 6B/8. 041333

MOTORÓWKĘ silnik 30 KM Malbork ul. Tczewska 7. 150857

SPRZEDAM szafę chłodniczą Malbork. tel. 35-09 (wieczornie). 150881

SPRZEDAM suknię słubą rozmiar 38 Starogard. Tel. (069) 295-02. 211365

SPRZEDAM barakowce Starogard, tel. (069) 255-99 w godz. 7.30-19.00. 211364

SPRZEDAM wełniany mineralny grubości 50 klasy 50 okolo 500 m² cena 1.80 m². Starogard. Tel. (069) 225-24. 212055

FOKSTERIERY krotkowolowe po chempaniach Starogard, tel. (069) 214-94. 211323

SPRZEDAM wyposażenie sklepu spożywczego (lody lada chłodnicza polki itp.) Skarszewy. tel. (88) 26-19 od godz. 22.00. 211244

PUSTAKI szlakoce betonowe - produkcja sprzedawca soły 3, 2, 1 - produkcja sprzedawca Starogard, tel. (069) 286-19. 070434

KACZETA jednoroczna i starsze Jozef Kujawski - Grabowo, gm. Bobowo, tel. (069) 257-60. 210858

JABŁKA, warzywa, owoce cytrusowe. Sad - Czyżykowo, tel. (069) 31-06-15. 070364

SPRZEDAŻ pelargonii balkonowych przanych i zwykłych oraz rozciętych Ogrodniczo Aniela i Jerzy Stawicz - Swarzyn, ul. Działkowa 19, telefon (069) 36-91-06. 070364

F.H. "AGATA" - autoryzowany punkt Domu Korkowego oferte korek - na sciany, podlogi. Ekologiczny cieply, trwały, wyguszający Wyroby z włkniny, mosadzu, lampki aromatyczne, filipinki wyplatki Tczew "KATMAN" (pietro) - rachunki VAT. 110203

BOAZERIA (podbiak) Subkowy, tel. 368-551 (po 14.00). 070360

SPRZEDAM polonize kury nieskie Stanislaw Trepkowski - Zielgoszcz. tel. (069) 257-58. 211346

TORF Szpegawsk. telefon (069) 214-07. 211311

A B C D Tczew, ul. Ogrodowa 15, tel. (069) 31-81-81. 070432

SPRZEDAM gitarę elektryczną Starogard, tel. (069) 217-73 (wieczornie). 211413

SPRZEDAM używany wózek gębokół z nosidełkami - stan dobry. Wiadomość Tczew, ul. Topolowa 9A/12 po godz. 19.00. 030723

SPRZEDAM TV Sony (7-letni) Tczew, tel. 31-59-93. 030723

SPRZEDAM parkiet bukowy (60 m²) Tczew ul. Rutkowskiego 62B. 030729

MASZYNY do waly cukrowej - sprzedam. Tel. 72-40-30. 460095

SPRZEDAM motor Jawa 350 Sport 89 r. - stan dobry, suknię słubą rozmiar 38. Tczew. Tel. 31-61-27. 041253

PLYTY "Jamb" Tczew, tel. (069) 26-37-26. 030726

SPRZEDAM tano piec gazowy CO Starogard, ul. Teodora Cieszarza 31. 211383

AUTO-SZYBY do samochodów osobowych, ciężarowych, dostawczych - sprzedaż, montaż. Starogard Gd., ul. Jana Pawła II 11B, tel. (069) 255-74. 246766

ROTTWEILERY Starogard, tel. (069) 214-94. 211255

SPRZEDAM rower do lat 13 w bardzo dobrym stanie - tano Starogard, tel. (069) 235-80 po godz. 18.00. 041332

SUKNIE słubna rozmiar 38 - 380 zł. Tczew, telefon 33-77-96. 041332

SPRZEDAM lano deski podlogowe - sosnowe, sezonowane. Telefon 72-63-19 od godz. 17.00. Telefon 72-61-80 (po 18.00). 460099

AUTOMAT do bitychmyśli - włoski - prawie nowy, sterowany ze szlachaczem do lodow trądry. Tel. 72-33-06. 460071

AMERYKANSKA suknię slubną - sprzedam Tczew, tel. 31-29-41 (po 20.00). 041319

SPRZEDAM nowiny rowingonski. Tel. 31-38-69. 041316

SPRZEDAM tano prasowalnicę zamrażarkę zachodnią jednoczynową. Tczew, tel. 31-69-05. 041315

PRZYCZEPĘ kempingową N-126 "Newadrow" z przedniekiem Tczew, tel. 31-18-67 i telefon 31-28-15. 041309

SPRZEDAM dzwigny Tczew, tel. 31-64-61. 041309

PSZENICE - sprzedam. Telefon 31-06-04. 041308

SPRZEDAM VW polo 1.3 diesel p-1989 - 13.500 N. zł oraz 126 p-1993 7400 N. zł Tzelion (069) 31-49-56 (po 20.00). 041308

SPRZEDAM barakowce z tarasem lub bez. Telefon 31-51-13 lub 31-07-76 od godz. 19.00. 041284

SPRZEDAM tano gęsi Starogard, tel. (069) 8922-59. 211452

KURY nieskie, 5 m. w. niesnoska Jozef Borowik - Jabłowo, tel. (069) 257-18. 211458

FORD fiesta 1.6 D - rok 1988, nieocelony Tczew, tel. 311856. 041285

PRZEDPŁATE poloniza (5 rat) - sprzedam Malien. telefon 36-54-45. 041285

SPRZEDAM parakę "superautomat" - tano Tczew ul. Kasztanowa 4A/8. 041292

SPRZEDAM kombajn Bizon 2-50, stan dobry Zygmont Peremski - 83-131 Nowa Cerkiew 67, woj. gdańskie. 041291

SPRZEDAM garaż na ul. Sadowej. Kupiec tarabaczy Wiadomość Tczew, tel. 31-54-75. 041294

BOJLER elektryczny - 80 litrow, zlewniowyk kuchenny - jednoczynowy nierzewowy. Telefon 33-83-43. 030756

BETONIARKA pilarkę Tczew, tel. 33-70-02. 030756

BUDE blaszana 3x9 m. Tczew, tel. 33-83-43. 030756

SPRZEDAM 126 p - 1985. Telefon 33-77-22 (po 18.00). 030757

COLLIE - owczarki szkockie z rodowodem. Tczew, telefon 31-49-99. 030758

SPRZEDAM TV color NEPTUN 750. Tel. 31-47-26. 030759

SPRZEDAM hale 500 m² i 700 m² metalowe, zetora 5211 - rok prod. 1987. formatowke - 1985 r. Tczew. Tel. 36-77-23 (do 7.00-20.00). 36-76-79 (od 20.00). 070427

OKAZJA! Sprzedam komputer komodiore C-64 z oprzyrządowaniem. Tczew, tel. 31-53-62. 070427

SPRZEDAM pawilon handlowy drewniany bez lokalizacji o powierzchni 16 m². Wiadomość. Tel. (069) 367-614. 070433

TANIO sprzedam lozko dwuosobowe + szafka lozko-kanapa, komplet (lawa, dwa foteliki, dwuosobowy fotel - obudowany drewnian) Wiadomość: Szarbowo ul. 14-16. 240056

SPRZEDAM dadhowe holenderke 4000 szt., cena 40 groszy za sztukę Wieslaw Sawko - Pomorska Wies, gm. Milejowo. 240042

SKORY licowe galanterijne. Białystok ul. Antonukowska 12A/31, tel. (085) 511562. 120043

SPRZEDAM dzialke rekreacyjną w Borach Tucholskich nad jeziorem. Fibilag, tel. 34-39-38. 120037

GOSPODARSTWO Rolne - Pieknino - sprzedaż cagn 1200, przyczepe 6 i kombajn zbozowy Bizon 2-056. Cena do uzgodnienia na miejscu. 120038

SPRZEDAM dzialki letniskowe przy kanale Ostrozdko-Elbląskim. Tczew, telefon grzech (069) 31-57-57. 120040

LADE chłodnicza, waga elektryczna, regaly sklepowe - tano sprzedam Tczew, tel. 31-72-68 (po 18.00). 030763

ZESPÓŁ muzyczny, wesela Władomoc Malbork ul. Michałowskiego 11D/2 (os. Poludnie). 150564

PIASKOWANIE malowania naprawy blacharskie kabiny samochodowych mechanizm DAJ - POL - Skarszewy, ul. Gorna 5, tel. (069) 88(2) 252. 120043

ALARMY domofony Wejherowo, tel. 72-18-63. 460206

ZESPÓŁ zabawy wesela Tczew, tel. 33-71-05, 32-35-33. 030563

WIDEOFILMOWANIE Tczew, tel. 31-48-71. 030567

NAPRAWY pralek, chłodziarek, zamrażarek PRO-DMO - Tczew, ul. Czyżykowska 68. Telefon 31-18-07 (10.00-18.00). 020037

ZALUZJE tano, raty, krótkie terminy Starogard Gd., tel. 29-606 Tczew, tel. 36-12-20. 041136

NAPRAWA sprzętu RTV Tczew, tel. 33-70-89. 041087

NAPRAWA pralki, lodowki, zamrażarki Tczew, tel. 31-01-51. 041160

NAPRAWA chłodziarek, zamrażarek, pralek automatycznych. Jozef Kohlandt - Tczew, tel. 31-14-96. 070354

ANTENY RTV - SAT - montaż. Tczew, tel. 31-49-91. 070389

INSTALACJE antenowe RTV - faktury VAT PHU PONIK - Starogard Gd., ul. Chojnicka 37, tel. (069) 253-50. 110199

FORD transit - przewoz osób. Tczew, tel. 31-55-13. 041206

SYSTEMY alarmowe, domofony. Tel. 72-18-63. 460052

WIDEOFILMOWANIE. Telefon 72-40-30. 460065

ZALUZJE. Tel. 72-66-47. 460056

BLACHARSTWO dekarstwo. Skorcz, tel. (82) 46-67. 211423

INSTALACJE antenowe. RTV i SAT alarmowe. Montaż, modernizacja, sprzedaż. Faktury VAT. Z.U. Tel/Sat Tczew ul. B Prusa 17, tel. 31-13-09. 020052

SZYBKO tano solidnie malowanie, tapetowanie, zakładanie kasetonów. Tczew, telefon 31-21-88. 030560

ZAKŁAD Fryzjerski "Dorota", Tczew. Podgorna 8 poleca w nowo uruchomionym gabinecie usług kosmetyczne. Tel. 31-74-18. Umów się już dziś! 041270

ROLETY antywłamaniowe, żaluzje, domofony. Starogard, telefon 232-73. 210045

NAPRAWA pralek, lodowek, zamrażarek, odkurzaczy. Janusz Wiert Starogard, tel. (069) 232-63. Zakład Usługowy - Starogard, ul. Skarszewskiego 11 (obok Urzędu Gminy). 211181

SOLIDNE układanie glaz

LATO w...

BUDOWNICTWIE

Zakład Hydrauliczny

33-110 Tczew,
ul. Reymonta 36a
tel. (069) 31-11-85

INSTALACJE MIEDZIANE

SYSTEMY OGRZEWANIA

■ SPRZEDAŻ KOTŁÓW OLEJOWYCH I GAZOWYCH
VAILLANT I VISSMANN - CENY IMPORTERA ■ ZBIORNIKI NA PALIWO
■ KOMINY ■ AUTOMATYKA ■ INSTALACJE CO I WODNE

KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO

13A0485

Otrzymać fachowca w spadku

Jak ustrzec się błędów przy wyborze fachowca, którego załadnimy do zrealizowania naszej cud łazienki? Konkurencja w tej branży jest spora, co wcale zresztą nie wpływa na jakość proponowanych usług. Uniwersalnej recepty na sukces w tej mierze nie ma - jak zawsze w życiu, wiele zależy od tzw. nosa - niemniej jednak na parę rzeczy warto zwrócić uwagę zanim przystąpimy do spisania umowy. Najlepiej i sprawdzonym sposobem znalezienia właściwego "kafelkarza" jest otrzymanie go od kogoś w spadku. Jeśli sprawdził się u naszych znajomych, sprawdzi się u nas. Należy oczywiście obojętnie wykonać przez niego pracę, zanim zdecydujemy się powierzyć mu nasze mieszkanie. Co jednak zrobić, gdy żaden z naszych krewnych i znajomych nie może pochwalic się szczęśliwym wyborem zacnego rzemieślnika? Trzeba zdac się na ogłoszenia prasowe. Można korzystać z ofert fachowców albo dać własne. Jeżeli zdecydujemy się na to drugie, zgłaszając się do nas zapewne specjaliści zza wschoźniej granicy i wtedy musimy sobie zdawać sprawę z ryzyka. Są oni zdecydowanie tani, ale nie możemy z nimi spisać żadnej umowy i w związku z tym nie mamy jakiegokolwiek możliwości dochodzenia swego w razie niewywiązania się przez nich ze zobowiązań. Tego wariantu polecać zatem nie należy. Skoro zdecydujemy się na rodzimego fachowca, zaprosmy go na rozmowę i poskacajmy od czego zacznie. Jeśli rozpocznie od kwestii zaliczki, jeśli, przebrkiwac będzie o piwku na dobry początek, możemy spokojnie mu podziękować. Jeśli kręcić będzie nosem na zakupione przez nas kleje, nie wie wie co to zaprawa o zwiększonej elastyczności i przyczepności (na przykład Atlas "Plus" - znak "Teraz Polska") i zamierza klasę naszą glazurę na tradycyjną zaprawę z cementu, piasku i wody - lepiej poszukajmy dalej. Spośród informacji na temat jakości fachowca możemy nam także dostarczyć narzędzia, których używa. Jeżeli ma porządną łatę, specjalne paki, maszynkę do cięcia płytek, odpowiednie wykrojniki, piłę diamentową, piłę wzbudza zaufanie. Porządny fachowiec sprzętu także po sobie w trakcie pracy. Ale o tym wszystkim dowiemy się "niestety" - dopiero w trakcie jego działalności. Jednakże fachowca nie wybiera się na całe życie, a nasze interesy powinny być wystarczająco zabezpieczone, jeżeli spiszemy z nim umowę o dzieło. O tym już jednak w kolejnym odcinku.

ALEŻ KOCHANIE!
PROSZE SĄSIADA O ADRES
TEGO ŚWIE-NEGO KAFELKARZA...

PRODUCENT OKIEN PCV

- system PANORAMA
- system niemiecki KBE
posiadamy inne materiały budowlane
oferujemy sprzedaż ratalną

MALBORK (Piaski)
ul. Saperów 13
tel. 36-06 wew. 25

SAKOR

POLECA

- GLAZURĘ, TERAKOTE
- TAPETY
- FARBY, LAKIERY, IMPREGNACJE
- ARMATURE SANITARNA, WODOCIĄGOWĄ I GRZEWCZĄ
- KOMPAKTY, MISKI USTĘPOWY, UMYWALKI
- BATERIE
- RURY I KSZTAŁTKI MIEDZIANE
- WANNY BLASZANE I AKRYLOWE
- ZLEWOZMYWAKI EMALIOWANE I NIERDZEWNE „FRANK”
- SZAFKI I KOMPLETY ŁAZIENKOWE
- KUCHNIE „AMICA”
- LUSTRA
- ZAMKI
- NARZĘDZIA

PROWADZIMY SPRZEDAŻ HURTOWĄ I DETALICZNA
ZAPEWNIAMY MOŻLIWOŚĆ DOWOZU
WIĘKSZYCH ZAKUPÓW ORAZ KUPNA NA RATY!

ADRES: TCZEW, ul. Żwirki (obok Manhattanu)
tel. 31-05-64; tel./fax 31-62-37
czynne: pn.-piątek 8.00-17.00
soboty 9.00-13.00

ZAPRASZAMY!

Pamiętaj -
jakość kosztuje tylko raz

Firma Handlowa SKAT
Roman Sawicki
Hurtownia - Sklep
63-396 Gdynia
ul. Bratowa Wybrzeża
tel./fax (058) 53-16-61

SKAT II (Hurtownia)
83-000 Piasek (obok)
ul. Nowosąpki 24a
tel./fax: 82-26-81
telefon: 51-22-48

Bezpośredni importer

Ceresit, Atlas, Kreisel

- kleje dla budownictwa (także techniczne), do glazury, klinkieru, marmurów, styropianu, korka, parkietu i inne
- fugi (17 kolorów, także techniczne)
- wylewki samopoziomujące
- silikon

● mrozoodporne, odporne na kwasy, znoszące najcięższe warunki klimatyczne i techniczne - płytki podłogowe i przeciwślizgowe, parapety, stopnie schodowe

● ceramika, płytki klinkierowe i elewacyjne

● cegły klinkierowe, elewacyjne, drogowe i inne

● płytki podłogowe (granitogresy)

● pokrycia dachowe

● glazura, terakota

● baterie i akcesoria sanitarne

● grzejniki - suszarki łazienkowe

● kostka drogowa

Wiele innych materiałów budowlanych i wykończeniowych.

oraz innych firm
holenderskich i
polskich

Skład fabryczny wykładzin "Novita"
- w Pruszczu Gdańskim

RADOX

FASADY - OKNA - DRZWI

WITRYNY - OGRODY ZIMOWE - ŚCIANKI DZIAŁKOWE
z profili aluminiowych Reynaers.
Atesty ITB i PZH.

LEXAN

niełkące, wysokiej jakości płyty
poliwęglanowe do nowoczesnych form
architektonicznych.
Atesty ITB i PZH

Jagiellońska 55 A
83-110 Tczew
tel. (069) 33-73-17,
33-74-30,
fax (069) 316496

WTC "EXPO"
Wendy 15
81-341 Gdynia
tel./fax (058) 286201

WYPOSAŻENIE WNĘTRZ

● Podłogi szwedzkie
● Ceramika łazienkowa
● Stółki budowlane
● Glazura
a także chemia budowlana, tapety, zawory, kotły CO

ladura oras VELUX Dachfest
OFERTA LETNIA!

MEBLA OGRODOWE DREWNIANE I INNE
Pawilon Dania, tel. 51-74-21
81-840 Sopot,
Al. Niepodległości 692/694

METRON® ODDZIAŁ
82-300 ELBLĄG
ul. Ogólna 17 A
tel. (0-50) 32-14-49

Znana firma z dużym doświadczeniem w dziedzinie oszczędności i pomiaru zużycia energii cieplnej oraz wody użytkowej poleca:

- automatykę węzłów ciepłowniczych, zawory termostatyczne, termostaty programowane, ciepłomierze (DANFOSS)
- przetwornice częstotliwości VLT (DANFOSS)
- zawory zwrotne (SOCLA)
- wodomierze mieszkaniowe (METRON)
- wodomierze przemysłowe (METRON)
- ciepłomierze Metron i Supercal (METRON, POWOGAZ, MEINECKE, GWF)
- ciepłomierze ultradźwiękowe (LANDIS & GYR)
- zawory termostatyczne
- zawory do regulacji pionów (ORAS)
- pompy obiegowe (GRUNDFOS)
- stalowe zawory kulowe (VEXVE)
- mosiężne zawory kulowe (BUGATTI)
- manometry i termometry (KFM, KFT)
- przepływowe naczynia wzbiorcze (REFLEX)
- magnetyzery, zawory zwrotne, osadniki siatkowe.

DORADZTWO TECHNICZNE, PROJEKTOWANIE
KOMPLETACJA DOSTAW, SPRZEDAŻ I MONTAŻ

PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANOWE
STAL KOR
KWIZYŃ ul. Toruńska 21
tel./fax (0-55) 48-32
SADLINKI ul. Tartaczna 10a
tel. (0-55) 76-25

OFERUJE:
ALUMINIOWĄ I STALOWĄ STOLARKĘ BUDOWLANA

- Drzwi
- Okna
- Witryny
- Ścianki działowe
- Fasady
- Reklamy
- Konstrukcje stalowe

Nasze produkty gwarantują
WYSOKĄ JAKOŚĆ - TERMOIZOLACJĘ - EFEKTYWNY WYGLĄD

PRODUKCJA
SPRZEDAŻ
MONTAŻ
NAJNIŻSZE
CENY

ELEWACJE WINYLOWE „SIDING”

- rynny ciągłe z aluminium
  - dachówki bitumiczne
  - materiały izolacyjne
  - maszyny i narzędzia
- SPRZEDAŻ - MONTAŻ**

ZAKŁAD USŁUGOWO-HANDLOWY
A R E M
80-137 GDĄŃSK, ul. Nowolipie 28A
tel. (058) 32-37-54, tel./fax (058) 32-99-23

AUTORYZOWANY DEALER
BEZPOŚREDNI IMPORTER
American Building Products

PONADTO OFERUJEMY PEŁEN ASORTYMENT
RUR, KSZTAŁTEK DO BUDOWY I REMONTÓW GAZOCIĄGÓW I WODOCIĄGÓW Z PE I PCV
POSIADAMY WYMAGANĄ ASORTYMENT

PAPY
ZGRZEWALNE **CASALI**

TO NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI POKRYCIA
DACHOWE NIE WYMAGAJĄCE KONSERWACJI

- 10 LAT GWARANCJI PRODUCENTA
- ATESTY KRAJOWE I ZAGRANICZNE
- DORADZTWO TECHNICZNE I WYKONAWSTWO
- PROMOCYJNE CENY I KORZYŚNE RABATY

WYŁĄCZNY IMPORTER: BMC TRADING
TEL./FAX 248-193
TEL. 223-042; 243-363 wew. 204
GDYNIA, UL. ŁUŻYCKA 6

POSZUKUJEMY REGIONALNYCH DYSTRYBUTORÓW
PONADTO OFERUJEMY:

- OKNA PCV KBE
- ROLETY ANTYWŁAMANIOWE

PŁYTY WIÓROWE
laminowane oraz zwykłe
w grubości od 12 do 22 mm

PŁYTY PIŁSNIOWE
(miękkie oraz twarde
zwykłe i lakierowane)

PŁYTY MDF

OBREŻAŁA BOAZERYJNE

PANELE BOAZERYJNE

(na własne i obce
pietro-pióra lustrzane)

PODŁOGI

PARAPETY

BLATY

Promotor
Starogard Gd.
ul. Kościuszki 114
tel. (069) 240-76 wew. 23

Agencja Reklamowa
83-110 Tczew
 ul. Lipowa 5/6
 tel. 31-31-18
 tel./fax 31-25-70

Dział Marketingu
 80-886 Gdańsk
 Targ Drzewny 3/7
 tel. (058) 31-50-41
 (wew. 285)
 tel./fax (058) 31-46-22

"TRANSPORT WEWNĘTRZNY"
 Wózki widłowe - Części zamienne
 Naprawa Wózków Paletowych
 80-289 GDAŃSK - WRZESZCZ
 ul. Hubala 55
 tel./fax (058) 41-96-99, Tel. kom. 090503435

SPRZEDAŻ - REMONT SERWIS

HURTOWNIA

>> CAL <<<

hurt - detal
 Gdańsk
 ul. Stągiewna 12
 tel. 31-49-14

- GRZEJNIKI ŻELIWNE I PANELOWE PURMO
- ŻELIWO KANALIZACYJNE
- PCV KANALIZACYJNE
- WŁAZY CIĘŻKIE I LEKKIE
- KSZTAŁTKI STALOWE I ZAWORY
- OGRIEWCZĄCE WODY
- KUCHNIE GAZOWE I ELEKTRYCZNE
- INSTALACJE SANITARNE PCV, CPVC
- WANNY I BATERIE
- ZLEWOZMYWAKI
- FAJANSY SANITARNE

82-200 Malbork tel. (0-55) 33-01 33-02 fax 33-03

83-130 PEPLIN ul. Strzelnicza 5 tel./fax (069) 35-14-49 telex 51-32-74

14-510 ORNETA ul. Dworcowa 2 tel./fax (sek) (089) 16-09-01 tel. cent. 13 lub 245 telex 57467

Agroma **UDANE ZAKUPY**

MATERIAŁY BUDOWLANE

- CEMENT P 35 PORTLAND - CEMENTOWNIA OZARÓW
- STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA - STOLBUD SOKÓŁKA
- TARCICA, PŁYTY PILSNIOWE I WIÓROWE
- PAPA - IZOLACJA S.A. CHEŁMŻA
- WELNA MINERALNA - ROCKWOOL POLSKA
- OKNA DO PODDASZA - VELUX
- GAZOBETON CEGŁA
- STYROPIAN PS-15, PS-30
- WAPNO
- ZAPRAWY KLEJOWE ATLAS
- SILIKONY I PIANKI POLIURETANOWE
- SZKŁO I LUSTRA

ZAPRASZAMY
 CODZIENNIE W GODZ. 7.00-16.00
 SOBOTA W GODZ. 7.00-13.00

KWINIEX

Artykuły Instalacyjne

Tczew-Górki, ul. 30 Stycznia 43
 ☎ (069) 31-19-95 (baza Transmleczu)

oferuje w cenach producenta

- Żeliwo kanalizacyjne i wodociągowe
- Grzejniki żeliwne (Staporków)
- Kształtki stalowe ocynk. i czarne (kolanka, trójniki itp.)
- Rury kamionkowe
- PCV kanalizacyjne (rury ø 50 - ø 300)
- PCV wodociągowe
- Zawory, srubunki, baterie
- Umywalki, miski ustępowe.

HURT - DETAL

ZAPRASZAMY w godz. 7.30-15.30

OKNA I DRZWI PCV I ALUMINIOWE

PRODUKCJA - MONTAŻ ŻALUZJE, MARKIZY, ROLETY ANTYWŁAMANIOWE, REKLAMY

Tczew
 ul. Wojska Polskiego 17
 tel. (069) 31-25-34

Sopot
 ul. 3 Maja 56
 tel. (058) 51-27-43 wew. 27

Rumia
 ul. Młyńska 5
 tel. (058) 71-08-37

WYSOKA JAKOŚĆ * NISKA CENA

MATERIAŁY BUDOWLANE

W DUŻYM WYBORZE ZA GOTÓWKĘ I NA RATY OFERUJE

SAMBOR

Tczew, ul. 30 Stycznia 44
 tel. 31-17-24, fax 31-22 39

Zapraszamy pn. - pt.: 7.00-17.00; w soboty: 8.00-14.00

DODATKOWE PUNKTY SPRZEDAŻY

LESNA JANIA SKR TEL. 82-15-78
 PSZCZÓŁKI, ul. Jana Pawła II, tel. 85
 MALBORK AGROPOM, ul. Chrobrego 29
 tel. 3001, 2901
 LUBICHOVO, ul. Zblewska 22, tel. 85-350

TG

80-557 GDAŃSK / baza WPRWIK / ul. Narwińska 17 tel. 43-00-81 43-00-82 wew. 49

83-200 ELBLĄG / baza GS / tel. 32-53-49

86-300 GRUDZIĄD / skąd opału nad Wisłą / ul. Portowa 12 tel. 217-75

TOWARZYSTWO GOSPODARZE - najlepsze wyroby polskich hut

- BLACHY OCYNKOWANE I CZARNE do 2,5
- STAL ZBROJENIOWA do ø 18 mm
- WALCÓWKA ø5 - ø8
- CEOWNIKI I DWUTEOWNIKI DO 120 mm
- PROFILE ZAMKNIĘTE
- KĄTOWNIKI I PŁASKOWNIKI
- RURY STALOWE CZARNE do 6" i OCYNKOWANE do 3" z/sz

GENY KONKURENCYJNE

MOGĄ WYSTĘPOWAĆ OKRESOWE NIEDOBORY W ASORTYMENTCIE

Hurtownia Artykułów Ściernych i Technicznych

ADRO

Tczew, ul. Chopina 12/13
 tel. (069) 31-24-53

- ▲ tarcze do cięcia i szlifowania metali oraz betonu,
- ▲ ściernice płaskie i kształtowe,
- ▲ ściernice diamentowe i obciążacze,
- ▲ ściernice i parapy do lastryka,
- ▲ trzpieniówki i oseski,
- ▲ piasek karandowy,
- ▲ narzędzia do cięcia i szlifowania glazury,
- ▲ rękawice, ubrania i sprzęt ochronny,
- ▲ papier ścierny,
- ▲ pasty polierskie,
- ▲ środki czystości.

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.00 w soboty w godz. 8.00 - 12.00.

Najniższe ceny, możliwość dowozu na koszt firmy!

PRODUCENT

WYROBÓW Z BETONU WIBROPRASOWANEGO

B - C O M P L E X

POLBRUK
 OBRZEŻA CHODNIKOWE
 KRAWĘŻNIKI DROGOWE
 PŁYTA AZUROWA MEBA

ZAKŁAD PRODUKCYJNY - Gdańsk Osowa
 teren Przepysowni Cementu, ul. Śmiełwicka
 tel. 52-73-36 52-72-84 tel. 52-31-12 52-46-13

inpro FILIGRAN

BUDUJESZ DOM

- POLECAMY STROPY PŁYTOWE, KTÓRYCH NIE MUSISZ TYNKOWAĆ O DOWOLNYM KSZTAŁCIE I WYMIARZE
- KUPI SZ U NAS RÓWNIEŻ TYNKI SZLACHETNE W RÓŻNYCH KOLORACH NA ELEWACJE BUDYNKU

ZAKŁAD PREFABRYKACJI I PRODUKCJI POMOCHICZEJ

80-067 Gdańsk, ul. Sandomierska 50, tel. (058) 31-54-92

Firma **"SMOK - SERVICE"**

83-200 Starogard Gd., ul. Traugutta 56
 tel./fax (069) 250-56

oferuje usługi:

- * renowacja i konserwacja zabytków,
- * odgrzybianie, osuszanie
- * elewacje (siding, ocieplanie, tynki szlachetne, malowanie 380 kal.)
- * mycie elewacji, posadzek, maszyn, urządzeń - 200 atm,
- * pokrycia dachowe + konserwacja (nowość: papy termozgrzewalne ESHA) 15 lat gwarancji
- * posadzki epoksydowe, poliuretanowe, dekoracyjne
- * antykorozja, prace wysokościowe.

Zapraszamy do współpracy

KOTŁOWNIE

WIEŠMANN VAILLANT BLOWTHERM

WODNE • PAROWE • OLEJOWO-GAZOWE - 17 - 2.500 kW

- Projektowanie i wykonawstwo, serwis (gwarancyjny i pogwarancyjny)
- Paliwa: gazowe, olejowe i olejowo-gazowe "BIELO"
- Instalacje MIEDZIANE i z polistyrenu REHAU i ALPHACAN
- Ogrzewanie grzejnikowe, podłogowe i mieszane
- Automatyka Danfoss, Honeywell, ciepłomierze
- Sprzedaż i montaż zaworów termodynamicznych, przepływowych podgrzewaczy wody AEG, grzejników elektrycznych AEG

Electro - Cal - Nowoczesne Systemy Grzewcze
 Tczew, ul. Gdańska 32, tel./fax (069) 31-66-70

OKNA Z PCV

Trwałe, długowieczne, eleganckie!
 Dźwiękoszczelne, energooszczędne!

Każdy kto zgłosi się do naszego biura handlowego **Gdynia, ul. Gnieńska 21 (Dom Towarowy "CHYLONIA"), box 49** i zamówi okna z PCV z montażem otrzyma 21% rabatu. Informacje telefoniczne pod nr 23-62-17 wew. 149 i 185

Wykorzystaj okazję!
 Już 100 tysięcy klientów w Polsce, którzy zdecydowali się na okna z PCV produkowane na bazie profili KBE nie musi:
 - co roku malować okien,
 - uszczelniać dodatkowo okien przed zimą
 - zmagać się z wypaczonymi ramami przy zamykaniu

Okucia niemieckie. Gwarancja 5 lat. Szyby termoizolacyjne float 4/12/4

Okna na zamówienie, dostosowane do wymagań zlecającego, do domów, mieszkań w blokach, sklepów, biur.

APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA PRODUKCJI POLSKIEJ

ATTA-TECH S.C.

manometry - K.F.M. Wrocławek
 termometry - K.F.T. Wrocławek
 zawory regulacyjne - POLNA Przemysł
 rejestratory - KFAP, LUMEL
 przetworniki - KFAP, Falenica
 wodomierze - METRON, POWOGAZ
 olepomierze - METRON, POWOGAZ

przekazniki RELPOL BEFA
 styczniki RELPOL BEFA
 złącza listwy POKOJ kontakt
 konektory kablowe GRYZYN
 oznaczniki POKOJ kontakt
 lampki, przyrządy PROMET Sosnowiec
 przetworniki PROMET Sosnowiec

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A (od podwórka)
 ☎ /fax (0-58) 51-54-32

Ceresit

Henkel BUDUJ Z NAMI

- kleje do glazury i terakoty
- masy samopoziomujące
- zaprawy wodoszczelne i szybkowiązące
- siatka z włókna szklanego
- farby
- tynki mineralne i strukturalne
- szpachlówki, gipsy do tynków
- kleje do styropianu

HURTOWNIA-PRZEDSTAWICIEL PRODUCENTA:
 GDAŃSK, UL. ŁOSTOWICKA TEL. 32-04-23 wew. 35,36
 (WJAZD PRZEZ STACJĘ CPN) TEL. 32-48-18
 TEL. KOM. 090503119
 FAX: 81 87 81

Przedsiębiorstwo Prywatne

Tczew, al. Solidarności 14, tel./fax 31-51-17
tel. 090-90-56-61

**TRANSPORT
WYWROTKI • KOPARKI
ROBOTY ZIEMNE**

"EWA" Tczew, al. Solidarności 14
Przedstawiciele Kopalń

**SUPERCENY
WĘGLA - MIAŁÓW - KOKSU**

Tczew, tel. (069) 31-51-17, 31-11-02, 090-50-56-61
Gdańsk, tel. 43-10-95 do 97 wew. 61
Pełpin, tel. 090-50-10-33

TRANSPORT BEZPŁATNY DO 100 KM

HT Tczew, ul. Polna 1
tel./fax (069) 31-11-41

FIRMA HINC - TRADE
IMPORT • EXPORT • HURTOWY

zaprasza codziennie od 9.00 do 17.00
w soboty od 9.00 do 14.00
OFERUJEMY W HURCIE I DETALU:

- ♦ WYKŁADZINY DYWANOWE importowane (Belgia, Holandia, USA) o szerokości 2, 3, 4, 5m;
- ♦ DYWANY I CHODNIKI
- ♦ WYKŁADZINY PCV krajowe i importowane (2, 3m)
- ♦ DZIEWIARSTWO
- ♦ KONFEKCJA

WAGA! W tym miesiącu kupisz wykładziny dywanowe 20% TANIEJ!

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT W PROMIENIU 20 KM

Wszystko dla dzieci

"KOKA"

HURTOWNIA: Gdańsk-Przymorze ul. Arkońskich 3 tel. 52-12-26 wew. 215

- ▶ bielizna niemowlęca
- ▶ odzież dziecięca
- ▶ akcesoria firm CHICCO, DADA i inne
- ▶ zabawki plastikowe

Duży wybór, jakość, atrakcyjne ceny. Zapraszamy pon.-pt. 8.00 - 16.00, sob. 8.00 - 12.00

KOMERS international

83-010 Straszyn, ul. Boczna 4
tel. fax (058) 82-89-67
tel. (058) 82-36-35

FILIA: Gdańsk-Orunia, ul. Sandomierska 11 (rog. J. Robotniczej i Sandomierskiej tel. (058) 39-49-06

**HURTOWNIA ALKOHOLI
KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH**

Przeład
HURTOWA I DETALICZNA

**AUTORYZOWANY DEALER FIRM:
Jdu, Uniedistiellers,
Seagrams, Goldenmajer Texas**

KONKURENCYJNE WARUNKI SPRZEDAŻY

Pomorskie opowieści niezwykle

SPIRYTUSOWY INTERES W STYLU RETRO

Część II

Opisaliśmy ten wielki spirytusowy "biznes", ale nie brakowało w ówczesnej Polsce i mniejszych "rybek", które zajmowały się szmuglowaniem spirytusu, zwłaszcza do państw nadbałtyckich. Powstały regularne gangi praktycznie przemysłowego alkoholu, które mimo ostrej kontroli i ścigania przez służby brzożewy i celników, przetrwały aż do wybuchu II wojny światowej. Były wśród nich obecnie już legendarne postacie pomorskich "piratów", wstawione ryzykownymi przygodami i smiałymi wyczynami. Do dzisiaj starzy Pomorzanie wspominają choćby kapłana Tułę - jednego z najbardziej aktywnych "spirytusowych piratów", szpera Kubńskiego, marynarzy Pawła Górskiego czy Modrzewskiego.

Pływali różnie, raz pod fińską, to znów czeską banderą na kutrze "Dalibor", któremu w jednej podróży nie poszczęściło się i został zagarnięty przez władze fińskie, które wykorzystały moment, gdy Czechosłowacja podpisała konwencję o zakazie przewozu spirytusu. Niektóre z tych statków, jak "Sierra Morena" - szybki kuter fiński, zostały w 1936 roku zakupione przez Związek Harcerstwa Polskiego i długo pływał z polskimi harcerzami pod nazwą "Polzesuk".

Czasami procedura praktycznego "eksportu" odbywała się bardziej prosto i nawet do pewnego stopnia legalnie. Przodowała w tym gdańska firma Import-Eksport, prowadzona przez bardzo obrotowego obywatela - pana Pietr. Sprawę załatwiono w ten sposób: ze z kapitanem uzgodniono, naturalnie za pewną opłatą, że zabierze na pokład ładunek banki ze spirytusem i potem w oznaczonym miejscu, już poza granicami wód przybrzeżnych, wyrzuci je za burtę, a tam już znajdują się odbiorcy, którzy towar przejmą. Czasami dość lekkie pływające na wodzie banki obciążano workami z solą, tak, że po wyrzuceniu za burtę najpierw szły one na dno, a dopiero po pewnym czasie, gdy dostawać znikła z horyzontem, solę się rozpłaszczała w wodzie, a banki wypływały na powierzchnię, skąd wylatywał jej adresat.

Eksport ten praktycznie był w porcie gdańskim całkowicie legalny. Kapitan dostawał konsensamenty, a władze celne odprawiały towar jako wychodzący za granicę. Chodziło jedynie o to, aby towar nie wrocił do polskiego obszaru celnego.

Czasem zdarzały się też wypadki podwójnego

piractwa. Pan Józef Szczyszcz - długoletni pracownik przedsiębiorstwa shipchandlerskiego w Gdyni, pośredniczył w takim właśnie dostarczaniu spirytusu na wychodzący z portu statek. Sprawa była o tyle bardziej skomplikowana, że musiał sam płynąć na spotkanie klienta, który na pełnym morzu miał odebrać towar i uregulować należność. Jego statek zładunkiem

odprawiono w Gdyni formalnie i bez kłopotów. Wkrótce minął główek awanportu, zeglując na północ. Ale gdy załadowanie minęło cypel helski i wysłał poza pas wód terytorialnych, do kapitana zgłosił się prawie cała załoga.

"Mętego towaru nie oddamy - zgromiliśmy! - Spirytus jest nasz!"

Próżno kapitan i starszy mechanik tłumaczyli, że jest to normalny towar i trzeba go oddać odbiorcy. Załoga była uparta i naręczała prosto Szczyszczowi, że przerażeniem myślał, czy czasem zbuntowana załoga aby zawiądnąć towarem - nie chce go wyrzucić za burtę.

Nagle z szumem potężnych silników podpełnęła dość duża motorówka. Okazało się, iż to klient zgłosił się w umówionym miejscu po swój towar. Ryśkoło zorientował się, że coś nie jest w porządku. Był statek nie przygotowany do wyładunku towaru. Z daleka było widać, że na pokładzie stali kapitan ze starszym mechanikiem i panem Szczyszczem, a naprzeciwko nich zgromiona załoga w pozycji bynajmniej nie pokojowej.

- Co się dzieje! - padło z motorówki pytanie. Szczyszcz wychylił się za burtę i w krótkich słowach poinformował przybyłych o sytuacji.

- Wait a moment. Zaczekajcie - odpowiedział. Po czym motorówka zwinnie i szybko odzbiła od burty i oddalała się na kilkanaście metrów. Wówczas na jej dziobie podniósł się płyt, spod której wyrosły dwa sprężone karabiny maszynowe.

Co było robić? Załoga zgrzytając zębami, przystąpiła do wydawania towaru. Po godzinie Szczyszcz siedział w kabine fińskiej motorówki, przeliczając otrzymaną w dolarach należność. Jeszcze przez krótki czas krążył i dalej od polskiego brzegu, zanim napotkał kuter z Orłowa, który przejął Szczyszczka na pokład aby dowieźć go do Gdyni.

Tak, mimo międzynarodowej konwencji, mimo starań władz oraz strazy portowych i nabrzeżnych, kwitł priorytet procedur szmuglu spirytusem. Zasięg jego był nawet jeszcze większy, gdy z magazynów firmy Pantere na nabrzeżu polskim oficjalnie ladowano całe partie spirytusu w bankach, z przeznaczeniem na wyspy Bahama czy na Bermudy. Stamtąd, już nielegalnie, towar był transportowany przez amerykańskie gangi do USA.

KONIEC

**AUDIO VIDEO
KOMPUTER**

**KSEROKOPIARKI
FAXY
używane
oraz
MATERIAŁY EKSPLOATACYJNE
SERWIS**

DIS RENTY **LEASING**

GDANSK, SUBISŁAWA 13, 52-15-81, 52-48-36
SOPOT, 3 MAJA 6, 51-51-12
ELBLĄG, RYDLA 11/20, 32-2-2
STAROGARD GD., KOŚCIUSZKI 105, 222-54
OLSZTYN, PUŁASKIEGO 6, 27-28-62
GRUDZIĄDZ, FOCHA 12/4, 223-44

**CURTIS®
DLA KAŻDEGO!!!
SUPER OKAZJA
DO 31.07.95 r.
przy zakupie modeli 25 lub 28
premia specjalna
1.000.000
(100,00 nowych zł)**

**Przyjdź,
kup, nie zwlekaj**

multimix® czeka

**Mebel
do biur
sklepow,
gastronomii**

SOPOT
ul. Grunwaldzka 38 a
tel./fax 51-04-07
(gabinet dyrektorskie)

SOPOT
ul. Niepodległości 655 A
tel./fax 51-46-97
(058) 51-22-63
(meble sklepowe)

GDANSK - WRZESZCZ
ul. Stowackiego 3
tel. (058) 41-55-41
(salon mebli biurowych)

ELBLĄG
ul. Zw. Jaszczuki 17
tel./fax 33-61-33
filia

TZEW
ul. Obr. Westplatte 12
tel./fax 31-34-49
filia

GRUDZIĄDZ
ul. Groblowa 3
tel./fax 23-53-1
filia

GDYNIA
ul. Chwaszczyńska 50
Vis-à-vis
Giełdy Towarowej
(magazyn - sklep)

*Jeżeli nie masz czasu przyjechać do nas
ZADZWOŃ
Przyjedziemy do Ciebie*

Wierzyć - nie wierzyć WĘGLO-WODA

Wraz ze wzrostem cen ropy naftowej rosta w świecie zainteresowanie innymi rodzajami surowców energetycznych, między innymi węglem. Kto jak kto, ale właśnie Polska powinna się zaliczać do krajów produkujących, jeśli chodzi o badania nad nowymi metodami przetwarzania i wykorzystywania tego paliwa. Owszem, swego czasu kraj nasz zaangażował się w horendalne kosztowne eksperymenty z gazyfikacją węgla, ale ich efektem były tylko długie i metody nad uzyskiwanie - czadu.

Tymczasem na świecie prowadzono równocześnie badania nad mniej kosztownymi sposobami zastępowania ropy czy gazu węglem.

Otóż, gdy ropa zaczęła drożeć próbowano zastępować ją mieszanikami olejowo-węglowymi. W elektrowniach i kotłowniach opalanych mazutem można byłoby zrobić bez większych przerobek instalacje, ale w sumie okazało się, że to ciągle jeszcze za drogie i nie dość oszczędzające importowaną zazwyczaj ropę, że względu na gęstość można było mieszać olej z węglem co najwyżej w proporcjach 50/50, gdyż powyżej tego stosunku paliwo trudno było już pompować i spalać.

W czasie II wojny światowej, a nawet przez wiele lat po niej, w Związku Radzieckim i Niemczech prowadzono eksperymenty z mieszanikami węglowo-wodnymi, ale badania te, ze względu na niską cenę ropy, zostały zarzucone pod koniec lat pięćdziesiątych.

Paliwo węglowo-wodne nie przy- pominają bynajmniej tej gęstej papki, jaką stosuje się w niektórych krajach do przesyłania węgla rurociągami. W tej postaci jest on zbyt mało rozdrobniony i zbyt łatwo wytrąca się z wody.

W nowym rodzaju mieszaniki drobiny węgla są tysiące razy mniejsze, a dzięki dodatkowi niewielkich ilości substancji rozpraszających, tworzą z wodą w całości stałą, zachowującą się jak paliwo płynne. Po przeprowadzeniu setek prób udało się uzyskać "węgiel-wodę" o proporcjach 70/30 węgla, 28/30 wody i 1/30 proc. dyspersatorów. Tak spreparowane paliwo znakomicie daje się składować w zbiornikach, pompować, atakże spalać w instalacjach przyrostowych do opalania mazutem. Dzięki temu eliminowane są te mankamenty węgla, które sprząły, że przegrywał on konkurencję z łatwiejszymi w zużyciu paliwami płynnymi.

Przypominającą konsystencją gęstą, czarną farbę mieszanika była poddana 35-dniowym próbom, które zostały przeprowadzone jesienią 1983 roku w

zakładach chemicznych Du Ponta w stanie Tennessee w USA i to z dobrymi rezultatami. Nowym paliwem zainteresowane były elektrownie, stalownie i wiele innych zakładów zużywających duże ilości energii. "Węgiel-woda" pozwala przyspieszanie uruchomienie ponownie te obiekty, które po podwyżce cen ropy trzeba było zamknąć, gdyż ich przestawienie na inny rodzaj paliwa nie opłacało się.

Węgiel w swojej nowej postaci, miał ogromne szanse na to, by wrócić do łask w żegludzie. Zaczęto budować statki i opalane węglem. W Polskiej Żegludzie Morskiej w Szczecinie także czynione były starania do zakupu statku czy nawet statków, napędzanych w ten sposób.

W Stanach Zjednoczonych produkcyi mieszaniki węglowo-wodnej podjęło już kilka różnych firm. W podobne przedsięwzięcie zaangażowała się również szwedzka firma Cortogel AB. Nie są to jeszcze działania na skalę wielkoprzemysłową, ale przypuszcza się, że do połowy lat dziewięćdziesiątych, spalać się będzie w samych stacjach Zjednoczonych około sześćdziesięciu milionów ton węgla rocznie w nowej, płynnej postaci.

Nawet przy obecnej niewielkiej przeciętnej skali produkcji, cena "węglu-wody" stanowi od połowy do dwóch trzecich ceny importowanej ropy. Oczywiście początkowo trzeba będzie do tego dodać również koszt instalacji urządzeń do jej spalania, ale biorąc pod uwagę rosnące zapotrzebowanie na energię, dalsze podwyżki cen ropy, nowe paliwo ma dobre widoki na przyszłość.

Istnieje jednak obawa, że będzie ono mniej wydajne niż dotąd stosowane paliwa płynne, że zawarta w nim siarka powodować będzie korozję urządzeń, a wraz z popiołami - zagrożenie dla środowiska.

Z drugiej jednak strony nielak dawno na szpandach, ściśle w Australii, opatentowany został ekonomiczny i skuteczny podobny sposób na pozabawienie węgla wszelkich niepożądanych domieszek. Połączenie jednego z drugim mogłoby w rezultacie sprawić, że węgiel w płynie stałby się naprawdę groźnym - i to pod każdym względem - konkurentem paliw ropopochodnych.

Z pewnością chwila, gdy węgiel będzie wywalczać z ropy o prawo do napędzania silników samochodowych, jest jeszcze odległa, ale do przemysłu na statki może on wrócić niebawem.

(...)

KOMPUTERY! DRUKARKI! OPROGRAMOWANIE!

ZADZWOŃ, JEŻELI CHCESZ:

- × KUPIĆ KOMPUTER ZA ROZSĄDNE PIENIĄDZE
- × NIE MIEĆ KŁOPOTÓW Z JAKOŚCIĄ
- × OTRZYMAĆ DOBRĄ INFORMACJĘ TECHNICZNĄ ORAZ SZYBKĄ SERWIS I KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ
- × NATYCHMIASTOWĄ REALIZACJĘ ZAMÓWIEŃ

OFERUJEMY SPRZĘT KOMPUTEROWY NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI!

ZADZWOŃ jeszcze dziś do jednego z naszych punktów konsultacyjnych!

PRACOWNIA INFORMACYJNA
ZSZ PUCK
mgr inż. Andrzej W. z ul. El. Reja (058) 7... 92

USŁUGI INFORMACYJNE
mgr inż. Krzysztof Kochański
ul. Kopernika 3
Starogard Gdański
tel. (069) 249-08

INFORMATYKA
"ARS Informatyka" S. C.
81-963 Gdynia
ul. Waszyńskiego 34/36
tel. (058) 276 3 71... 3
tel. fax (068) 21-75-54

USŁUGI
mgr Zenon Jurczyk
ul. Kopernika 32d/10
Starogard Gdański

STUDIO KOMPU... OWE
Piotr Czajkowski
ul. Wiejska 2 a 2
Elbląg